

11

DARBININKAS

Penktadienis-Friday
Vol. LVIII Nr. 14 Balandis-April 6, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

SAVAITĖS ĮVYKIAI

Kovo 26 — balandžio 2

KARAS BAIGTAS, BET TAIKA NEPRADĖTA

Savaitės svarbiausias įvykis — ketvirtadienį grąžinti paskutiniai Vietnamo karo belaisviai.

Kongrese, spaudoje, bažnyčiose tariamieji liberalai kovoja prieš Amerikos dalyvavimą Cambodijos kare ir prieš paramą P. Vietnamui.

Šios savaitės įvykis — balandžio pirmoji savaitė boikotas mėšai, karas prieš kairiuosius augimą, karas dėl biudžeto tarp prezidento ir Kongreso.

Prezidento Nixono televizijos kalba ketvirtadienį žymėjo Amerikos dalyvavimą Indokinijos kare baigtą. Kariuomenė grįžo. Paliko tik civiliniai tarnautojai, patarėjai karinėje technikoje bei pramonėje — apie 8,000.

Tačiau taikos dar nėra. Taiikos sutartis laužoma tūkstančiais ir net šimtais tūkstančių kartų (tokiais skaičiais skundžiamasi). Dėl politinės P. Vietnamo ateities derybos tarp P. Vietnamo ir Vietkongo neįvyksta iš vietos, užkliuvę už pačios pasitarimų darbotvarkės: ar svarstyti prezidento rinkimus, ar parlamento rinkimus?

Kas toliau? NYT pakartotojo vieno žurnalisto, stovėjusio ištuštėjusioje Saigono gatvėje, žodžius: "Aš norėčiau žinoti, ar tai paskutinė Indokinijos antrojo karo savaitė ar pirmoji savaitė Indokinijos trečiojo karo". Monitor kovo 30: "Pietų Vietnamo ateitis pasilieka tokioje pat nežinioje kaip ir tą dieną, kai sutartis buvo pasirašyta... Kautynės užtruko ilgiau ir jos yra aštresnės, nei daugumas aukštųjų Amerikos pareigūnų buvo numatę". Saigone leidžiami gandai, kad Š. Vietnamas po pirmų mėginimų kovoti politinėm priemonėm pereis vėl prie ginkluotos agresijos. Prez. Nixonas ketvirtadienio kalboje dėl to antru kartą ir griežtesne forma išspėjo, kad Š. Vietnamas neturėtų jokių abejonių dėl pasekmės, kurios ištiks, jei nebus laikomasi sutarties.

Tos pasekmės gali būti dvejopos. Atkris Amerikos paramos Š. Vietnamui atstatyti klausimas. Bus pavartoti Amerikos bombonešiai, kurių Tailandėje esą 450, Guam 150, o taip pat Pacifiko laivyne.

Teigiama, kad prezidentas Nixonas išspėjęs sutarties laikytis ir P. Vietnamo prezidentą Thieu, kuris balandžio 2 atvyko pas Nixoną į San Clemente, balandžio 3 jau buvo Washingtone pas viceprezidentą Agnew. Thieu formaliai norėjo padėkoti Amerikos tautai, faktiškai gauti prezidento užtikrinimą, kad bus duodama ir toliau ūkinė parama, o taip pat globa nuo komunistų galimos naujos agresijos. Neabejotinai tokia kelione prezidentas norėjo sustiprinti ir savo prestižą viduje.

Opozicija Amerikoje prieš P. Vietnamą. Tie patys, kurie varė propagandą prieš Amerikos dalyvavimą Vietnamo kare, dabar vėl prabilo. Eilė vyskupų, rabinų, vienuolių ir kitų dignitarių (nepastebėta šiame sąraše katalikų vyskupo!) paskelbė net laišką prezidentui, kad neduotų paramos prez. Thieu. Motyvas — jis diktatorius, varžą asmens laisvės.

(Nėra ko stebėtis, jei bažnyčių įtaka žmonių akyse ima svyruoti, kai tų bažnyčių dignitarijai taip rašo ne kaip piliečiai, bet kaip bažnyčių atstovai — nes prieš savo pavardės deda bažnytinį titulą).

BRAZINSKŲ BYLA VĖL ATIDĖTA

Kovo 22 buvo tęsiamas Brazinskių bylos svarstymas. Turkų žinių agentūra Anadolu painformavo, kad aukščiausias Sovietų Rusijos prokuroras neįvykdęs Ankaros antrojo kriminalinių bylų teismo reikalavimo apklausti nėti Brazinskių įvykdyto lekturo pagrobimo liudininkus.

Anot tos žinių agentūros: "Antrojo kriminalinių bylų teismo pirmininkas paskelbė Sovietų Rusijos aukščiausio prokuroro

Opozicija Kongrese dėl Cambodijos. Nors Laoše taikos sutartis pasirašyta, bet taikos nėra. Koalicinės vyriausybės nepajėgia sutarti. Dar blogiau Cambodijoje. Čia nėra ir pastangų taikai. Kovos tebeina prie pat sostinės. Gelbsti Amerikos didieji bombonešiai.

Kongrese senatoriai Mansfieldas, Fulbrightas, Hatfields reikalauja, kad ir Cambodijoje Amerika nedalyvautų — neremty prezidento Lon Nol. Vyriausybė bombardavimą pateisina tuo, kad Paryžiaus derybose buvo sutarta, jog iš Laos ir Cambodijos turi pasitraukti svetimoms kariuomenėms; Š. Vietnamas nepasitraukė, tai Amerika

turi priešintis jo agresijai, tenkindama Cambodijos vyriausybės prašymą. O Š. Vietnamui nėra intereso daryti čia taiką, nes turėdama Cambodiją kontroliuos lemiamai patį P. Vietnamą.

Balansas po karo. Karas Indokinijoje buvo ilgiausias Amerikos istorijoje — nuo 1961 iki 1973. Amerikiečių žuvo 95,948, sužeistų 303,640. P. Vietnamo žuvo 190,000, sužeistų pusė milijono. P. Vietnamo civilinių asmenų žuvo 415,000, sužeistų 935,000. Iš 18 mil. gyventojų 6.5-8.5 mil. neteko savo tėviškių, išsvietinti.

Karo tikslas buvo — apsaugoti P. Vietnamą nuo komunistų agresijos. Tikslas pilnai nepasiekta. Š. Vietnamo kariuomenės 140,000 paliko P. Vietnamą; Vietkongo rankose dideli teritorijos plotai, su dviem mil. gyventojų. Tačiau laimėta tiek, kad P. Vietnamui pažiam palieka teisę apsispręsti; kad dabartinis Vietnamas nebe tas, kokis jis buvo 1961. Jis turi tvirtą valdžią; vietnamizacija paruošė daugiau kaip milijoną kariuomenės. Jis dabar pajėgus kovoti. Dėl šios priežasties prezidentas galėjo sakyti, kad Amerika pasitraukė iš Vietnamo "su garbe".

Belaisviai kalba apie kenkėjus. Vietnamo karo pasekmė dar ir ta, kad iš nelaisvės grįžę Amerikos kariai galėjo pasakyti savo nuomonę apie karą, jo rėmėjus ir kenkėjus.

Tik kai grįžo paskutinis belaisvis, jie prabilo jau viešai apie kankinimus, kurių jie patyrė nelaisvėje. Bent 95 proc. belaisvių buvo kankinami. Daugumas jų nepalūžo. Išlaikė vidaus drausmę ir ištikimybę savo kraštui. Moraliam juos gelbėjo tikėjimas ir pasitikėjimas Amerika bei prezidentu.

Daugelis pasakotojų pamerkė tą politiką, kuri trukdė kariam kariauti. Amerikos kariai nepralaimėjo niekur kautynių, bet jei tikslas nepasiekta, tai jau ne jų kaltė.

Pasmerkė tuos "kovotojus prieš karą", keliautojus į Hanoi; esą jie pratęšė karą. NYT citavo kap. Milligan pareiškimą, kad vyriausybė turėtų patraukti atsakomybėn "Rusijos komiteto" narius, kurie tariamai tarpininkavo susisiekti belaisviams su jų šeimom, o "stengėsi panaudoti mano šeimą prieš mano kraštą". Griežtai pasisakė prieš dezerty-

laišką. Teismas buvo pareikalavęs liudininkų ir nukentėjusiųjų pareiškimų. Į tai atsakydamas, Sovietų Rusijos prokuroras raštu pranešė, kad jis tokio reikalavimo negalys išpildyti, nes nusikaltimas įvykęs jų pačių teritorinėje erdvėje.

"Kada Sovietų Rusijos aukščiausio prokuroro laiškas buvo paskelbtas, tai vienas iš kaltinamuosius ginančių advokatų, Celal Yardimci, pareiškė, kad Sovietų Rusija neišpildė reikalavimo pasekmė vienašališkų išvedžiojimų ir kad toks elgesys yra priešingas tarptautinei teisei ir Turkijos teismam."

"Advokatas Arif Čavdar paprašė, kad investigacija būtų pratęsta, ir kartu pastebėjo, kad Sovietų Sąjungos prokuroro atsakymas yra įžeidimas Turkijos teismam. Tad į tuos faktus turėtų būti atkreiptas dėmesys. Arif Čavdar tarp kitko pareiškė, kad Korejėvai esą lietuvių didvyriai, ir davė keletą ištraukų iš J. A. Valstybių kongrese 65 kongresmanų ir 21 senatoriaus pasaky-

tų kalbų, pabrėždamas, kad šie asmenys nėra rusai ir todėl jie negali būti laikomi Rusijai nusikalte."

"Advokatas Arif Čavdar pateikė teismui daugiau dokumentų, kartu pareiškdamas, kad visi Sovietų prisiusti dokumentai esą melagingi, todėl prašė savo klientus paleisti."

"Viešasis prokuroras pareiškė, kad akivaizdžiai tos aplinkybės, jog gavimas pareiškimų apklausinėjimo keliu buvo atmetas, Trebzono teismui nusiūsti pareiškimai turėtų būti laikomi pakankamais."

"Antras aukštasis kriminalinių bylų teismas nusprendė, kad jie turėtų būti laikomi pakankamais kartu su pareiškimais, gautais parengiamajam tardyme, ir kad suinteresuotosios pusės turėtų peržiūrėti pareiškimus ir advokatai paruošti savo išvadas, paremtas faktais, ir kad bylos nagrinėjimas atidedamas kitai datai".

Prof. A. Salio pagerbimo kovo 25 Kultūros Židinyje rengėjai, programos dalyviai ir profesoriaus giminės. Iš k. Aleksandras Vaškėlis, kun. L. Jaskėvičius — Fordhamo un-to profesorius, dr. Vincas Maciūnas, prof. Adolfas Gaigalas, vedęs A. Salio dukrą Rimgailę, Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, našlė Sofija Salienė, dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Leonardas Dambriūnas. (Aprašymas 11 pusl.) Nuotr. P. Bivainio

KAIP RINKSIME JAV LB TARYBĄ

Kas žinotina balsuotojui

JAV LB tarybos rinkimai bus gegužės 19-20. Pasekame atsitiktinai gautas "JAV LB tarybos rinkimų taisyklės", išleistas JAV LB krašto valdybos, — kas iš jų žinotina balsuotojui?

1. Renka ir gali būti renkamas, sulaukęs 18 metų.

2. Balsuoja kiekvienas savo apylinkėje asmeniškai arba laišku. Jei nepriklauso jokiai apylinkėi, balsuoja artimiausioje apy-

linkėje asmeniškai arba laišku. Balsuoti tegalima tik už save, ne už kitą.

3. Kas nori balsuoti laišku, ligi gegužės 10 paprašo apylinkės rinkimų komisiją, kad atsiųstų balsavimo kortelę. Balsuotojas laišku kortelę turi išsiųsti iki gegužės 20.

4. Balsuoti gali už tiek kandidatų, kiek apygarda turi atstovų darbinėje taryboje. Pvz. New Yorko apygardoje už 5 kandidatus, New Jersey už 3, Connecticut už 3, Bostono už 3 (2), Pietryčių apygardoje už 3. Didžiausia apygarda yra Vidurio Vakarų — 14 (15) atstovų, toliau Ohio — 7 (9), Vakarų tik 2. Skliausteliuose žymimi kandidatų skaičiai pagal JAV LB krašto valdybos išleistas patikslintas rinkimų taisykles.

5. Jei balsuotojui neišduktu, kuriai apygardai jis priklauso, štai sąrašas apygardų su kiekvienai

Prezidentas Nixonas ketvirtadienio kalboje atramos ieškojo "daugumoje" prieš "mažumą", kuri Kongrese reikalauja didinti biudžeto išlaidas, o tuo pačiu ir kelti mokesčius bent 15 proc.

Mėsos kainas prezidentas įsakė šaldyti. Prieš kainų kilimą balandžio pirmą savaitę vartotojai surengė boikotą ir mitingus.

Gazolinio kainos jau visur pakilo. Floridoje kai kurios stotys emė "racionalizuoti" — parduodama po 10 galonų vienam vartotojui dienai.

KODĖL SOVIETAI ŽVEJOJA PRIE AMERIKOS KRANTŲ, —

pasakojo V. Gadliauskas

New Bedford, Mass., laikraštis "The Standard-Times" (vas. 26) aprašė Vytauto Gadliausko, pabėgusio su sovietiniu laivu, liudijimus apie sovietų žvejybą.

V. Gadliauskas dirbo žvejybiniam laive, kuris 1969 metais žvejojo Atlante prie Newfoundlando. Laivui buvo įsakyta plaukti į Georges Bank, kur žvejoja daugiausia New Bedfordo žvejai. Iglua protestavo ir grasi- nio čia nedirbsianti. Kapitonas buvo palankus tam protestui, su- rašytam raštu. Tokių protestų at- siranda ne viename laive. Daž- nai siunčiami į tokius laivus tar- dytojai, kad surastų, kas protes- tų inspiratorius.

Sovietai siunčia žvejus prie Kanados ar Amerikos krantų, nes prie savųjų nebeliko žuvų dėl ypatingo sovietų metodo žvejoti. Jie gaudo ir mažasias žu- vis, mažindami jų veisimosi ga- limybes.

Jo laivas nesivertė šnipinėji- mu. Jis mano, kad tuo verčiasi ne tiek žvejybiniai laivai, kiek skirtingieji "moksliniam uždavi- niam".

Korespondentą Joseph Murphy betgi labiau domino vi- sa V. Gadliausko pabėgimo isto- rija, negu žvejyba...

Dešimt metų — rašo kores- pondentas — Gadliauskas svajo-

Rep.

jo apie bėgimą iš Sovietų Są- jungos. Jo svajonė savaime pradėjo vykdytis vieną mėnesienos naktį pereiniais metais rugpiū- čio mėn. Juodojoji jūra.

Nei kapitonas nei jo padėję- jas nesakė Gadliauskui ir nie- kam iš igulos, kad laivas plau- kia ne į Odesos uostą, kur buvo jam paskirta. Bet kai Gadliaus- kas pamatė, kad plaukia į pie- tus Turkijos link, suprato, ir jį "išpylė šaltas prakaitas".

Kapitonas šaukėsi igulos na- rius į savo kajutę po vieną, kai laivas pasiekė Turkijos vande- nis. Paaiškino, kad laivas plau- kia į Graikiją. Kas nori — kvie- čiamas prisidėti. Visi šeši ap- sisprendė bėgti, išskyrus 60 metų inžinierių komunistą. Bėgti į Graikiją, kuri buvo ži- noma savo globa bėgliam nuo komunistų. Inžinierius buvo pa- siryžęs paveikti vyrus, kad grįž- tų į Sovietų Sąjungą.

Laivas be jokio nuotykių į- plaukė į Bosforo sąsiaurį, pra- plaukė sovietinius kitus laivus. Pasisveikino vėliavos trumpu nuleidimu. Dardanelių sąsiaury turkų pareigūnai tikrina laivo dokumentus. Kai Turkijos kute- ris priplaukė prie šono, Gad- liauskas nušoko į kuterį, rodyda- mas dokumentus. Jam buvo ka- pitono pasakyta informuoti, kad plaukia į Beirutą, Libaną. Gad- liauskas dar buvo kuteris, kai iš- šoko į viršų su viena pižama vy- ras, kuris norėjo grįžti į Sovietų Sąjungą. Jį ėmė šaukti tur- kam. Bet turkai nesuprato rusiš- kai, o jis nemokėjo turkiškai. Kai anas vyras šokinėjo į šau- kė, turkai, tur būt, pamanė, kad jis nori pabėgti iš sovietinio laivo. Jį turkai priėmė į savo kuterį, o laivas toliau nuplaukė nekludomas. Pagal krantus, aplenkdamas gausias saleles, laivas patraukė į Graikiją.

Gadliauskas buvo internuotas Graikijoje iki sausio mėn. Iš pradžių karinėje stovykloje, pa- sikiu pabėgėliu. Į New Yorką atvyko sausio mėn.

Gadliausko svajonė įvyko ne- tikėtai. O vilčių nebuvo daug. Dar prieš aštuonerius metus jis buvo nugirstas kažką pasakęs apie bėgimą. Jis buvo tardomas ir, pastebėjo, sekamas. Dėl to tu- rėjo išvykti iš Lietuvos, kad Rusijos gilumoje lengviau ding- tų pėdsakai. Tačiau kai dirbo laive, jam nedavė leidimo išlip- ti į krantą svetimuose uostuose.

Apie Simo Kudirkos bėgimą jis buvo girdėjęs iš Amerikos Balso. Būdamas New Bedforde nusivylė, kad neteko pamatyti Vigilant laivo, kur vyko Kudir- kos tragedija.

Gadliauskas dabar dirba plie- no fabrike ir laukia, kada galės išplaukti į jūrą amerikiečių žve- jybės laivu.

Gadliausko pasakojimus vertė D. Kezienė, o laikraštį su jo pasakojimu New Bedfordo žve- jų organizacija išsiuntinėjo val- stybės departamentu pareigūnams kaip vieną iš argumentų, kodėl reikia apriboti Sovietų žvejybos teises prie Amerikos krantų.

no valstijose. Rink. kom. pirm.— Kazys Žiedonis (18305 Ness Rd., Cleveland, Ohio 44119).

Bostono ap.: Bostonas, Brock- tonas, Worcester, o taip pat iš valstijų — Maine, Massa- chusetts, New Hampshire, Rhode Island, Vermont. Rink. kom. pirm. — Kazys Šimėnas (65 Alban St., Dorchester, Mass. 02124).

Connecticut ap.: Bridgeport, Hartford, New Britain, New Haven, New London, Putnam, Stamford, Waterbury ir paskiri asmens iš Connecticut valstijos. Rink. kom. pirm. — Algimantas Dragūnevicius (273 Victoria Rd., Hartford, Conn.).

New York ap.: visos taisyklė- se pažymėtos 9 apylinkės ir paskiri asmens iš New Yorko valst., išskyrus Buffalo ir Ro- chester. Rink. kom. pirm. — Vincas Padvarietis (87-40 127 St., Richmond Hill, N. Y. 11418).

New Jersey ap.: visos 6 apy- linkės ir paskiri asmens šioj valstijoje, išskyrus pietinę jos da-

(nukelta į 11 psl.)

KAI PRASIDEDA DIALOGU, TAI BAIGIASI VISIŠKA KAPITULIACIJA

Iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 4 (tęsinys)

2. KUNIGŲ PAJUNGIMAS ATEISTINIAM DARBUI

(Jei kunigai "bijo"):

Kunigam yra draudžiama mokyti vaikus tikėjimo tiesų. Jiem palikta teisė tik egzaminuoti. Kadangi tėvai dažniausiai nesugeba gerai paruošti vaikų pirmajai komunjai, daugelis kunigų, ypač didesnėse parapijose, leidžia juos prie komunjios mažai ar visai neparuoštus. Pvz. Vilniuje Aušros Vartuose jau kuris laikas vaikai pirmos komunjios ejo net tinkamai poterių neišmokę. Būriais jie atvažiuodavo iš Baltarusijos, kur nėra kunigų. Jų tėvai nesugeba paruošti, nes neleidžiama spausdinti katekizmo nei kitokios religinės literatūros.

Kadangi kunigai atsisako vaikus pamokyti, *tikintiesiems susidaro išpūdis, kad jei kunigas bijo, tai mums juo labiau reikia valdžios bijoti.*

Šitaip žmonės pradeda lengvai teisinti savo vaikus, apleidžiančius religines praktikas dėl menkų priežasčių: "mokytojai bars, įrašys į charakteristiką, neįstos į aukštąją mokyklą, ir t.t."

("Klusnieji" ir "neklusnieji" kunigai):

Valdžia verčia klebonus, kad jie neleistų vaikams tarnauti prie altoriaus ir dalyvauti procesijoje. Neklusnieji kunigai baudžiami. Ypač dėl to kunigai prieraujami pastaruju metu. Vieni, pasiryžę pakelti visus sunkumus, vaikams nedraudžia dalyvauti religinėse apeigose. Kiti, pateikę valdžiai, branginį savo gerą vietą arba ramybę, "nenori su valdžia turėti nemalonumų", neleidžia vaikams dalyvauti procesijose ir patarnauti šv. mišiom. Todėl vietoje vaikų prie altoriaus dažnai galima matyti senokus.

Be abejo, šiuo klausimu labai neigiamos reikšmės turėjo Kauno arkivyskupijos ir Vilkauskio vyskupijos valdytojo dr. J. Stankevičiaus per prievartą parašytas 1961.V.31 raštas: "Pagal Religinį kultų įgaliojimo Rūgienio patvarkymą liturginėse apeigose viešai gali dalyvauti tie ir tos, kurie turi 18 metų amžiaus. Jaunesnio amžiaus vaikai negali tarnauti mišiose, negali giedoti chore, negali vėliavų nešti, negali gėlių barstyti. Li-

turginėse-religinėse praktikoje vaikai dalyvauja kartu su savo tėvais". Taip rašo minėtas aplinkraštis. Kai kurie kunigai po šio aplinkraščio pradėjo lengviau save teisinti, nors pastaruju metu daugelyje parapijų vaikai vėl pradėjo dalyvauti religinėse apeigose. Kadangi vaikai daug kur dalyvauja apeigose, Rūgieniui kovoti labai sunku.

(Kunigai agentai).

Saugumo organai kai kuriuos kunigus bando užverbuoti savo agentais. Norėdami juos įtraukti į šį juodą Bažnyčios grovimo darbą, saugumo pareigūnai kunigus vilioja ir gąsdina, žadėdami už pasirašymą dirbti saugumo agentu leisti dirbti geroje parapijoje, būti dekanu, o gal ir aukščiau iškopti, žada leisti išvykti studijoms į Romą, paekskursuoti po JAV, kartais tiesiog žada duoti mėnesinį atlyginimą. Morališkai palūžiusius kunigus saugumiečiai šantažuoja: nepasirašysi bendradarbiauti, bus viešai išvilkti visi nusikaltimai. Vieną kitą dvasiškai palūžusį kunigą saugumas yra užverbavęs ir verčia vykdyti tarybinės valdžios uždutis.

Užverbuotieji kunigai saugumui rimtai niekada nedirba, bet, jausdami vidinį dvilypumą, moraliai galutinai palūžta, sugadina nervus, girtuokliauja. Šios rūšies kunigai bando teisintis: jie Bažnyčios negriauna, tik ieško "dialogo" su tarybine valdžia.

Vatikanas, atrodo, nesupranta, ką reiškia šis "dialogas". Tai visiška kapituliacija. Visiškai Bažnyčios reikalų išdavimas.

Šią tiesą liudija pokario kunigų patirtis. Užsienis užsiverbavusius saugumui kunigus dažnai traktuoja kaip mokinčius prisitaikyti prie persekiojimo sąlygų. Tai rodo visišką mūsų krašto padėties nepažinimą.

(Priežiūra aktyviesiems kunigams):

Vyskupai yra valdžios verčiami skirti aktyvesnius kunigus "po priežiūra" pas balius arba saugumui užverguotus klebonus. Saugumas tokius klebonus įgaudina, kad reikės atsakyti už visus vikaro "išsišokimus", įsako prižiūrėti, kad nesakytų "antitarybinių" pamokslų, kad daug nevažinėtų ir t.t. Pvz. Prienų klebonui kun. Berčekai net buvo įsakyta pra-

nešinėti apie kiekvieną vikaro kun. J. Zdebskio išvykimą iš parapijos. Šiuo metu jau nemaža uolesnių kunigų daugiau kenčia nuo savųjų, negu nuo valdžios pareigūnų. Šitaip valdžia kunigus skaldo ir nuteikia vienus prieš kitus, kunigus prieš kurijas ir atvirkščiai. Saugumui dirbą kunigai uolius savo bendradarbius vadina išsišokėliais, ekstremistais, revoliucionieriais, norinčiais "galva pramušti sieną", o save — išmintingais, mokinčiais ramiai vartyti "gilia vagą", kurią bevarant, bažnyčioje dažniausiai lieka tik keletas senukų ir senučių.

(Kunigų agentų uždaviniai):

Saugumo organai užverbuotus kunigus stengiasi įjungti į tarybinę propagandą. Pvz. tik užsieniui skirtame J. Rimaičio leidinyje "Bažnyčia Lietuvoje" (angly ir italų kalbomis), taip pat J. Aničo knygoje "Socialinis politinis Katalikų Bažnyčios vaidmuo Lietuvoje 1945-1952 metais" randame kai kurių kunigų melagingus pasisakymus, pridengiančius tikinčiųjų persekiojimą visu pokario laikotarpiu. Be abejo, gal valdžiai pasiseka ir nepasirašiusį dirbti saugumui kunigą priversti pasisakyti apie tikėjimo "laisvę" Lietuvoje.

Ypatinga užverbuotų kunigų pareiga idejiškai "apdoroti" iš užsienio atvykstančius turistus, o ypač kunigus. Jie klaidingai nušviečia Katalikų Bažnyčios padėtį — esą tikėjimas nevaržomas, kas nori gali melstis, seminarija parapijas kunigais pakankamai aprūpinanti, dalis kunigų yra išsišokėliai. Jei jų nebūtų, tai vyskupai iš tarybų valdžios ne tiek lengvatų išspręstų, ir t.t.

Norint įrodyti, kokia gera kunigam tarybų valdžia, užsieniečiam gali būti parodyta val-

dytojo mons. Č. Krivaičio vila ant Neries kranto, Vilniaus Nekalto Švč. Mergelės Marijos Prasišėjimo parapijos klebono kun. St. Lydžio namai ir kt.

Užsienietis nenuvyks kur nors į užkampį ir nepamatys, kad kunigai kartais neturi minimalių gyvenimo sąlygų. Pvz. Valakbūžio klebonas kun. A. Lučkaitis 1972 vasarą gyveno ant šventoriaus pastatytoje palapinėje, nes valdžia neleido nusipirkti gyvenamo namo, o iš parapijos atimta špitolė stovi beveik tuščia.

(Nuomonė apie Vatikaną suklaidinimą).

Norint suprasti tikrą tiesą, pažusti tarybinių pareigūnų puikiai užmaskuotą klastą, veidmainystę ir apgaulę, reikia pačiam ilgai pagyventi Lietuvoje. Todėl nenuoostabu, kad ilgą laiką net Vatikanas buvo klaidinamas. Žiūrint mūsų, Lietuvoje gyvenančių, akimis, padaryta Lietuvos Katalikų Bažnyčiai nepalankių sprendimų. Dar ir šiuo metu Lietuvos kunigai ir tikintieji pergyvena, kad Šv. Sostas, užstodamas diskriminuojamus žmones visame pasaulyje, tik nežymiai užsimena apie "Tylo ir kančios Bažnyčią", neiskelia ir nepasmerkia slapto ir atviro tikinčiųjų persekiojimo Tarybų Sąjungoje.

(Kada Bažnyčią Lietuvoje sugriaus).

Lietuvoje niekas netiki, kad su tarybine valdžia įmanomas dialogas. Jis ateistinė valdžia reikalingas tik tam, kad, gerai prisitaikius, sėkmingiau būtų galima griauti Bažnyčią iš vidaus.

Lietuvoje visiem aišku, kad Bažnyčia nebus sugriauta, jei kunigai sėdės kalėjimuose, jei mokiniai bus verčiami kalbėti ir elgtis prieš savo įsitikinimus, jei nebus spaudos, oficialiai leidžiamų maldaknygių ir katekizmų. Bet Lietuvos Katalikų Bažnyčia praras žmones, jei neteks pasitikėjimo už padlaižimą tarybinei valdžiai. Taip panašiai atsitiko Pravoslavų Bažnyčiai Rusijoje. (bus daugiau)

LENKŲ "KULTŪRA" APIE "LITVINUS"

Žinomas Paryžiaus lenkų kalba žurnalas "Kultura" 1972 rugšėjo mėn. atspausdino E. Zagiełlo straipsnį, pavadintą "Litwini" (Lietuviai). Straipsnis pradamas taip:

"Kai pirmąjį mokslininkai, kompiuterių pagalba, šiandien priėjo išvadą, kad katastrofos žengiančio pasaulio vienintelis išganymas yra nauja "nulinio vystymosi" programa, siekianti sulaukyti galvą išsiplėtimą ir gyvenotojų skaičiaus augimą, lietuviai patriotai jau kuris laikas patydomis vykdo tą teoriją praktikoje, suprasdami, kad per staigi industrializacija, kai trūksta vietos darbo rankų, išsūkia tokių rankų (tiksliau galvų) ant plūdį iš Rusijos. Kartu su tuo ateina rusifikacija, kaip kad tai atsitiko Latvijoje, kur latvių tėra 50%, tuo tarpu kai Lietuvoje lietuviai dar sudaro 80%". Norėdami užkirsti kelią rusų antplūdžiui, lietuviai masiškai eina dirbti fabrikuose, todėl žemės ūkyje jaučiamas aštrus darbo jėgos trūkumas.

Reikia prisiminti, sako autorius, kad prieškarinė Lietuva — be didelių dvarų, be fabriky, net be didelių kaimų —

buvo mažų "sau ponų" kraštas, kur tik kas ketvirtas žmogus (įskaitant ir valdininkus) buvo samdinys, tuo tarpu kai dabar visi virtę samdiniais. Pereitame šimtetyje kas ketvirtas lietuvis išemigravęs į Ameriką. Tampūrūs ryšiai su ta emigracija išugdė jausmą, kad civilizacijos atžvilgiu lietuviai priklausą vakaram. Todėl, sako autorius, visų dabartinių neramumų Lietuvoje priežastis esanti ta, kad lietuviai, žūt būt, nori išlaikyti savo lietuviškąjį "way of life", taip skirtingą nuo sovietiškojo.

Išvardindamas dingusius lietuvių mokslininkus (Jurgis Lebedys, Jonas Kazlauskas, Kazys Umbrasas, Juozas Senkus, Stasys Budrys) rašo, kad Kazlauskas buvęs nužudytas, o Umbrasas "pašalintas", kaip nepatogus bylos liudininkas.

Paminėdamas Kalantos ir kt. susideginimus bei gegužės neramumus Kaune, nuaidėjusius po visą pasaulį, p. Žagiel rašo, kad Australijos spauda ilgai tylėjusi apie Kauno įvykius. Tada lietuviai viename laikraštyje užpiko didelį nekrologą Kalantai, paminėdami jo mirties aplinkybes, o kitame laikraštyje įdėjo skelbimą apie rengiamą protesto mitingą, o taip pat kodėl jis šaukiamas. Tai sukėlė tokių skaitytojų susidomėjimą, kad Australijos spauda buvo priversta nutraukti tylą ir įvykius aprašyti. (Elta)

POEZIJOS PAVASARIS

Sausio 2 įvykusiame "LTSR Rašytojų sąjungos" valdybos prezidiumo posėdyje patvirtinta nauja "Poezijos pavasario" redakcinė kolegija, vadovaujama pareigingai partinio poeto J. Macevičiaus. Tai dar vienas iš visos eilės redakcinių pakeitimų po praėjusių metų įvykių Kaune. Posėdyje patvirtintas ir naujas Grožinės literatūros propagandos biuro direktorius, F. Jakubauskas. (Elta)

"VAIDUOKLIAI" RAŠO KALBAS

Cosmopolitan laikraštį 1973 kovo mėn. yra Jack Shepperd rašinyje apie rašytojus, kuriuos jis vadina "vaiduokliais" (ghost). Amerikoje įprasta, kad kalbų sakytojai ir net mokslo darbų rašytojai užsisako kalbas. Yra visa eilė firmų, kurios tik ir verčiasi tokiomis užsakymais.

Tikrieji kalbų autoriai lieka nežinioje, bet jie gauna po porą, po aštuonėtą dol. už puslapį. Tas pats autorius parašo kalbą kokiam pietiečiui Kongreso nariui konservatoriui. Tuoj pat parašo ir kalbą rytiečiui liberalui, kuris "griauna pirmosios kalbos argumentus."

Sostinėje didžiausias kalbų fabrikas esąs Congressional Re-

search Service, kurio žinioje kartais dirba daugiau kaip šimtas rašytojų vaiduoklių. Viena iš tokių "vaiduoklių", dirbanti prie senatoriaus, pasakojo, kad ji turėjo parūpinti kalbą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Ji tuojau paskambino į aną tarnybą, prašydama talkos. Pasirodė, kad čia jau užsakyta net 70 kalbų Lietuvos nepriklausomybės šventei. Tarnyba atliko, ir visos kalbos buvo skirtingos.

(Dabar tokia tarnyba atėmė "duoną" LB informacijos tarnyba, kuri iš anksto ir be mokesčio pasiūnčia kalbėtojam medžiagos).

Detroito LB metiniam susirinkime sėdi valdybos nariai ir susirinkimo darbo prezidiumas: iš k. Kastytis Karvelis, Algirdas Skrebutis, Jonas Urbonas, susirinkimo sekretorius Vladas Staškus, susirinkimo pirmininkė Danguolė Jurgutienė, pranešimą daro aplinkės pirm. Vladas Selenis, toliau Jurgis Šenbergas, Robertas Selenis, Linas Mikulionis ir Alfonsas Velavočius. Nuotr. K. Srągauskas

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Gedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 206-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 860 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus, Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnauja Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Dėdėlis prekių pristatymas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRŪŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Ražžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikintimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.
— Gėlės įvairiom progom —
Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukūriami ir veltui pristatomi ir visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVENPORT 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LĒKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSŲSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos: INDIVIDAMS (ekskursintais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Apie mus parašė . . .

Parašė The Washington Post kovo 11. Parašė The Wall Street Journal kovo 20. Parašė ryšium su priėmimu Lietuvos atstovybėje Vasario 16 proga.

Skirtingais antraštiniais žodžiais, bet abudu dėstė tą pačią mintį: "Benamiai diplomatai: jų kraštas dingio, jų misijos pasiliko" (W. S. Journal); "Nebeegzistuoja, tačiau neužmiršta" (W. Post). Atstovai tesą tik simboliai. Bet ir šioje rolėje laikai veikia prieš juos — jų augantis amžius, dar labiau Amerikos-Sovietų auganti detente politika.

Reportažai atlikti su profesionalo įgudimu, vaizdingai, rafinuotai. Juose vienas skaitytojas mato prabilus didžiąją spaudą apie Lietuvą, pajudinus jo skaudžias problemas, ir tai kelia skaitytojo pasitenkinimą, dėkingumą laikraščiui ir jų autoriam.

Rusų literatūrinis personažas džiaugėsi, kad laikraštis apie jį parašė — jam svarbu, kad parašė. Jo draugai pasidomėjo, ką ir kaip parašė. Ir rado: pilietis — vardas, pavardė, būdamas girtas, pakliuvo "po vežiku" ir tt.

Kas žiūri, kaip parašė, atkreipia dėmesį į rašinio nuotaiką, kuri nejuociom, rafinuotai sugestionuoja opinioniją. W.S. Journal įpina melancholijos dėl viso Lietuvos ir jos atstovybių likimo. W. Post įpina tik tik nujauciamos ironijos, kada jis cituoja lietuvių "poeziją" apie balsavimą už Nixoną, nors jis dabar toks nebeatspėjamas.

Atstovybių buvimą ir iškilmes dėl nepriklausomybės "to krašto, kuris neegzistuoja", vadina "the most curious diplomatic exercises". Kitas laikraštis atstovybių buvimą vadina "anomaly of history and a product of big-power politics and the maneuvering of the cold war era".

Gaila, bet taip jau yra, kad visa tai turės išnykti — tokia abiejų laikraščių nuotaika. Ji primena nekrologą, parašytą dar

nemirusiam, bet pasmerktam mirti.

Matydamas tokio nekrologo nuotaikas anuose rašiniuose, vargiai gali išvengti įspūdžio, kad tai ruošimas opinijos tam, kas politikos planuotojų bei vykdytojų praktiškai daroma. Daroma be pasigarsinimo, palaipsniui. Gali ateiti laikai, kad bus reikalinga ir opinijai parodyti, jog tai daroma, anot naujausio argumento, "with honor".

Brežnevo spąstai

Vakaruose su pasitenkinimu priimta žinia, kad Sovietai pranešė nuo gegužės mėn. prisidėsią prie tarptautinės konvencijos, saugojančios autorių teises (Copyright).

Netrukus betgi išaiškėjo prisidėjimo tikslas — sukontroliuoti, kad užsieny nebūtų leidžiami sovietinių rašytojų veikalai, jei jie nepatinka sovietų valdžiai. Tai patvirtino ir fizikas Sacharovas su kitais penkiais intelektualais laišku JT švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai. Laiške rašė — jei sovietai anksčiau būtų prisidėję prie konvencijos, tai pasaulis nebūtų išvydęs Achmatovos, Pasternako, Solženitsino ir kt. veikalų. Nes duoti ar neduoti copyright teisę už autorių kalbą sovietų valdžiai.

Prisidėjimu prie konvencijos valdžia siekia užčiaupti lūpas viduje esantiems rašytojams.

Užčiaupti burnas užsieniuose esantiems politiniams pabėgėliams ir kitiems antikomunistiniams veikėjams siekia kita genocido konvencija. Ji Amerikos dar nepatvirtinta. Sovietai patvirtinimo laukia. Sen-Fulbrightas jau davė eigą konvencijai tvirtinti.

Sovietai turės, ko nori, jei nekils visuomenės pasipriešinimas.

Gyvai bei sėkmingai veiklai reikia kūrybinės iniciatyvos, darbai atsidedančių žmonių, palankaus užnugario. Ar visa tai turi sparčiai artėjantis jau ketvirtasis PLB seimas, įvykstantis 1973 rugpjūčio 30 — rugsėjo 3?

Taip jau yra, kad seimo darbų bei renginių programa visų pirma tenka rūpintis pačiam PLB valdybai: ji, būdama arčiausia prie PLB reikalų, šiuos reikalus geriausiai pažįsta. Tad kuriems klausimams skiriamas pagrindinis seimo programos dėmesys?

PLB seimų tarpai — penkeri metai. Per tuos penkerius metus parodoma daug pastangų ir atliekama daug darbų. Dirba pati PLB valdyba, taip pat dirba visų kraštų lietuvių bendruomenės. PLB seimas yra vieta, kur šie visi darbai sušėdami krūvon: reikia apžvelgti laimėjimus, bet taip pat pamatyti ir spragas. Tam skiriami PLB valdybos ir kraštų lietuvių bendruomenių valdybų veiklos pranešimai. Po visų pranešimų taip pat numatomos ir diskusijos. PLB valdybai rūpi, kad visi pasisakymai būtų kondensuoti ir dalykiški. Kad jie vestų prie pozityvių išvadų. O tam reikalinga viena sąlyga — tai geras išankstinis pasirengimas. Todėl siekiama, kad visi pranešimai būtų parašyti. Esminius jų duomenis taip pat norima paskelbti seimo leidinyje.

Matant dabartį, taip pat reikės žvelgti ir į ateitį. Tad seime rengiamos sutelktinės svarstybos — "PLB ateities uždaviniai ir veikla". Šių svarstymų tikslas išgirsti pačių lietuvių bendruomenių atstovų pasisakymus. Mat, bendruomenės labai neįlygios: jų esama didelių ir visai

mažų. Vienų darbo laukai labai platūs, kitos tesitenkina Vasario 16 šventės surengimu ir metinio susirinkimo sušaukimu. Seimas turi išgirsti įvairuojančius balsus, didžiosios bendruomenės negali stelbti mažųjų. Po tokių bendrųjų pasisakymų toliau seimas juos svarstys pasiskirstęs atskirų darbo sričių sekcijomis — visuomeninių reikalų, švietimo reikalų, kultūros reikalų, jaunimo reikalų ir kt. Sekcijų uždavinys taip pat bus parengti siūlymus PLB seimo nutarimams.

Didelę visų kraštų lietuvių bendruomenių darbo dalį sudaro Lietuvos laisvės bylos rūpesčiai. Į juos žvelgs mūsų diplomato Stasio Lozoraičio jr. paskaita "Tarptautinė padėtis ir Lietuvos laisvinimas". Po paskaitos — paklausimai ir diskusijos. Prieš išvados turės būti išreikštos seimo nutarimai.

Labai svarbus seimo uždavinys — tai vykdomųjų PLB organų išrinkimas. Pirmieji trys seimai terinko PLB valdybą. Gyvenimas rodo, kad PLB taip pat reikia turėti kontrolės komisiją ir net garbės teismą. Todėl bus pasiūlyta papildyti PLB konstituciją. Konstitucijos pakeitimų siūlymų yra atsiradę ir daugiau: esą reikėtų labiau glaudinti bei prastinti administracinę PLB sandarą. Per daug visokių tarybų, skiriamų

Ruošimasis PLB IV SEIMUI

Iš PLB valdybos kovo 17 posėdžio: veiklos pranešimai — svarstybos — Lietuvos laisvės byla — kultūriniai renginiai — PLB konstitucijos keitimas

lygiagrečiai darbam. Dažnai dedas tai, apie ką kalba mūsų patarlė: tarp daugelio auklių vaikas lieka be galvos. Bet PLB valdyba yra pasiryžusi ginti bei išlaikyti PLB visuotinumą ir demokratinę jos dvasią. Bendruomenė turi likti tautinis lietuvių sąjūdis, atviras kiekvienam lietuviui. Todėl lietuvių tautinei savo Bendruomenei priklauso tiesiogiai be pašalinių tarpininkų, jaunimo reikalų ir kt. Sekcijų uždavinys taip pat bus parengti siūlymus PLB seimo nutarimams.

Didelę visų kraštų lietuvių bendruomenių darbo dalį sudaro Lietuvos laisvės bylos rūpesčiai. Į juos žvelgs mūsų diplomato Stasio Lozoraičio jr. paskaita "Tarptautinė padėtis ir Lietuvos laisvinimas". Po paskaitos — paklausimai ir diskusijos. Prieš išvados turės būti išreikštos seimo nutarimai.

Labai svarbus seimo uždavinys — tai vykdomųjų PLB organų išrinkimas. Pirmieji trys seimai terinko PLB valdybą. Gyvenimas rodo, kad PLB taip pat reikia turėti kontrolės komisiją ir net garbės teismą. Todėl bus pasiūlyta papildyti PLB konstituciją. Konstitucijos pakeitimų siūlymų yra atsiradę ir daugiau: esą reikėtų labiau glaudinti bei prastinti administracinę PLB sandarą. Per daug visokių tarybų, skiriamų

lygiagrečiai darbam. Dažnai dedas tai, apie ką kalba mūsų patarlė: tarp daugelio auklių vaikas lieka be galvos. Bet PLB valdyba yra pasiryžusi ginti bei išlaikyti PLB visuotinumą ir demokratinę jos dvasią. Bendruomenė turi likti tautinis lietuvių sąjūdis, atviras kiekvienam lietuviui. Todėl lietuvių tautinei savo Bendruomenei priklauso tiesiogiai be pašalinių tarpininkų, jaunimo reikalų ir kt. Sekcijų uždavinys taip pat bus parengti siūlymus PLB seimo nutarimams.

lygiagrečiai darbam. Dažnai dedas tai, apie ką kalba mūsų patarlė: tarp daugelio auklių vaikas lieka be galvos. Bet PLB valdyba yra pasiryžusi ginti bei išlaikyti PLB visuotinumą ir demokratinę jos dvasią. Bendruomenė turi likti tautinis lietuvių sąjūdis, atviras kiekvienam lietuviui. Todėl lietuvių tautinei savo Bendruomenei priklauso tiesiogiai be pašalinių tarpininkų, jaunimo reikalų ir kt. Sekcijų uždavinys taip pat bus parengti siūlymus PLB seimo nutarimams.

lygiagrečiai darbam. Dažnai dedas tai, apie ką kalba mūsų patarlė: tarp daugelio auklių vaikas lieka be galvos. Bet PLB valdyba yra pasiryžusi ginti bei išlaikyti PLB visuotinumą ir demokratinę jos dvasią. Bendruomenė turi likti tautinis lietuvių sąjūdis, atviras kiekvienam lietuviui. Todėl lietuvių tautinei savo Bendruomenei priklauso tiesiogiai be pašalinių tarpininkų, jaunimo reikalų ir kt. Sekcijų uždavinys taip pat bus parengti siūlymus PLB seimo nutarimams.

dailės parodos atidarymas ir literatūros vakaras, kurio programa rūpinasi Lietuvių Rašytojų Draugija. Šeštadienį rengiamas seimo koncertas, kurio programą atliks muz. Alfonso Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis. Ansamblio kvietimą nulėmė jo puoselėjama lietuviška daina, kanklių muzika, tautinis šokis. Sekmadienio vakare seimas turės savo banketą. Tai jau atvangos momentas po sunkių bei įtemptų darbų. Pirmadienį seimo dalyviai susipažins su pačiu Washingtonu. Amerikos sostinė turi gausių atrakcijų.

Tokia PLB IV seimo programa bendraisiais jo bruožais. Prieš akis klausimas: įvykdoma ar vėl perkrauta? PLB valdybai labai labai rūpi perkrovimo išvengti, bet kartu reikia žiūrėti, kad programoj rastų savo vietą visi gyvieji bei aktualieji reikalai. Seimas bus atviras, tad jame laukiami ir svečiai. Svečiai didele dalimi taip pat sudarys moralinę bei materialinę seimo atramą, nes Washingtono lietuviai nėra tokie gausūs, kad galėtų patys vienie pakelti finansinę seimo naštą. JAV ir Kanados LB apylinkės, liet. organizacijos ir visi lietuviai yra prašomi seimą paremti savo auka, kurių rinkimu rūpinsis dr. V. Majauskas.

Stasys Barzdukas

N. Y. tautinių šokių grupė Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Richmond Hill mokyklos salėje. Grupei vadovauja J. Matulaitienė. Nuotr. Charles Binkins

JUDAS

PRANAS MUNDEIKIS

IŠ KVERIOTO

3

Taigi, tu pats matai, kas darosi! — parodė Tomas akimis Judui į Joną.

— Nė kaulės ausies! Dar pamatysi, kur bus galas, — patyliškai kumstelėjo Judas Tomą ir vėl irklavo.

— Įsivaizduok tiktai tu! . . . Juk, šitokį vadą turėdami, mes tuos romėnus — kaip žuvį prieš saulutę išdžiovinsime; po vieną de narą parduosime, kad po vieną pluoštą į virves suvytų. . . Kad botaga iš jų pasidarytu, — kike no, net cypaudamas, Judas. Net jo irklas smarkiau teleškeno vandenį.

— O jeigu tuo botagu paskui turkas ir tau pačiam sudrožtų? . . . — savaip pajukavo ir Tomas.

— Kas mum, vyruti, begalės sudrožti! — pamojo Judas, kai rarią atkėlęs nuo irklo. — Tai gyvenimas bus! Brolyti, tu mano! . . . Tik gulėk, nuo saulės lapu prisidengęs, ir krauk pinigėlių. . . Taigi — už nieką neberekės mokėti! Ar tu supranti?! — šnabždėjo Judas, apimtas neišpasakyto džiaugsmo, tlesiai ir Tomo dešiniąją ausį. — Taigi. . . Norėsime valgyti, — te duo-

nos! . . . Nenorėsime mirti, — vėl jėl "imk savo lovą ir vaikščioki!" . . . Ar tu supranti?! Net numirę galėsime vėl iš mirusių prisikelti. Arba susergame, sakysim, o mūsų viešpats ir sako: "Eil Tu, ten, Tomai! Ar nori būti sveikas?" Ir tu sveikas. . .

— Tai kažin?! — pakraipė galvą Tomas. — Ar tu manai, kad jis taip visą laiką ir bėginės; ir glostys, ir kylos?

— O kodėl ne?! — išpūtė akis Judas. — Juk pats matai, kaip jam pigu tą viską padaryti. Taigi, tik paima mergaitę už rankos, pasako "Tallhita, kelkis", ir ta prisikelia. . . Vėl jauna, vėl graži. . . O, gal tu manai, kad jam būtų sunku visą Galilėjos jūrą paversti į vynu? . . . Nugi, atsakyk man kaip vyras! Ar jam būtų sunku?!

— Nu, gal ir ne, — sumikeno Tomas. Dabar abu žiūrėjo vienas į kitą ir šypsososi.

— Bet kur tada žuvys dėsis?! . . . Kur plauksime — kur žuvasime?! — vil iš naujo su nerimo Tomas.

— Al Bala čia tų žuvų! — net abi rankas atitraukęs nuo irklo,

pamojo ir pakratė į Tomo pusę. — Bet ar tu, vyruti, turi nors kiek supranti, kiek vynu būtų?! Žuvų tai jis mum ras ir kitur — jei tik reikės! Bet gi vynu kiek būtų? Ar tu supranti? Taigi indai nei kupranugarių tiek nerastų, kad galėtų tą visą vynu nupirkt namo parsigabenti. . .

— Kiek sykių man tave, Tomai, vis reikės mokyt! Kur tavo paties galvelė, kad tie reikalai tau vis taip neaiškiai susiplaka? . . .

— Tai kažin, kuriam čia neaiškiau plakasi? — syptelėjo Tomas, pakreipęs lūpas į Judo pusę, ir toliau sau ramiai irklavo.

— Nu, jau tik mano galva ne, tu nesirūpink! — išsižergė Judas. — Juk valdovui užtektų tik pirštu parodyti ir debesis, kad pilnos pintinės žuvų priblyrėtų. . . Negi priklausai prie "kurčiųjų" ir "aklyjų"? . . . Pats girdejai, kaip jau ne kartą sakė: "Prašykite, ir bus duota; belskite, ir bus atidaryta".

— Nu, taip! — spūstelėjo smarkiau savo irklą Tomas. — Bet jis taip pat jau net kelis sykius suminėjo, kad reikia mokėti prašyti ir žinoti, ko prašai. . .

— Mokėti prašyti, — pamegdžiojo Judas Tomą ir piktai išsišiepė. — Reikalauk! Gerklė perkask! Argi nesakė, kad. . . belsk tol, kol atidarys? . . . Mane tik juokas ima iš tų "mokėjimų prašyti". . . Val! Matai?! . . . Juk vaikinėlis visą laiką laižosi, — parodė akimis į Joną, tebeklu-

pintį prie Mokytojo kojų. — Juk, per jo uodegą nė pasveikinti negalima prieiti. O ką? Ar gavo ką?! . . . O aš kietai pasakiau: "Duok man pinigų saugoti!" — ir atidavė.

— Eil! Jonai. Gal pairkluosi? — pakišo Judas Jonui irklo plokštę po pat nosimi.

— Judai, — subarė Judą Jėzus. — Koks paties reikalas, jeigu Jonas mane nori šitaip mylėti? Tu mylėk kitaip! Irkludamas. . . — Paaiškino ir nusijuokė.

— Iš tikrųjų sakau tau: kai Jonas paims irkluoti — toliau už tave nuirkluos, — dabar jau rimtai pridėjo.

— Nugi, tik juokai man, Brangiausias Mokytojau! — sujudo Judas iš visų pažastų. — Kur gi jis čia toliau benuplauks, kad. . . Gi jau krantas čia pat! Būk geras, Brangus Mokytojau, ir leisk man jį pasodinti prie irklo, kai plauksime atgal. . . Tada pažūrėsim, kuris toliau nuirklavo. . .

— O kas tau sakė, Judai, kad mes plauksime atgal? — vėl juokėsi Jėzus ir palengviuokais lingavo galvą.

— Didysis Karalių Karaliau! — sudavė Judas sau į krūtinę ir nulenė galvą. — Klausau Tave ir Tave garbinu! Tokio karaliaus Izraelyje dar nebuvo!! Meldžiu Tave, pasakyk man, jeigu Tu iš tikrųjų tas, kurio Izraelis laukia, tuojau pat imu Tave ant rankų ir nešu per visą Galilėjos jūrą atgal į Galilėją. . .

— Tu neši, Judai? — paklausė Jėzus, gailiai žiūrėdamas. — Kaip gi tu mane neši, Judai, jeigu tu maneš nepakeli? . . . Nepamirškite, kad žmogaus sūnus eina taip, kaip jam tėvo pasakys. Jis pažįsta savo tėvą ir jo klauso. . .

— Valdove! — neatstojo Judas. — Mes tikime, kad tu tas didysis karalius, tik tu pasakyk mum, kur pastatyti tau sostą, ir mes tau tamsuime! — pagarbiai nusilenkė Judas ir net romėnišku būdu tris kartus sudavė sau į krūtinę.

Petras, tai išgirdęs, irgi striktelėjo ir drožė sau kumštini į krūtinę; atseit:

— Viešpatie! Ir aš pritariu! . . . Jėzus juokėsi ir lingavo galvą, bet nieko tą rytą jiems daugiau nebeapasakė. O ir laivė, pakėlusios nosį, jau užčiuožė ant smėlėto kranto, ir visi, kas pirma, kas paskui, pas per kurį persirisdamas, pradėjo lipi į krantą.

— Pailsėkite, vyrai! — Jėzus dar jiems pamojavo ir, už parankės pasiėmęs Joną, Jokūbą ir Petrą, pasilipęs ant pirmo kaurburio, apaugusio pajūrio žole, kur augo ir plačiai šakotas laukinis alyvmedis, atsigulė.

Aušra jau aušo: pats saldžiausias miegas. Nebebuvo nė vieno, kuris nebūtų dar snūriavęs ir žiojavęs. Nė nepamatė vyrai, kur kas sau sukrito ir tuojau pat sumigo. . .

Jie pasilikto prie Kaparnaumo keletą dienų. Jėzus gydė ligo-

nius ir mokė žmones. Gal trečią dieną pavakariasis jis pasiuntė Judą, Pilypą ir Joną su Baltarmiejumi nupirkti maisto.

Tik įėjus į turgaus aikštę, pirmame skersgatvyje Judas net suriko iš nustebimo ir apgedo juokais. Nugi, jo jau seniai seniai bematytas draugas ką tik nesuimušė kakta, bepludamas iš vyninės su juo pasisveikinti.

— Judas!!! . . . — saulės nudegintas ir vėjo nupustas sustaugė Barabas, kaip dūkmų liūtas. — Iš kurio pragaro tu čia dabar po Kaparnaumą?!

Judas, apkabinęs Barabą, plojo jam plaštakomis per abu pečius ir negalėjo ištartį nė žodžio.

— Kodėl tu manai, kad aš iš pragaro? — pagaliau suvebleno seilėtomis lūpomis. — Ne, brolyti! Aš ne iš pragaro! Mes suradome karalių: iš pačios karalių karaliaus karalystės. . . Patikėk manim — patį tą, kurio mes visi taip ilgai laukėme. . . Va, kad ir šitie palidūs, jog aš tau teisybę pasakiau, — dar parodė ranką į Pilypą, Joną ir Baltarmiejų.

Barabas žiūrėjo ir, pakreipęs galvą, šaipėsi.

— O! Kad tu iš tikrųjų pamatytumei, koks tatai karalius! — nenustovėjo Judas. — Taigi, dar užvakar naktį! . . . Ko ne visą Galilėjos jūrą pėsčias perėjo. Įsivaizduoji tik? Paviršium vandenį Ogi ir kalba jo! . . . Visai kitokia, negu kada mums Rašto mokytojui yra kalbėję.

(bus daugiau)

ČESLOVO SASNAUSKO REQUIEM

Balandžio 15, Verbių sekmdienį, Apreiškimo parapijos choras parapijos bažnyčioje rengia religinį koncertą. Tai tradicinis jų koncertas, rengiamas Verbose. Praeitais metais jie atliko Dubois "Septynius paskutinius Kristaus žodžius" — oratoriją su vargonais, choru, solistais.

Šių metų koncertui pasirinko lietuvių autorių — lietuviškos religinės muzikos pionierių — Česlovą Sasnauską. Garbiausias ir didžiausias jo religinis kūrinys — *Missa Requiem*.

Pasirinko dėl to, kad šis veikalas nebuvo čia pastatytas. Jis yra puikus kūrinys, gilus ir iškilus ir visai tinka Kančios sąvaidai.

Veikalą atlieka choras, diriguojamas Algirdo Kačanausko. Vargonais palydi Albinas Prižgintas. Vargonų partija šiose mišiose yra gana didelė ir svarbi.

Solistais pakviesti — Lionė Juodytė-Mathews, Stasys Citvaras ir Liudas Stukas.

Po visų mišių — dar solo vargonais gros virtuožas Albinas Prižgintas.

-o-

Religiniai koncertai lietuvių visuomenėje yra tikrai labai reikalingas dalykas. Ir prie geriausių sąlygų jie surengiami kartą metuose. Tad kviečiama visa lietuviška visuomenė atsilankyti į šį koncertą ir išgirsti patį didžiausią lietuvių kompozitoriaus religinį kūrinį. Tai irgi labai reikalinga proga išklausti Sasnausko Requiemo.

Kas buvo tas

Česlovas Sasnauskas?

Kompozitorius Česlovas Sasnauskas priklausė pirmajai lietuvių muzikų kartai, kuri pradėjo kurti lietuvių individualinę muziką, Maironio ir kitų poetų eiles pavertė dainomis, sukūrė visą eilę taip būtinų ir reikalingų bažnytinių giesmių, organizacijų himnų (pvz. ateitininkų). Jis buvo gimęs 1867 Kapčiamiestyje. Jo tėvas irgi buvo muzikas — vargonininkas.

BIRUTĖ KEMŽAITĖ PLOKŠTELĖSE

Maždaug prieš pusmetį Birutė Kemžaitė išleido plokštelę įdainuotų 12 lietuvių kompozitorių kūrinių. Įdainuota Italijoje. Šios plokštelės savotiškumas yra tas, kad solistei pritaria styginis orkestras su arfa, diriguojant Romos simfoninio orkestro dirigentui Edoardo Brizio.

Įdainuotos dainos skamba nepaprastai švelniai. Solistės lyrinis dramatinis sopranas vyrauja, lyg laivelis plauktų virš vandens, orkestras nenuslopintas. Balsas skambus, nuo žemutinio lig viršutinio garso lygiai ir lengvai klausomas, gražus ir malonus; jame yra jaučiama itališko bel canto įtaka.

Chicagojos plokštelės plačiai perkamos. Dainininkė išleido jas savo lėšomis. Šia proga tenka

Ceslovas parodė nemažus muzikos gabumus. Tai ir leido jam iškilti iš vargo ir nepažinti. Sunkiai dirbdamas, nuolat besiverždamas, jis pasiekė labai daug. Jis buvo reto muzikinio išsilavinimo žmogus. Į savo muziko profesiją žiūrėjo labai rimtai, labai daug studijavo ir dirbo, kad suprastų platų muzikos meną.

Jis buvo baigęs Petrapilio konservatoriją. Studijavo dainavimą ir kitus privalomus šaltinius dalykus. Kaip jis sakė: — dabar pradėsiu mokytis! — Taip ir buvo — konservatorijos baigimas buvo tik mokslo pradžia. Mokėsi kalbų, išėjo specialų harmonijos kursą, analizavo didžiųjų muzikų kūrinius.

Studijų tikslais buvo išvykęs du kartus į V. Europą. Pirmą kartą iškeliavo 1900. Romoje studijavo vargonus ir ten archyvuose susidūrė su senuoju choralo giedojimu. Pasijuto nepasiruošęs. Vėl grįžo į Petrapilį, stojo į Archeologijos Institutą ir studijavo paleografiją ir neumalogiją, kurią baigė 1904. 1905 vėl išvyko į Europą ir čia studijavo choralinį giedojimą, aplankė daugybę senųjų benediktinų vienuolynų, kur buvo išsaugotas

Č. Sasnauskas
(1897 — 1816)

tikras bažnytinio choralo giedojimas. Jis pats buvo baigęs dainavimą, tai sugebėjo gerai pasisavinti senojo bažnytinio giedojimo savybes. (nukelta į 11 psl.)

DAIŲ RINKINYS CHORAM

JAV LB krašto valdyba, norėdama palengvinti mūsų chorų ir jų vadovų darbą, ryžosi išleisti stambesni lietuviškų liaudies ir kompozitorių sukurtų dainų rinkinį. Tuo reikalu buvo spaudoj rašyta ir kreiptasi į visus muzikus kompozitorius, kad jie siųstų savo dainų kūrinius muz. Jonui Zdaniui, 301 Troupe St., Hot Springs, Ark. 71901.

J. Zdaniui pavestas dainų surinkimo, sutvarkymo ir spaudai paruošimo darbas jau pradėtas. Yra sudaryta dainų atrinkimo komisija iš muzikų: Br. Budriūno, St. Gailevičiaus, prof. Vl. Jakubėno ir Alf. Mikulskio. Komisijai jau išsiųsta keliolika dainų.

Krašto valdybos ankstesnį atsišaukimą į muzikus kompozito-

rius papildydama, J. Zdanius praneša:

a) Leidiny bus spausdinami kūriniai tik choram (mišriem, vyrų, moterų, vaikų).

b) Vaikam dainos rašytinos dviem balsam, nors lengviau "įkandamos" gali būti trim ar net keturiem balsam.

c) Aktualiausia leidiniui medžiaga būtų ne per sunkūs, ne per ilgi, giedrios bei ryžtingos nuotaikos kūriniai.

d) Labai pageidautina nestambios apimties kantata mišriam chorui ir smulkesnės apimties — vaikų chorui.

e) Specifiniai bažnytiniai kūriniai ir leidiny nebūda dedami, tačiau gera ir efektinga malda už tėvynę yra labai pageidaujama.

Pasistenkim, kad šiame leidiny būtų atstovaujama visų išsivijos lietuvių muzikų kūryba. Tuo būdu jis būtų turtum mūsų chorinės literatūros antologija.

LB krašto valdyba dar kartą kreipiasi į visus muzikus kompozitorius, prašydama rinkinių nepašykštėti savo turimų dainų arba jas specialiai parašyti (kur galima, pridėdant akompanimentą). Kūrinius siųsti muz. J. Zdaniui iki gegužės 1 ir su juo tartis visais muzikiniais ir rankraščių reikalais. Chorų vadovai yra prašomi jam nedelsiant siųsti savo pageidavimus ir komentarus.

Taip pat pageidaujama, kad chorai ir jų vadovai savo pageidavimus bei siūlymus techniniais reikalais netrukus pareikštų jo administratoriui V. Šalčiūnui, 418 Main St., Delran, N. J. 08075.

JAV LB krašto valdyba

J. Žilevičius

ELIZABETHO CHORUI 75 METAI

Šiomet sueina 75 metai, kaip Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijose buvo suorganizuotas bažnytinis choras, kuriame jau trečia generacija ir šiandien tebegieda. Tą deimantinį jubiliejų — ilgą giesmės bei dainos vagą išvartą lietuvių visuomenės kultūrinuose baruose — atitinkamai atšvęsti rengiasi pats choras. Bus koncertas — balius, kuriame parapijos meno jėgos, choras, solistai bei muzikai atliks programą.

Išikūrė 1898 m.

Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos choras išikūrė 1898. Pirmas šios parapijos vargonininkas buvo A. Bavaras. Netrukus jį pakeitė J. Steponavičius, kuris čia vargonininkavo ilgesnį laiką ir iš buvusių 8 choristų jų skaičių pakėlė iki 20. Po jo trumpai vargonininko pareigas ėjo A. Radzevičius. 1924 šią vietą užėmė muz. Antanas Visminas. Jo vargonininkavimo metu choro veikla sparčiai vystėsi ir bujoro: choras išaugo iki 60 asmenų; buvo ruošiami choro parengimai, koncertai.

Daug chorui padėdavo tuo metu buvęs klebonu kun. J. Simonaitis. Pats būdamas rimtas muzikas, reikalavo, kad bažnytinis giedojimas atitiktų maldos dvasią.

A. Visminui persikėlus kiton vieton, čia trumpai vargonais grojo R. Juška, vėliau tapęs žymiu dainininku.

Prof. J. Žilevičiaus laikais

1929 atkviestas į Lietuvos žymus muzikas prof. Juozas Žilevičius, kurio autoritetas, sukurtoji muzika bei veikla pasiekė visas lietuvių kolonijas Amerikoje, ypač rytuose, — nuo Maino iki Marylando — jis buvo muzikinės darbuotės centru, išminties šaltiniu.

Jis Elizabetho darbavosi 30 metų. Jo laiku choras pasiekė

Prof. Juozas Žilevičius, Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijoje išvargoninkavęs 30 metų, dabar gyvena Chicagoje pas jėzuitus ir tvarko muzikos archyvą.

gan aukštą meninį lygį. Į bažnytinį giesmių repertuarą jis įtraukė sudėtingų pasaulinio masto polifoninių kūrinių. Turėjo paruoštas 8 mišias, apie 40 įvairių motetų, per 100 dainų.

Choro narių skaičiaus vidurkis buvo 80. Kai pirmą kartą statė Dubois kantatą, choras siekė 125 narius. Moterų solisčių tarpe figūravo sopranai — Vera Pranskietytė, Genė Počienė (Paulauskaitė), Karolina Miškinytė. Iš vyrų Vaclovas Baranauskas — tenoras (jau miręs), Alfonsas Žvirblis — baritonas ir Feliksas Puzinas — bosas. Pačioj pradžioj yra solo partijas dainavę Antanas Venskus (žuvęs kare), Simonas Venskus, Domininkas Petručionis, Marija Baranauskienė (Paulauskaitė) ir Izabelė Keturvytienė.

Choras nuolat buvo įkintytas į muzikinę veiklą: rengė religinius koncertus, statė M. Petrusko ir prof. Juozo Žilevičiaus sukurtas operetas, kantatas bei dainas, dalyvavo visose (nukelta į 9 psl.)

Mintys iš Vasyliūnų koncerto

Menas tai dešinioji gamtos ranka. Gamta mum davė gyvybę, bet menas padarė mus žmonėmis.

J. Ch. Fr. Schiller

Gabūs muzikai Vasyliūnai vasario 24 vėl aplankė New Yorko koloniją. Kaip ir kiekvienais metais, muzikos mylėtojai, kurie jų nekantriai laukė, jais nenusiūlydė. Į Carnegie Recital Hall suėjo grupelė ištikimų meno gerbėjų, randamų kiekviename Vasyliūnų pasirodyme, jau tapusiame lyg tradicija New Yorke.

Smuikininkas Izidorius ir jo sūnus pianistas Vytenis Vasyliūnai šiemet prisistatė su ypatingai įdomia programa. Joje (pirmą sykį Amerikoje) buvo perduotas Balio Dvariono kūriny — Baladė. Be to, susipažinome su retai girdima Walter Piston sonata. Girdėjome ir W. A. Mozarto klasišką deimantiuką, ir C. Francko audringai romantišką kūrinį.

-o-

Pačiam nesant muzikos kritiku, koncertą galima vertinti tik mėgėjo ausimi.

Apie Mozartą maža ką naujo galim pasakyti. Viskas apie jo kūrybą jau kartota daugelį kartų. Sonata (K 303) pilna kunkuliuojančių laimingų jausmų. Ir tai suprantama: Mozartas, ją kurdamas, buvo įsimylėjęs ir jausmus sudėjo į muziką. Atidžiai klausantis, vietomis girdėti mikroskopiškos idėjos, taip anksti pasireiškios Mozarto muzikoje, po kelerių metų išaugusios į Prahos simfoniją, operą Così Fan Tutte ir šimtus kitų muzikos kūrinių.

Po sidabrinės Mozarto muzikos buvo atliekama tamsesnė Walter Piston sonata pianinui ir smuikui. Čia jau išreiškiami gilesni jausmai. Atrodo, kad mum kalba vyresnio

amžiaus žmogus. Šis kūrinys lyg išreiškia šių laikų dvasią. Pulsuoja nepaprasta energija, lyg žmogaus skverbimasis į tolimą nežinomą. Per visą kūrinį jaučiamas smerkietiškas charakteris, ypatingai antroj temoj, pirmoj ir antroj daly. Gaila, kad muzikos pasaulio Pistono kūrinių yra apleisti. Mūsų mėgėjiškis komis ausimis, ši kūryba yra tikrai verta didesnio dėmesio.

Po to pianinas ir smuikas sekė mium įdomią pasaką, Balio Dvariono sonatą — Baladė. Kaip amerikiečio Piston, taip ir lietuvi Dvariono kūriniuose pastebimi tautiniai bruožai. Kiekvienoj Dvariono temoj atsispindi lietuviškumas. Pirmoji dalis — subtiliai dramatiška ir lyriška. Su antrąja dalimi pajuntamas lyg įtempimas (atrodo, čia pasiektas pasakos kulminacinis taškas), kuris baladės gale išstipsta įspūdingame pizzicato, savo staigiu sustojimu lyg paliekančiame klausytoją "kabėti ore". Nepasakoma, ar pasaka baigėsi gerai, ar blogai: Dvarionas leidžia apie tai spręsti klausytojui.

Cesar Franck, prancūzų instrumentalinės muzikos tėvas, čia buvo pristatytas su mistine ir labai emociinga Sonata in A Major. Šis tipiškas romantiškas kūrinys yra pilnas pasitikėjimo savim, vietomis rodo daug gyvumo bei džiaugsmo gyvenimu. Pilnas improvizuotų vietų, kurios yra lyg romantiškų muzikos "trade mark". Vietomis pasirodo ypatingo grožio melodija, ritmiškai keičiama kiekvienoj kūrinio daly. Ypatingo įdomumo yra rondo ir canon, kuris baigia sonatą, savo chromatiškose harmonijose primindamas Wagnerio instrumentalizaciją.

-o-

Koncertui pasibaigus, susikaupimo mintis išblaskė klausytojų plojimas. (nukelta į 5 psl.)

IŠ MUZIKŲ VEIKLOS

"Carmen" operą Chicagojos sta-tu Lietuvių opera balandžio 28-29 ir gegužės 5-6. Dalyvaus ir vaikų choras iš Kristijono Donelaičio mokyklos. Šį chorą ruošia Emilija Pakštaitė.

— Sol. Gina Čapkauskienė iš Montrelio, akomponuojant D. Fidlerienė iš Deep River, vasario 21 Ottawoje, Kanados parlamento rūmuose parlamentaram skirtoj baltiečių programoj padainavo šias dainas: "Mano sieloj šiandien šventė" — J. Tallat-Kelpšos, "Mėlyni varpeliai" — Vl. Jakubėno, "Lakštingalos giesmė" — V. Kuprevičiaus "Zvaigždutė" — B. Dvariono ir "Oi nėra niekur" — K. V. Banaičio. Klausytojai, sužavėti solistės dainavimu, jos tautiniais drabužiais, sustoję ilgai plojo.

— Australijos lietuvių dieno-se, įvykusioje jau septintą kartą, perėitų metų pabaigoj lietuvių rinkosi į Sydnejų. Vienas iškiliausių momentų — dainų šventė, rengiama septintą kartą. Šį kartą dalyvavo šie chorai: Adelaidės Lituania — dirigentė R. Kubiliūtė, Canberros Lietuvių Choras — dirigentas P. Darius, Melbourne Dainos Sambūris — dirigentas A. Čelna, Newcastle Lietuvių Choras — dirigentas S. Žukas, Sydnejaus Meno Ansamblis — dirigentė M. Umbraziūnienė, Sydnejaus Dainos Choras — dirigentas Br. Kiveris.

— Solistas Arnoldas Voketaitis New Yorko miesto operoj kovo 17 J. Offenbacho operoj "Les Contes d'Hoffmann" sėkmingai dainavo keturių vėlnių vaidmenyse. Lietuvių dainininką New York Times kritikas Allen Hughes kovo 19 įvertino palankiai. Kovo 27 A. Voketaitis dainavo solo partiją Carnegie Hall atliekant Beethoveno devintąją simfoniją.

— Aidai, Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas sol. Vaclovo Verikaitio, išleido savo pirmąją dainų plokštelę. Plokštelė yra 13 dainų, kurias palydi 7 asmenų orkestras. Choras balandžio 29 koncertuos Detroite, gegužės 12 — Baltimorėje, gegužės 13 — Philadelphijoje.

— Mišių konkursan yra atsiųstos 5 mišios. Jury komisija dabar susipažįsta su kūriniiais. Jury komisija sudaro: pirm. Algirdas Kačanauskas iš Brooklyn, sekretorius — premijos mecenatas Klemenas Bagdonavičius iš Newark, N. J., nariai — Aleksandras Aleksis iš Waterbury, Conn., Jonas Čižauskas iš Elizabeth, N. J., ir Antanas Giedraitis iš Chicago, Ill. Premija — 400 dol. Mišių konkursas buvo paskelbtas ankščiau, jis buvo pasibaigęs praėitų metų rudenį, bet jury komisija, nieko ypatingesnio neradusi, susprendė konkursą paiginti. Kaip praneša komisijos pirmininkas, dabar atsiųstais kūriniiais komisija yra patenkinta, ir premija bus greit paskirta.

— Apie solistę Giną Čapkauskienę parašė Montrelio laikraštis Echos Vedettes. Parašė plokštelės išleidimo proga ir įsidėjo jos nuotrauką. Paminėta ir solistės lietuviška kilmė, atžymėta ir gera plokštelės kokybė.

— "Varpo", Toronto lietuvių choro, dvidešimtemetis paminėtas Toronto Lietuvių Namų salėj kovo 10. Apie tris valandas trukusio koncerto programą atliko: mišrus "Varpo" choras, vyrų choras, moterų choras, solistė Gina Čapkauskienė, solistas Vaclovas Venkaitis, dirigentai — muz. St. Gailevičius, muz. A. Ambrozaitis, akompaniatoriai — Dalia Viskontienė ir J. Govėdas.

— Smuikininkas Povilas Matiušas ir pianistas Manigirdas Motekaitis vasario 16 iškilmingame lietuvių dailininkų parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje, Chicagoj, atliko Haendelio ketvirtąją smuiko sonatą. Naujoje galerijos patalpoje sonata labai prisidėjo prie šventiškos momento nuotaikos ir publikos buvo šiltai sutikta.

Apreiškimo parapijos choro naujoji valdyba. Iš k. Roma Ceiliūtė — knyginkė, inž. Vytas Raugas — vicepirmininkas, Birutė Radzivanienė — sekretorė, kleb. kun. Pranas Raugas — dvasios vadas, choro vadovas Algirdas Kačanauskas, Louise Senken — pirmininkė, Jonas Jankus — išdininkas. Nuotraukoje trūksta Vinco Skripkaus — knyginkės pavaduotojo. Nuotr. C. Binkins

BALFO REIKALAS IŠ ANTROS PUSĖS

Balfo pirmininkės M. Rudienės paaiškinimai

Pereitame šio laikraščio nr. buvo pareiškimas dr. E. Noako, Balfo 100-jo skyriaus pirmininko, dėl skyriaus valdybos iškelto federaliniame teisme bylos senajam Balfo pirmininkui kun. V. Martinkui ir naujam pirmininkui M. Rudienei.

Dėl šios bylos redakcijos kovo 14 buvo rašoma Balfo pirmininkei M. Rudienei: "Balfo 100 skyriaus valdyba kreipėsi į federalinį teismą, siekdama, kad anas Detroito seimas būtų pripažintas buvęs nelegalus, nes įvykdytas ne pagal Balfo įstatų; kad tokiu atveju būtų pripažinti niekiniais ir, seimo nutarimai — valdybos išrinkimas ir Balfo įstaigos kėlimas į Chicagą.

Norėtume patirti Jūsų autentišką pasisakymą dėl tų kaltinimų:

1. Ar seimas buvo įvykdytas pagal įstatų reikalavimus ar tuos reikalavimus apeinant?

2. Ar tiesa, kad naujosios valdybos žmonės dalį įstaigos dokumentų paėmė iš New Yorko, nepadarius įstaigos perdavimo-perėmimo akto?

3. Ar kilusi Balfo veikėjų tarpe trintis nesustabdo Balfo šalpos normalios eigos?

4. Jei klausimas atsidūrė teisme, kas apmokės teismo išlaidas?

-o-

Kovo 23 dienos raštu Balfo pirmininkė M. Rudienė atsakė:

1. Seimas buvo vykdytas ir vedamas, kaip ir visuomet, pagal tradicinę ir per daugel metų nusistojusią Balfo tvarką.

Reikalų vedėjas prieš kiekvieną seimą išsiunčia visiems Balfo skyriams pranešimą apie seimą, primindamas, kokie formalumai seimo delegatų ar atstovų turi būti atlikti.

Jei toks seimas nesilaiko tvarkos bei seimo taisyklių, tai seimo atstovai turi teisę protestuoti prieš netinkamą seimo eigą ir gali pareikalauti, kad būtų laikomasi tų nuostatų. Žodžiu, jei seimas nesilaiko savo nustatytų taisyklių, tai laikas yra užprotestuoti seimo metu, o ne po seimo, ir dar keletą mėnesių vėliau. Seimo dienotvarkė yra primama ar papildoma seimo atstovų. Mandatų komisija patikrina atstovų įgaliojimus ir padaro pranešimą jų reikalui. Seimas priima ar atmeta. Dienotvarkė ir mandatai buvo seimo priimti.

2. Buvusioji valdyba buvo paprašyta vykdyti užbaigiamuosius darbus ir perduoti naujai valdybai visas bylas bei dokumentus trijų mėnesių laikotarpyje.

Kadangi nuo spalio mėnesio iki metų pabaigos bebuvė likę tik porą mėnesių laiko, tai atsižvelgiant į šią padėtį ir fiskalinių metų atskaitomybės suvedimą, buvusieji valdybai ir buvo leista įvykdyti užbaigiamuosius darbus ir perduoti visas bylas, knygas, dokumentus ir kitokią turimą medžiagą, trijų mėnesių bėgyje. Kiekvienu atveju, buvusioji valdyba turėjo palaikyti artimą kontaktą su naująja

valdyba ir ją pilnai informuoti, kas padaryta. Visi naujieji reikalai turėjo būti persiųsti naujai valdybai. Reikalui esant, naujoji valdyba galėjo pratęsti galutinio perdavimo datą dar trims mėnesiams, ypač, turint galvoje Balfo namo pardavimo reikalą.

Buvusiosios valdybos atsakymas perdavimo klausimu buvo prieštaraujantis ir grasinantis, ir 100-jo skyriaus vardu teisme užvesta byla. Teismas įvyko 1973 m. sausio 26 ir vasario 2 dienomis New Yorke federaliniame teisme. Teismas abiejų dienų teismo eigoje atmetė jų skundus. Mums asmeniškai paklausus, teisėjas pareiškė, kad esame teisėta Balfo centro valdyba, kadangi seimo išrinkta, kol bus kitaip įrodyta. Po to vasario 6 d. buvo nuvykta į Balfo įstaigą Brooklyne ir paprašyta reikalingų bylų, kad galėtume efektingai vesti toliau Balfo darbus. Ten Balfo centro tarnautojams buvo parodytas ir teisėjo sprendimas. Tada p. Bagdonas patelefonoavo buv. pirmininkui kun. A. Martinkui, ir kun. Martinkus jam pasakė, kad viską atiduotų centro valdybai.

Po to kun. Martinkaus pasakymo įstaigos tarnautojai padavė mums tai, kas tuo metu buvo reikalingiausia, kad galėtume vesti darbus. Visa kita pažadėjo supakuoti ir pasiųsti į Chicagą. Tuo pačiu metu p. Bagdonas ir p. Kulpavičius pasakė, kad anksčiau jiems tai padaryti būtų uždrausta kun. Martinkaus.

3. Savaiame aišku, kad šis buv. centro valdybos ir kitų newyorchiečių trukdymas smarkiai kenkia visai darbų eigai ir Balfo garbingam vardui, tačiau šalpos darbai eina ir toliau.

4. Šimtasis skyrius padavė Balfą į teismą, tad teisiškai tas skyrius ir kiti tos bylos vedėjai turės apmokėti visas teismo išlaidas ir nuostolius. Jų užvesta byla teigė, kad seimas buvo nelegalus ir kad visi direktoriai neteisėtai išrinkti. Bet jei šis seimas nelegalus, tai ir buvusieji seimai ir direktorių posėdžiai, kur buvo išrinkta senoji valdyba ir direktoriai, yra lygiai nelegalūs, tokiu būdu ir buvusioji centro valdyba, kuri skelbia, jog neatiduos centro Chicago, buvo neteisėta valdyba.

LIETUVIŲ SAVAITĖ DAYTONE

Daytono, Ohio, maža lietuvių kolonija surengė lietuviškosios kultūros savaitę, kuri susilaukė didelio dėmesio. Tos savaitės programa vyko Daytono universitete.

Visa suorganizavo ir pravedė antros, trečios ir net ketvirtos kartos lietuviai, kurie nėra matę Lietuvos. Savaitės tikslas buvo supažindinti amerikiečius su Lietuvos dabartine padėtimi, su jos kultūriniais laimėjimais ir menu. Organizacinius darbus atliko Lietuvos vyčiai.

3-jų valandų radijo programa

Savaitė prasidėjo vasario 18, sekmadienį, trijų valandų radijo programa iš universiteto FM stoties. Radijo programos klausytojai skambino į stotį ir klausė apie Lietuvos rusifikaciją, lietuviškus papročius, istoriją. Tarpais buvo duodama lietuviška populiari muzika. Tai buvo pirmas kartas, kai Miami Valley nuaidėjo lietuviškas žodis ir muzika.

Programos rengėjai buvo daytoniška Kathy Foster, Eleonora Sliuzas, Marytė Lazdinis, Jim O'Neil ir Šarūnas Lazdinis.

Mokslinis simpoziumas

Vasario 21, trečiadienį, universitete buvo antroji savaitės programos dalis — mokslinis simpoziumas. Čia prof. dr. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio valstybinio universiteto Columbus skaitė paskaitą apie lietuvių literatūrą, Horacijus Žibas iš Cincinnati supažindino su Lietuvos istorija, prof. dr. V. Bieliauskas iš Xavier universiteto

Cincinnati kalbėjo apie dabartinę religinę padėtį Lietuvoje. Moderatoriumi buvo Jim O'Neil, kuris magistro laipsniu baigė rytų Europos istoriją. Klausytojų buvo per 90. Po paskaitų buvo diskusijos. Baigta kavute.

Lietuvių kultūros paroda ir koncertas

Išpuodingiausia dalis buvo vasario 24, šeštadienį. Į universiteto Kennedy Union Ballroom susirinko apie tūkstantis žmonių. Tai negirdėtas skaičius Daytono universitete, nes lietuviai yra gal mažiausia etninė grupė pietų Ohio valstybėje. Į šią programą buvo atvykę žmonių ir iš Kentucky, Indianos vietovių.

Visus pasitiko jaunieji vyčiai, pasipuošę tautiniais drabužiais. Svečiam buvo išdalinta apie 800 lietuviškų vėliavėlių. Salėje svečiai buvo pavaišinti punšu, lietuviškais kėpsniais, ausytėm, baravykais.

Vienoj salės pusėj vyko įvairios demonstracijos. Čia publiką žavėjo Fran Petkus aiškindama, kaip dažyti margučius. Petronelė Petkus demonstravo lietuviškus šiaudinius kalėdinius papuošalus. Prie jos stovėjo ir eglutė, kuri per Kalėdas buvo išstatyta Daytono miesto centre.

Juostų audimą demonstravo iš Cincinnati atvykusi Marytė Feti. Jurgis Mikalauskas turėjo išstati lietuviškus kryžius. Tokius 5 kryžius jis yra pastatęs Daytono.

Buvo išstatyta ir lietuviška enciklopedija, kad žmonės susipažintų su lietuvišku raštu.

Windsoro Aušros mergaičių kvartetas, vadovaujamas Valės Tautkevičienės, dalyvavo nepriklausomybės minėjime Dayton, Ohio. Iš k. Nijolė Giedriūnaitė, Aldona Čerškutė, akordeonistė Kristina Puidaitė, Aldona Tautkevičiūtė ir Dana Kozulytė.

Kitoj salės pusėj buvo lietuvių liaudies meno paroda su šimtais audinių, juostų, drožinių, gintarinių papuošalų. Prie stalų stovėjo vyčiai ir viską paaiškino.

Vakaras buvo pajavairintas lietuviškom dainom ir tautiniais šokiais. Iš Windsoro, Ontario, buvo atvykęs Aušros kvartetas. Mergaitės padainavo daug gražių dainų. Iš Pittsburgho, Pa., buvo atvykusi tautinių šokių grupė, vabovaujama Marlene Angliskaitės. Grupė atliko šokių programą. Grupės šokėjų didesnę dalį irgi sudaro jau antros ir trečios kartos lietuviai.

Nepriklausomybės minėjimas

Išpuodinga savaitė baigta tradiciniu Lietuvos nepriklausomybės minėjimu. Iškilmingos mišios buvo 2 v. Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Po mišių buvo minėjimas lietuvių klubo patalpose. Minėjimą ruošė Kristina Kavy. Gauta daug sveikinimų. Sveikino ir Daytono kongresmanas Whalen.

Kalbėtojas buvo Jim O'Neil. Jis išryškino lietuviybės reikšmę Amerikoje.

Toliau buvo Aušros kvarteto dainos su deklamacija. Deklamavo Laima Tautkevičiūtė, akordeonu pritarė Kristina Puidaitė. Kvartetas susilaukė gražaus pasisekimo. Prie programos taip pat prisidėjo jaunieji Daytono vyčiai.

Iškilminga vakarienė

Po minėjimo visi susirinko į Sv. Kryžiaus parapijos salę. Sve-

Dayton, Ohio, surengtoje savaitėje apie Lietuvą prelegentai, kalbėję diskusijų vakare. Iš k. dr. V. Bieliauskas, dr. R. Šilbajoris, Jim O'Neil, Horacijus Žibas.

čių buvo per 170. Čia buvo tradicinė iškilminga vakarienė, kurią suruošė Anne Scott ir Kristina Kavy.

Savaitės įvykiai nebūtų taip sklandžiai praėję, jei parapijos kultūros komitetas, sudarytas iš Lietuvos vyčių ir vadovaujamas Frank Ambrose, nebūtų daug dirbęs. Didelį darbą atliko Judith Petrokas. Ji yra Daytono universiteto informacijos skyriaus direktorė. Ji sutarkė visus propagandinius reikalus, parūpino informaciją radijo stotim, televizijai, laikraščiui. Jos pa-

stangomis buvo išsiųsta apie 40,000 savaitės programų, šeštadienio ir sekmadienio įvykiai buvo filmuojami NBC ir CBS televizijos kanalu.

Marion Lucas su vyčių narėmis suruošė šeštadienio vakarą. Eleonora Sliuzienė parūpino gražias brošiūras ir programas.

Visos išlaidos buvo padengtos iš loterijos, pyragų pardavimo ir įvairių aukų. Finansus tvarkė Alice Petkus. Gi vyčių būrys išstas savaitės planavo, kepė, dirbo, rengė eksponatus ir rinko pinigus šiai programai.

S.L.

IŠ VASYLIŪNŲ KONCERTO

(atkelta iš 4 psl.)

Atrodo, visiem buvo malonu susipažinti su šiais kompozitoriais. Už šią progą turėtume būti ypatingai dėkingi mieliem Vasyliūnams. Kiekvieną metų jie mum pristato naują programą, nelaukdami iš mūsų pusės jokių atsilyginimų.

Dažnai skaitome lietuviškoj spaudoj apie didžiai pasisekusias meno parodas, kuriose lankėsi daug žmonių ir buvo paroduota daug kūrinių. Reikia, New Yorke netrūksta meno mylėtojų bei gerų (ir kartais nelabai gerų) menininkų gerbėjų. O kur tie gerbėjai buvo per Vasyliūnų koncertą? Gal Mozartas ir Dvarionas nėra menininkai "lietuvių inteligentų" akyse?

Visa tai apgalvojus, atrodo, kad daugelis mūsų yra užmiršę, kaip klausyti. Nuėję į lietuviškus parengimus, girdim "Kur bakūžė samanota", arba skundus dėl savo pavergtos tėvynės, išreiškiamus solistų bei choristų. Netrūksta ir arijų iš operų, ypatingai Verdi ir Gounod, kurios yra "ypatingai nugrotos". Tai sakydami, Dieve gink, mes nepiekiame savųjų dainų ir pasaulinių operų, be kurių mūsų kultūra būtų tikrai tuščia. Be to, ar ne gražiausias muzikos instrumentas yra žmogaus balsas? Dievas jį davė žmogui. Jei mes tuo netikėtume, nesėdėtume kas savaitę operoj, klausydami šios Dievo dovanos.

Bet ir pats gražiausias kūrinys gali netekti savo subtilaus grožio. Kaip per daug nugrota plokštelė, kūrinys pasidaro lyg melodija, grojama Coney Island besisukančiom karuselėm.

Tad atidarykim langą ir įleiskim šviežio oro į mūsų parengimus. Prikelkim apleistą instrumentalinę muziką. Juk turim kūrinių ir menininkų.

Vasyliūnai rodo mum kelią. Tad kvieskime juos pasirodyti pas mus dažniau... Su dažnu muzikos girdėjimu augs mūsų supratimas ir meilė jai.

-o-

PIRMASIS JAUNŪJŲ BALTIEČIŲ INSTRUMENTALISTŲ IR DAINININKŲ KONKURSAS

Naujosios Anglijos Baltiečių Draugija rengia pirmąjį jaunųjų baltiečių instrumentalistų ir dainininkų konkursą ir kviečia jame dalyvauti jaunus estų, latvių ir lietuvių kilmės muzikantus ir dainininkus, 17-25 metų amžiaus.

Konkursas įvyks gegužės 5 Lietuvos Piliiečių Draugijos salėj, South Bostone, Mass.

Kiekvienas konkurso dalyvis turi būti paruošęs 20 minučių ilgumo programą, kurioj turi būti bent vienas tautinis kūrinys, apie 4 minučių ilgumo. (Vietoj vieno ilgesnio tautinio kūrinio konkurso dalyvis gali paruošti

Vaziuojant po koncerto virš Brooklyno stogų — namučių link, šios visos mintys sukosi galvoj.

Koks liūdnas ir niūrus būtų mūsų gyvenimas be meno, kuris ištraukia mus iš pilkos kasdienybės. Menininkas yra mūsų ryšininkas su Dievu. Jis ima Dievo kūrinius ir perkuria juos savo pasauliu, kuriame akmuo, spalva ar gaida mum labiau išryškina ir išaiškina Dievo pasaulį.

Atvažiukit greit vėl į mūsų "fun city", mieli Vasyliūnai! Jūsų meilę ir pasiaukojimą muzikai geriausiai išreiškia nepamirštami Toscos žodžiai: "Vissi d'arte, vissi d'amore".

D. Bulvičiūtė

Pittsburgho, Pa., tautinių šokių grupė Neris, dalyvavusi Daytono šventėje.

DEL A.A. POETO FAUSTO KIRŠOS PALIKIMO

Labai apgailėstauju, kad turiu rašyti šį laišką, liečiantį a.a. poeto Fausto Kiršos palikimą ir jo raštų išleidimą.

Poetas Stasys Santvaras "Leidinio sudarytojo paaiškinimuose" (Faustas Kirša "Palikimas" — 299 pusl.) ir įvairiomis progomis per spaudą (Dirva 1969.12.10, Darbininkas 1972.3.24) meta tiesos neatitinkančius kaltinimus a.a. Fausto Kiršos draugams, kurie laikę užšaldę velionio santeipų likutį (ir tik po devynių metų pavykę jį atšildyti), tuo užtesdami Fausto Kiršos pomirtinių raštų išleidimą.

1963 rugsėjo 26, a.a. Faustui Kiršai esant Slaugymo Namuose (Bayside Nursing Home), jam prašant, visi jo daiktai, rūbai, rankraščiai, knygos, žurnalai, laikraščiai ir televizija, prie liudininkų buvo pervežti į mūsų namus (Genės ir Broniaus Mickevičių butą — 8 Mt. Cushing Ter., Dorchester, Mass.).

Velionio raštai, rankraščiai ir užrašai buvo surankioti ir sudėti į vieną lagaminą. Lagaminas buvo nuvežtas Faustui Kiršai į Slaugymo Namus. Jį peržiūrėjęs, po savaitės ar dviejų vėl grąžino man, sakdamas: "Tai ir bus viskas, ką paliksiu išleaves anapus".

Taip pat prie liudininkų Faustas Kirša paprašė, kad aš perimčiau jo santeipus ir tvarkyčiau jo visus finansinius reikalus.

Faustui Kiršai mirus, kitą dieną — 1964.1.6 p.p. Lembertų bute buvo sukviešti Bostone esančių organizacijų atstovai, rašytojai, Keleivio redaktoriai, Lietuvos Enciklopedijos leidėjas ir aš pasitarti dėl Fausto Kiršos laidotuvių. Ten viešai buvo pareikšta, pas ką yra velionio daiktai ir jo santeipos.

Iš Fausto Kiršos santeipų ir aukų (aukų sudarė 560 dol.) buvo apmokėtos Slaugymo Namų, ligoninių, vaistų, masažistės, laidotuvių, paminklo sąskaitos ir pasiūsta 100 dol. Fausto Kiršos broliui J. Bružui ir Kauņą. Santeipų ir aukų likusis buvo laikomas banke Fausto Kiršos pomirtiniam raštam išleisti.

Faustas Fausto Kiršos "Palikimo" 299 puslapyje poetas Stasys Santvaras rašo: "Jei minimas santeipų likutis tuč tuojau po jo mirties būtų panaudotas jo raštam spausdinti, kaip buvo užsimojęs Poeto atminimą įprasminti Lietuvos Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius, šiandien turėtumėm F. Kiršos raštų tris ar keturis toms, aprėpiantys beveik visą jo poetinę kūrybą. Deja, kaip šiandien besielvartautumėm, minimas J. Kapočiaus sumanymas atsitrenkė į neįveikiamas kliūtis."

Gerb. Juozas Kapočius labai gerai žinojo, kur yra santeipų likutis ir kiek jo yra; jokių klūdių iš mano pusės nebuvo daroma, nes jis to santeipų likučio niekad ir neprašė.

Netiesa, kaip poetas St. Santvaras vėl rašo ("Palikimas" — 300 pusl.): "Žmonės (p. Genė ir dr. Bronius Mickevičiai), kuriems Faustas Kirša patikėjo savo žemiškąją mantą, atvežė ir įteikė man tik vieną jo valizą..."

Tuoj po a.a. poeto Fausto Kiršos mirties, praslinkus dviem ar trim savaitėm, p. Juozas Kapočius išsivežė lagaminą su Fausto Kiršos raštais, rankraščiais ir užrašais ir televiziją ir perdavė St. Santvarui. Taigi

Fausto Kiršos raštai, rankraščiai ir užrašai St. Santvaro dispozicijoj buvo nuo 1964 pradžios.

Toliau St. Santvaras teigia ("Palikimas" — 307 pusl.): "Palikimo leidyba sutriko ilgesniam laikui... vieni norėjo nedelsiant, tuč tuojau po F. Kiršos mirties, jo raštus leisti, o kiti tom pastangom nepritarė. Su regimu rūpesčiu į tą reikalą buvo įsijungusios net trys Liet. rašytojų d-jos valdybos... Sėkmingiausia buvo dabartinė LRD-jos valdyba — jai pasisekė "atšildyti" Velionio santeipų likutį..."

Jei raštų išleidimui būtume nepritarę, tai ir lagaminu su poeto Fausto Kiršos rankraščiais, užrašais ir raštais būtume neatsidavę.

Pareiškiu, kad nė viena LRD-jos valdyba dėl a.a. poeto Fausto Kiršos santeipų likučio į mane nesikreipė.

Kai iki 1969 Fausto Kiršos raštai dar nebuvo suredaguoti, buvo kreiptasi į LRD-jos pirm.

p. Aloyza Baroną, kad padarytų atitinkamus žygius dėl Fausto Kiršos raštų spausdinimo.

Pasikeitus LRD-jos valdybai, 1970 sausio 24 tuo pačiu reikalu kreipiausi į Tėv. Leonardą Andriekų. Gerb. Tėv. Andriekus pažadėjo padaryti viską, kai tik perims LRD-jos pirmininko pareigas. Tų pačių metų rudenį vėl tariausi ir prašiau, kad LRD-ja perimtų Fausto Kiršos santeipus. Tėv. L. Andriekus pareiškė, kad perims tik tada, kai raštai bus paruošti spaudai.

A. a. poeto Fausto Kiršos santeipų ir aukų likutis niekad nebuvo užšaldytas, tad jo ir nereikėjo atšildyti; anaipol, raštų redagavimas buvo užšaldytas, nes Fausto Kiršos rankraščius, raštus ir užrašus, poetas St. Santvaras turėjo nuo 1964 pradžios, o redaguoti pradėjo tik 1969. Štai jo paties žodžiai: "...konkrečiai F. Kiršos raštų redagavimą pradėjau 1969 metų ankstybą rudenį, o perrašytą rankraščių leidė-

jams iteikiau 1971 m. prieš Kalėdas" (Darbininkas — 1972. 3.24).

Niekad neatsisakiau a.a. poeto Fausto Kiršos raštų spausdinimo reikalui tartis ir kooperuoti su jo bičiuliais ir draugais.

Dėl a.a. Fausto Kiršos laiškų, dedikuotų knygų ir kt., esančių pas mane, tariausi su St. Santvaru ir Tėv. L. Andriekum. Padarysiu taip, kaip LRD-ja nutars.

Gerbama mūsų labai artimo ir brangaus bičiulio a.a. poeto Fausto Kiršos atminimą, į ankstyvesnius poeto St. Santvaro kaltinimus spaudoje neatsakiau.

1972 gegužės 30 LRD-jos pirmininkas Tėv. Leonardas Andriekus jau raštu paprašė a.a. Fausto Kiršos santeipus pervesti LRD-jai, ką padariau 1972 birželio 5.

Cituuju iš man 1972 birželio 9 Tėv. Leonardo Andriekaus rašyto laiško: "Nuoširdžiausiai dėkoju Jums už pervedimą Fausto Kiršos palikimo Lietuvos Rašytojų Draugijos Valdyba yra Jums labai dėkinga už rūpestingą Fausto Kiršos palikimo saugojimą ir ugdymą banke procentais. Man asmeniškai malonu, kad galėjau prisidėti prie Kiršos raštų leidimo, rūpindamasis jų suredagavimu ir finansiniais reikalais".

Su giliausia pagarba
Genė Mickevičienė

FAUSTAS KIRŠA

GIMIMAS

Dažnai matei, kaip meteorai krenta
Ir sudega erdvę, kaip laiko ženklas.
Taip šviesios dienos tamkomo nueina,
Susupę širdį į mirazų tinklą.

Yra mintis, yra raidė ir žodis —
Nemirštantis ir Viešpatį šaukimas.
Aidėkit, giesmės, homnai ir timpanai:
Nėra mirties, yra tikta gimimas!

PALIKIMO REDAKTORIAUS PRIERAŠAS

Gal ir nėra blogai, kad Darbininko redakcija ryžtasi savo skaitytojus supažindinti su p. Genės Mickevičienės raštu. Aš jau esu jį perskaitęs kažkokiam kitame laikraštyje. Jis manęs nenustebino, net neužgavo, nors kai kuriuos dalykus p. Genė dėsto neteisingai, o kai kurias tiesias nutyli.

Ko ji, — aišku, geriausių ir ištikimiausių poeto Fausto Kiršos draugų remiama ir palaikoma, tuo raštu nori pasiekti? Be abejonės, nori visuomenėi įrodyti, jos akyse sugėdinti, pasmerkti F. Kiršos Palikimo redaktorių, nes niekas kitas, o tik jis esąs kaltas, kad velionio Poeto pomirtiniai raštai buvo suredaguoti ir išleisti su tokiais begėdiškais pavėlavimais...

Poeto F. Kiršos paliktus raštus redagavau pustrėčių metų, tam darbu skirdamas visą to meto laisvalaikį ir nemenką kiekį poilsio valandų. Nemažiau tai sakyti, nėra dėl ko čia ir girtis (tą faktą savo ranka išbraukiau iš LRD-jos pirmininko įvadinio rašto, žr. Palikimo 7-8 pusl., ten to fakto nėra), bet dabar jau esu priverstas skelbti: už tą neįsivaizduojamą darbą aš nei skatiko nepaėmiau nei iš LRD-jos valdybos, nei iš leidėjo, nei iš F. Kiršos paliktų pinigų. Argi p. Mickevičienė ir jos draugai, jeigu jie yra ir mirusio Poeto draugai, dar ko nors daugiau galėtų iš manęs pageidauti?

Palikimą suredagavęs parašiau paaiškinimus, tik tarp kitko suminėdamas ir tas raizgatis, kurios sutrukdė F. Kiršos raštų išleidimą, kurios ir Palikimo leidybą suvėlino. Tuos paaiški-

nimus rašydamas, aš į nieką pirštų nedėriau, pavardžių neminėjau (p. Br. ir G. Mickevičių pavardė minima tik sąryšy su vieninteliu faktu — kad jie atvežė ir įteikė man F. Kiršos lagaminą), bet, kaip dabar atrodo, be reikalo buvau toks abstraktus.

Nors p. G. Mickevičienė ir labai nesmagu, ir labai nemalonu, tie mano paaiškinimai ir šiandien tebėra autentiškas žodis, nes ji savo raštu nepajėgė to žodžio paneigti ir sunaikinti. Tegū kalba faktai: savo rašte ji tvirtina, kad F. Kiršos lagaminą ji man atvežė 1964 m., ten pat pasisako, kad F. Kiršos santeipus LRD-jai ji atidavė tik 1972 metų birželio 5 d. (Palikimas baigtas spausdinti ir įrišti 1972 m. gruodžio mėn.). Argi aš būčiau ką nors kitaip pasakęs? Aš sakiau ir dabar kartoju, kad F. Kiršos santeipos buvo tik beveik po devynių metų atšildytos, o tai ir sudarė tą tikrai beprasmišką nesuspatingą grandinę.

Pats p. Kapočius galėtų pasakyti, ar jis p. Mickevičienę prašė poeto F. Kiršos santeipų likučio, ar neprašė. Kiek aš žinau, jis prašė pakartotinai, ne vieną kartą, bet kiekvienu atveju sisilaukė to paties puikaus žodelio "ne".

Tokį gana ilgą laiką pas save laikydama "artimo ir brangaus bičiulio" pinigus, aš galvojau, p. G. Mickevičienė, o taip pat ir jos brangūs draugai, patarėjai ir liudininkai, juk nestokojo galimybėmis surasti redaktorių, apmokėti jam už darbą ir poeto paliktus

raštus išleisti. Bet, nors ir labai gaila, jie ir to nepadarė.

Mudu su p. J. Kapočiumi tuo reikalu rūpinomės — net dviem LRD-jos valdybom siūlėm paimti F. Kiršos lagaminą su jo rankraščiais, surasti redaktorių, raštus išleisti. Deja, nei viena valdyba to lagaminą nepaėmė, kažkodėl (jei rimčiau žvilgtersim į savo buitį bus suprantama, kodėl) vis buvo sakoma, kad aš turįs F. Kiršos Palikimą redaguoti. Nesigailiu, neraudu tą darbą atlikęs, bet gana gerai pažindamas kai kuriuos Bostono žmones, su džiaugsmu jį būčiau perleides kitam.

Reikalas pajudėjo, kai iniciatyvos ėmėsi dabartinis LRD-jos pirm. Leonardas Andriekus. Ga-

Simano Daukanto paminklas Papilėje. Daukantas vienoje rankoje laiko knygą, o kitos rankos pirštu rodo žemyn ir tartum sako: Lietuvi, čia tavo žemė.

Rankšluostinė. Lietuvių liaudies drožinys. Tokios rankšluostinės kabėjo seklyčioje. Į jas buvo įvertas lietuvių gražus audinys — raštuotas rankšluostis.

vės jo užtikrinimą, kad p. Mickevičienė F. Kiršos santeipų likutį galų gale atiduos LRD-jai, aš ir kibau į darbą, nes kokią gi prasmę būtų dirbti, jei žinotum, kad suredaguotas rankraštis dar dešimt ar dvidešimt metų gulės lagamine.

Man tiesiog gaila p. Genės, jei priimtų — net užuojautą jai mėginčiau pareikšti. Daug gražių dalykų ji savo ilgame rašte išaiškino, daug pagarbos ir sentimentų išliejo, tik vieno itin svarbaus fakto neminėjo. O jis toks: gal penketą mėnesių prieš mirtį poetas Faustas Kirša sudarė testamentą, to testamento paveldėtojai ir vykdytojai eilės tvarka yra šie vyrai: Stasys Santvaras ir Juozas Kapočius. Adv. Z. Shallnienės rūpesčiu tas dokumentas buvo teismo patvirtintas. Jei p. G. Mickevičienė taip didžiai gerbia velionio Poeto atmintį, jei ji tokį ilgą laiką sielojosi jo palikimo sutvarkyma, tai man ir šiandien tebėra neaišku, kokios priežastys ją privertė Poeto paskutinei valiai nepaklusti.

Tiesiog gėdinga smulkmena, tikrai neįmanoma apie tai ir kalbėti, bet kokį "aukso" gabalą p. Mickevičienė norėjo ant manęs užtekšti, tardama, kad man buvo atiduotas F. Kiršos televizijos aparatas? Tas aparatas niekad ir mano pastogė nebuvo įžengęs, rodos, už 50 dolerių jis buvo atiduotas p. H. Antanavičienėi, tai p. Genės minimai masažistei kaip menko honoraro papildas už medicininis masažus, kuriais ji slaugė paralyžuotą Rašytoją. Nedrįstu net galvoti, kad tokį nepaprastą dalyką p. G. Mickevičienė jau būtų pamiršusi...

Parašiau šias pastabas prie p. G. Mickevičienės rašto su širdgėla. Poeto Faustos Kiršos Palikimas suredaguotas ir išleistas. Ar nebūtų buvę geriau, jei nepajėgiama kitaip, tai nors tylom dėl to pasidžiaugtų? Aš jau gavau nemenką pluoštą laiškų. Daugiausia rašo Velionio draugai, rašo ir jo darbų kritikai. Visi džiaugiasi Palikimo pasirodymu, džiaugiasi paliktų kūrinių išleidimo faktu, dar nenupeikė to leidinio ir spauda (kuri minėjo, tai vis dar teigiamai).

Tik kažin kodėl jis dabar užkliuvo tikriesiems Fausto Kiršos draugams? (Beje, kai Palikimas buvo pristatomas Bostone, nei vienas tų draugų parengime nepasirodė). Argi iš tikro tie žmonės nepajėgia blaiviau pažvelgti net ir į tai, kas dabar juk nėra taip neapsakomai bloga? Mano kukliu išmanymu, visų pirma turėtų džiaugtis nors tie, kurie drįsta viešai ištart, kad miręs Poetas buvo jų "artimas ir brangus bičiulis"...

Jei tik jos kilni ir jautri širdis leis, linkiu p. G. Mickevičienėi ir toliau su tokiais subtiliu teisingumu suvokimu savo "tiesas" skelbti. Man belieka iš anksto prisipažinti — aš nepajėgiu su ja kovoti, nes toji nelabai byla nieko daugiau man neprimena, tik seną komediją apie giminaičius, kurie piau-nasi prieš mirusio žmogaus dar neatšalusį palaiką.

Tik dėl to ir šis prierašas tegu bus paskutinis mano žodis toj "komedijoj".

Stasys Santvaras

Laiškas Redakcijai

Šio laikraščio vasario 16 dienos nr. buvo atspausdinta Vinco Mamaičio kalba "Lietuviška muzika 1972 metais"; joje pabrėžta LB centro valdybos leidžiamo choramos dainų rinkinio reikalas. Skaitome: "Tik gaila, kad šiam leidiniui dainų parinkimą (mano pabraukta — J. Z.) pavedė vienam asmeniui, nepraktikuojančiam chorvedžiui, nesuipažinusiui su šio krašto chorų pajėgumu".

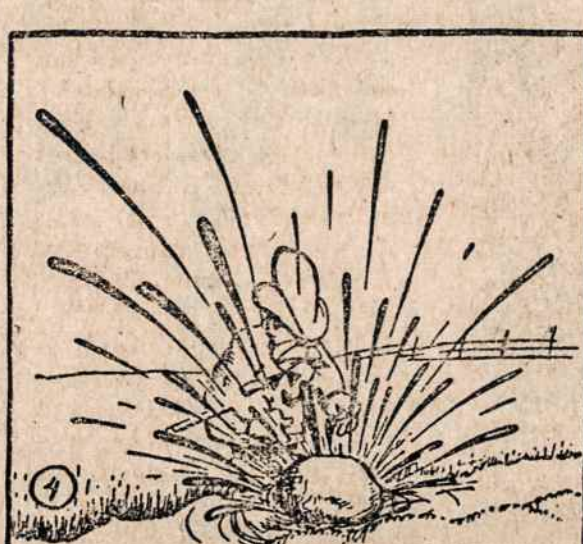
C. v-bos spaudoje skelbtame atsišaukime skaitome: "Leidinio dainų surinkimu, sutvarkymu ir spaudai paruošimu (mano pabraukta — J. Z.) rūpintis sutiko — — Jonas Zdanisius."

Sausio 6 laiškais kreipiausi į gerb. kompozitorius bei chorvedžius Br. Budrioną, St. Gailevičių, Vl. Jakubėną ir Alf. Mikulskį, prašydamas juos sutikti būti kūriniams atrinkti komisijos nariais. Jų sutikimas gautas, ir darbas pradėtas.

J. Zdanisius

Jurgio Spurgio nuotykių

KELIONĖ PER UPELĮ

100 METŲ NUO VLADO PŪTVIO GIMIMO

V. MINGĖLA

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tretyje šiame mini 100 metų sukaktį nuo Sąjungos įkūrėjo ir ideologo Vlodo Pūtvio — Putvinskio gimimo.

Vladas Gerardas Putvinskis, po mirties daugiau vadinamas Pūtviu, gimė Rygoje, Latvijoje, 1873. (Lietuvių Enciklopedijoj pažymėti tik gimimo metai. Darbininko redakcijai pavyko sužinoti ir mėnesį bei dieną. Pilna data — 1873 rugsėjo 24, — Marijos, belaisvių užtėrėjos, šventė. — Red.). Šiame suėję 44 metai nuo jo mirties (mirė 1929 kovo 5 Kaune, sulaukęs 55 metų amžiaus).

Vlodo Pūtvio kilnus gyvenimas, pasiaukojimas žmogui ir tautai šiandien yra pavyzdys kiekvienam lietuviui, ypač jaunimui.

Jis buvo visiem artimas ir mielas. Būdamas atsakingas už visą Lietuvos Šaulių Sąjungą, niekada nepakeldavo balso prieš mažesnio laipsnio pareigūną ar prieš eilinį šaulį. Kalbėjo tyliai ir patraukliai. Buvo atviras širdies. Turėjo nepalaužiamą valią ir tikėjimą savo žmonių šviesesne ateitimi. Troško ir visai žmonijai gėrio, gerovės, dvasinės kultūros. Optimizmas, skaidri nuotaika ir paprastumas spindėjo spindėjo iš jo akių. Jo įgimtas džentelmeniškumas, mandagumas ir net nusižeminimas viliojo kiekvieną žmogų. Jaunimas jį pamildavo. Tad natūralu, kad jaunuoliai savo noru ėmė iš Vlodo Pūtvio ginklą ir rankas — ginklavosi niekieno neverčiami.

Nepriklausomaj Lietuvoj buvo išleisti Aleksandro Marcinkevičiaus - Mantauto redaguoti Vlodo Pūtvio-Putvinskio parinktieji raštai. Turėjo išeiti trys tomai. Bet I-asis tomas (su Vl. Pūtvio biografija) 1940 buvo sunaikintas sovietinės cenzūros.

Greitu laiku šaulio Vlodo Vi-jekio spausdėję bus išspausdinta knyga su I-ojo tomo Amerikoj atkurta santrauka; be to, bus iš naujo atspausdinti II ir III tomai. Viskas tilps vienoj knygoj.

Nors beveik viską apie Vladą Pūtvi yra parašęs Aleksandras Marcinkevičius-Mantautas, bet šiuo metu amžiaus sveis jam neleido užbaigti naujos monografijos. Tą darbą tėvas pave-

dė sūnui. Taigi dr. Vaidievis A. Mantautas, 10 Sheldon Terrace, New Haven, Conn. 06511, tą atsakingą kūrybinį darbą jau atliko, ir tikimės, kad ši laukiamą knygą pasklis šaulių ir visos lietuvių visuomenės tarpe.

1916, vargdamas ištrėmimo Rusijoje, Vladas Pūtvis kreipėsi į lietuvių šiais žodžiais:

“Nepraleisk geros progos. Žmogaus organizmui reikalinga mokėti gaminti taip vadinamą organinę šilumą. Žmogus, kurio kūnas menkai tegali gaminti šilumą, visuomet esti nepatenkintas savo temperatūra. Kailiai jo nešildo šaltyje. Saulės spinduliuose perkaista. Bet ūmai krenta į reakciją. Mažiausiu vėjeliu persišaldo. Kovotojas negali būti lepūnėliu.”

Jis tvirtino: “Nelaimėje ir varge lengviau tapti optimistu. Sielos ramybės išmoki lengviau audroje. Ieškok savyje išminties ir turinio, kuomet esi apleistas. Lengviau gyvenimą įvertinti, kada gyvenimo saulėlydžio sutemos artėja. Mirties nebijoti, kada giltnė spogsi į tave tuščiomis. Nuolaidumo ir kantrybės, kada tave sunkiausiai persekioja. Sielos užsigrūdinimo — skausme ir kančioj. Tikėti gėriu ir šviesa, kada yra tamsiausia. Grūdintis ir savo jėgas ugdyti, kada esi sunkiausiai prisilėgtas. Branginti laisvę ir tėvynę, kada esi viso to netekęs, tėvynės meilės ir nostalgijos prisilėgtas.”

Toliau Šaulių Sąjungos įkūrėjas visada pabrėždavo, kad lietuvis turi dažniau džiaugtis, negu liūdėti. Pabrėždavo, kad turim išmokyti džiaugtis net svetimų džiaugsmų regėjimu.

Skambant Prisišėlimo šventės varpam, pakilę ir sustiprėję dvasia, drąsiai ir tvirtai ženkim Šaulių Sąjungos įkūrėjo ir ideologo Vlodo Pūtvio keliu!

Vladas Pūtvis visais atžvilgiais laikytinas patriotinės lietuvių grupės vadu. Juk vien tik Šaulių Sąjunga turėjo virš 62,000 narių. Kita tiek, vyresnio amžiaus asmenų, nebuvo tikraisiais Šaulių Sąjungos nariais; jie buvo prijauciantieji.

Lenkiškos kultūros išauklėtas, kilęs iš bajorų giminės, Vl. Pūtvis ryžosi tapti lietuviu. Kaip daugumas žemaičių bajorų, taip ir Putvinskių šeima namie kalbėjo tik lenkiškai. Studentas Povilas Višinskis Vl. Pūtvi, vė-

liau ir jo žmoną Emiliją mokė lietuvių kalbos. Pūtviai į namus buvo atsikvietę rašytoją Žemaitę, vėliau porą vasarų savo dvare turėjo studentą J. Šlapelį. Porą mėnesių pas juos gyveno ir studentas J. Jablonskis.

Putvinskių dvare buvo paruoštos slėptuvės ne tik lietuviškiems raštam, bet ir padaugėjusiem svečiam.

Rusų žandarai, dažniausiai raiti, sekė Vladą Pūtvi ir jo dvarą lankančius žmones. Bet jiems tada nepavyko jo pagauti. Jis pabrėždavo, kad nereikia be reikalo rodyti didvyriškumo. Reikia saugotis — sakydavo. Mūsų taip mažai! Tausokim savo jėgas.

Vis dėlto jam nepavyko visą laiką laimingai išsislapstyti. 1906 buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą. Pirmojo pasaulinio karo metu buvo ištrėmtas į Rusiją.

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tretyje (jos centro valdyba) savo posėdyje 1972 gruodžio mėn. nutarė 1972 metus paskelbti šaulio, Šaulių Sąjungos įkūrėjo ir jos ideologo Vlodo Pūtvio metais.

LIETUVA TELEVIZIJOJE

Buffalo, N. Y. Vasario 11 Buffalo televizijoje WKBW-TV buvo pasikalbėjimas apie Lietuvą. Žinių komentatoriai Tom Jolls ir Irv. Weinstein klausinėjo dr. Dėnį Mažeiką programoje, vardu “Sunday Surprise”.

Pirmas klausimas buvo apie Lietuvos nepriklausomybę. Kom. Jolls teiravosi, kuo mes, laisvasis pasaulis, galėtume padėti dabartinei Lietuvai. Atsakyme buvo pabrėžtas reikalas daugiau kalbėti apie Lietuvą informacijos tinkluose, nes Amerikos žmonės per mažai apie ją žino.

Teiravosi apie Lietuvos ekonominę padėtį dabar, palyginti su nepriklausomybės laikais. Buvo suminėta, kad Lietuva buvo vadinama “mažoji Amerika” dėl jos artimumo gyvenimo standartu, lyginant su sovietiniais laikais.

Buvo teiraujamasi apie gyventojų kiekį, religijos laisvę, kitas asmenines laisves.

Pasikalbėjimas buvo suorganizuotas padedant Walter Chopyk iš Erie apskrities planavimo departamento.

Kovo 19 dr. D. Mažeika vėl buvo klausinėjamas programoje “The Morning Show”. Klausinėjo Miss Janeen Maxwell. Pūsės valandos pokalby buvo liečiama Lietuvos kultūra ir jos socialinis ekonominis gyvenimas. Buvo primintas Lietuvos kultūros ūkininkiškas charakteris, nekaringumas net kariniuose liaudies šokuose. Primintas Mrs. Nixon dalyvavimas tautinių šokių šventėje ir lietuvių šokėjų grupės pakvietimas į inauguracijos šventę. Čia programoje įsijungė tautinių šokių grupė “Nemunus” iš St. Catherine, Ont., vadovaujama p. Zubrickienės, o muzika buvo p. Zub-

Prof. Vaidievis Mantautas sauso 20 Apreiškimo parapijos salėje skaitė paskaitą apie savo senelį Vladą Pūtvi, šaulių steigėją. Nuotr. L. Tamošaičio

Buffalo, N. Y. televizijos stotyje ir k. dr. D. Mažeika kalbasi su WKBW-TV žinių direktoriumi Irv. Weinstein (d.) ir žinių komentatoriumi Tom Jolls (v.).

risko. Pašoko Kalvelį, Lenciūgelį ir Rugučius.

Korespondentė vėl teiravosi apie kalbos ir tikėjimo persekiojimą Lietuvoje, apie galimybes keliauti šiandien į Lietuvą, gyventojų sumažėjimą dėl genocido. Miss Maxwell taip pat domėjosi, kodėl sovietiniai žydai susilaukia tiek daug dėmesio pasaulio opinijoje palyginti su lietuviomis. Diskusijoje ryškėjo, kad žydai laisvame pasaulyje turi išplėtę gerą informacijos tinklą ir daugelis jų yra pozicijose, iš kurių lengvai prieinama opinija. Teiravosi taip pat apie partizanų ir 1941 metų sukilimą. Programa baigta “Nemunėlio” muzikos aidais.

DETROIT, MICH.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS I Lietuvii Fondą įstojo arba įnašus padidino:

Valentina (žuvo automobilio katastrofoj) ir Bronius Zakarkai įnešė 100 dol.

Adolfui Kripkauskui atmintinai įnešė 100 dol.

P. Gidriūno atmintinis įnašas, įmokant 80 dol., padidintas iki 100 dol.

Marija ir Jurgis Mikailai vėl įmokėjo 100 dol. ir įnašą padidino iki 400 dol.

Teresė (mirusi) ir Jurgis Mitkai, įmokant 50 dol., sumą pakėlė iki 300 dol.

Detroito ir jo apylinkėse gyvenantiems lietuviams Lietuvos Fondo yra skirta 100,000 dolerių kvota. Šiuo metu iš šios apylinkės Lietuvos Fondo nariais yra 230 lietuvių su bendru 47,446 dol. įnašu.

Operetės “Sidabrinė Diena” apyskaita:

Detroito gastrolių koncerte dalyvavo 628 svečiai. Pajamų gauta 2,592 dol., išlaidų sudarė 2,636 dol., nuostolio liko 44 dol. Nuostolį padengė Lietuvos Fondo centro valdyba ir dar įtekė 60 dol. spaudai paremti. Iš jų 10 dol. teko ir Darbininkui.

Lietuvių Fondo vajuos komitetas dėkoja V. Tamošiūniui, kun. klebonam, dr. P. Šepečui ir jo žmonai, šeiminiškėm, sporto klubo “Kovas” nariam, bilietų platintojam, laikraščių redaktoriui, radijo valandėlių vedėjui, korespondentam ir visiems, prisidėjusiem prie šio vakaro įgyvendinimo.

K.M.

Hartford, Conn.

Hartfordo ramovėnų skyrus susirinkimas buvo vasario 4. Išrinkta nauja valdyba, apsvaistytą baliu reikalai ir kita.

Valdyba savo posėdyje pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkas Petras Simanauškas, I-mas vicepirm. Jonas Šimanskis, II-ras vicepirm. Stasys Vilinskas, kasininkas Antanas Mockus, sekretorius Jonas Žilys.

Taip pat išrinkta ir revizijos komisija. Į ją įeina: pirm. Antanas Jucėnas, nariai Jurgis Petkaitis, Augustinas Virkutis.

Ramovėnų tradicinis pavasario balius bus balandžio 28 Liet. piliečių klubo salėj. Bus šilta vakariene, šokiui gros E. Radionovo orkestras, kuris lietuviškos visuomenės yra labai mėgstamas. Tikimasi, kad balius gražiai praeis, nes ramovėnų baliu yra visada mėgstami.

Ramovėnai taip pat numatė dalyvauti lojalumo parade, kuris paprastai būna pirmą gegužės sekmadienį. Rengiamasi ir šiame surengti pikniką su šaudymu. Praeitais metais toks piknikas praėjo gerai. Rudenį numatoma surengti iškilmingą kariuomenės minėjimą ir kitas pramogas.

R.

Vokietijos LB taryba savo suvažiavime priėmė ir pasiuntė rezoliuciją V. Vokietijos užsienio reikalų ministeriui W. Scheel, prašydama jį imtis iniciatyvos, kad Europos saugumo konferencijoj būtų atšaukta Ribentropo ir Molotovo 1939 pasirašyta sutartis, dėl kurios Lietuva, Latvija ir Estija neteko nepriklausomybės.

IŠ VISUR

— Rinkimai į JAV LB VII tarybą vyks gegužės 19-20. Tuo pačiu metu bus renkami atstovai ir į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą. Vyriausia rinkimų komisija yra sudaryta Los Angeles, Calif. Jai vadovauja Balys Gražinis.

— Aldona Stempuzienė Chicago Lietuvos Operos stotimoj Carmen operoj dainuos titulinarę rolę antrame ir trečiame spektakliuose — balandžio 8 ir 14.

— Gita Merkevičiūtė, Connecticut kolegijos senjorė, laimėjo 6000 dol. mokslo tyrimų stipendiją iš Watson fondo. Žinią kovo 18 paskelbė “The New Haven Register”, o kovo 21 “The Day”, New London, Conn. Gita Connecticut kolegijoj studijuoja prancūzų ir vokiečių kalbas, taip pat gerai kalba lietuviškai, visur pabrėžia savo lietuvišką kilmę ir talkina lietuviškoj veikloj. Varžybose iš 35 universitetų laimėjo 70. Jų tarpe ir Gita.

— Muz. Jono Byansko mirties metinių proga Balzeko Lietuvos Kultūros muziejų vasario 11-28 vyko jo darbų, veiklos ir suvenyrų paroda. Rengėjų komitetas sudarė Genovaitė Giedraitienė, Aldona Olienė ir Stanley Balzekas, Jr.

— JAV LB VII tarybon bus renkami 42 atstovai. Pirmąją Vidurio Vakarų apygardą, kuriai paskirta 15 atstovų. Toliau eina Ohio apygarda su 9 atstovais, New Yorko su 5, Bostono ir Vakarų apygardos gauna po 2, gi Connecticut, Pietryčių ir New Jersey apygardos turės po 3 atstovus. Pažymėtina, kad už tiek atstovų tose apygardose bus galima balsuoti, nes galutinį atstovų skaičių nulems balsavusiųjų skaičius apygardose.

— London, Ont., Kanadoj, “Baltijos” sambūrio chorą sudaro vien tik čia gimę jaunimas. Minint Vasario 16-ąją, pirmą kartą viešai jauniems chonstam dirigavo čia gimusi jauna chorvedė Vida Petrašiūnaitė.

— Encyclopedia Lituanica platinimo vajuos, pradėtas JAV LB krašto valdybos, dar toli iki užsibrėžtos kvotos. Pernai per keturis mėnesius tebuvo gauti tik 52 nauji prenumeratoriai, šiame jau gauta 17 prenumeratorių ir artėjama prie šimtinės. Krašto valdyba aplinkraščiais ir laiškais ragina apylinkes suintensyvuoti enciklopedijos platinimą.

— Tautinių šokių grupių festivalį Chicagoj surengė vokiečių amerikiečių National Congress klubas kovo 25. Lietuviam festivaly atstovavo Žilvičio tautinių šokių grupė, vadovaujama Vandos Stankienės.

— Liet. Kat. Mokslo Akademijos IX-sis suvažiavimas šaukiamas rugpjūčio 31 — rugsėjo 3, Darbos Dienos savaitgalį. Jis įvyks Boston College, Boston, Mass., patalpose. Suvažiavimo paruošimu vietoj rūpinasi Bostono židyns, o darbų programos sudarymu centro valdyba Romoj. Jau surasti ir paskirti įvairių mokslo sričių specialistai sekcijų programom paruošti ir paskaitininkam verbuoti vadovai: teologijos sekcijai — prel. dr. V. Balčiūnas, istorijos — prof. S. Sužiedėlis, architektūros ir meno — dr. A. Kulpa-Kulpavičius, psichologijos ir pedagogikos — prof. dr. J. Pūkūnas, filosofijos — prof. dr. J. L. Navickas, kalbos ir literatūros — Vl. Kulbokas, gamtos mokslų — dr. P. Kaladė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Karpus, Brooklyn, N. Y., Gil Girdauskas, Lighthouse Point, Fla., A. Valiūškis, Barrington, R. I., Ch. Grauslys, Nashua, N. H., H. Jasaitis, Rocky Hill, Conn. Kitiem užsake: V. Kamantas, Darien, Ill. — O. Rinkiene, St. Petersburg, Fla., N. N. — J. Bacevičiū, Rockford, Ill., T. Mažeika, Philadelphia, Pa. perėmė vietoj mirusios motinos Agotos Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata naujiam skaitytojams pirmiem metam tik 7 dol.

KNYGOS BIBLIOTEKAI

CICERO, ILL.

Cicero, Ill., Vysk. M. Valančiaus kuopos moksleiviam ateitininkam vasario mėnuo buvo didelė darbmetė.

Pradžioj rašė laiškus savo valstybės senatoriam ir kongresmanam, kad paskirtų lėšų etninių grupių studijom. Nepaliko ramybei nei prezidento Nixono. Tokių laiškų buvo išsiųsta 100!

Vėliau rinko parašus jaunimo peticijai Jungtinėm Tautom. O tai jau ne pirmas kartas. Surinko 800.

Savo dovaną tėvynei Lietuvai 55-tos nepriklausomybės šventės proga jie apvainikavo knygomis. Porą dešimčių dolerių jie

patys sudėjo, o kitus, jaunųjų sumanytą remdamas, paaukojo ilgametis kuopos globėjas dr. Petras Kisielius. Buvo nupirkta 20 knygų ir padovanota Cicero miesto bibliotekai, kurioj nebuvo nė vienos knygos apie Lietuvą, nei lietuvių autorių originalios kūrybos.

Ta pačia proga reikia paminėti, kad stud. Saulius Kuprio iniciatyva Cicero biblioteka užsisakė ir Encyclopedia Lituanica.

Ciceriečiai ateitininkai džiaugtųsi, jei ir kitos kuopos jų darbais sektų ir gal dar daugiau ir konkrečiau nuveiktų. A.P.

Cicero, Ill., Lietuvos nepriklausomybės šventės proga moksleiviai ateitininkai miesto bibliotekai padovanojo 20 knygų apie Lietuvą. Iš k. F. Radvilaitė, bibliotekos vedėjas L.R. Lawnicek, dr. Petras Kisielius, Cicero moksleivių ateitininkų globėjas, įteikia knygas P. Kisieliui — kuopos pirmininkas. Nuotr. A. Zailskaitės

BOSTONE

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖS IŠVAKARĖSE

Lietuvos nepriklausomybės šventės išvakarėse Lietuvių Bnės Bostono apylinkės pirm. Ant. Matjoška ir Kapočiūtė apilankė Christian Science Monitor ir Boston Herald American redakcijas. Jie įteikė medžiagos apie Lietuvą ir prašė Lietuvos klausimu pasisakyti savo puslapiuose. Redakcijos pažadėjo.

The Boston Herald American vasario 19 d. vedamajam "A Persistent Dream" rašo: "Nesenai buvo gatvių riaušės mažoje Baltijos valstybėje Lietuvoje, ką pasaulis nelabai pastebėjo. Tokie reiškiniai neturi likti nepastebėti, nes tai buvo ženklas "signal" duodantis mažiau šviesos, kaip šviesa, kuri kabojo prie "Old North Church". Tas ženklas rodo, kad laisvės dvasia dar yra gyva sovietų okupuotame krašte.

Amerikos lietuviai, kurių yra nemažai Bostone ir Naujojoje Anglijoje praeitį penktadienį (vasario 16) šventė Lietuvos respublikos 55 metų sukaktį. Ta šventė švenčiama tik egzilyje ir Lietuvos emigrantų širdyse. Lietuva, kartu su Estija ir Latvija prieš tų tautų žmonių norą yra inkorporuotos į Sovietų Sąjungą.

Tačiau laisvės ir nepriklausomybės tikėjimas yra šviesus. Net žiaurūs režimai kaip komunistų žino, kad laisvės idėjas panaikinti nėra taip lengva. Priespaudoje tas laisvės troškimas dar daugiau auga. Okupacijos tų mažų trijų valstybių lietuviai patriotai niekada neleis užmiršti."

Tos pačios dienos tame pačiame laikraštyje laiškių skyriuje yra Antano Matjoškos laiškas: "Two Anniversaries".

Taip pat Antanas Matjoška partūno iš Petro Viščinio garsiakalbiams Amerikos ir Lietuvos himnų juostas. Jos buvo panaudotos iškeliant Lietuvos trispalvę prie Bostono miesto rotušės vasario 16 dieną; tai atkreipė daugelio praeivių dėmesį ir vertė sustoti ir pasiklausti.

Lietuvos nepriklausomybės
minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55 metų sukakties minėjimas Bostone buvo vasario 18. Pradėtas mišiomis Šv. Petro lietuvų parapijos bažnyčioje. Pamokslą pasakė klebonas kun.

PREMIJA UŽ VERTIMUS

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba yra paruošusi taisykles premijai už lietuvių rašytojų literatūrinį veikalą, išverstą į sveimą kalbą ir išleista. Premijos iniciatorius ir mecenatas — Petras B. Varkala, gyvenęs Anglijoje. Jis premijai skiria 1000 svarų — apie 2500 dol. Premijos tikslas: paskata lietuviams rašytojams rūpintis savo kūrybos paskleidimu pasaulyje. Mecenas turi mintyje vertimus į anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas. Šiuo metu Lietuvių Rašytojų Draugija Petriui B. Varkalai yra įteikusi premijos skyrimo taisyklių projektą ir laukia jo galutinio žodžio.

Antanas Baltrušėnas.

Tą pačią dieną po pietų vyko tolimesnis minėjimas Lietuvių piliečių draugijos salėje. Minėjimą pradėjo advokatas John J. Grigalus. Pakvietė Stepono Dariaus posto vadą vadovauti vėliavų įnešimui.

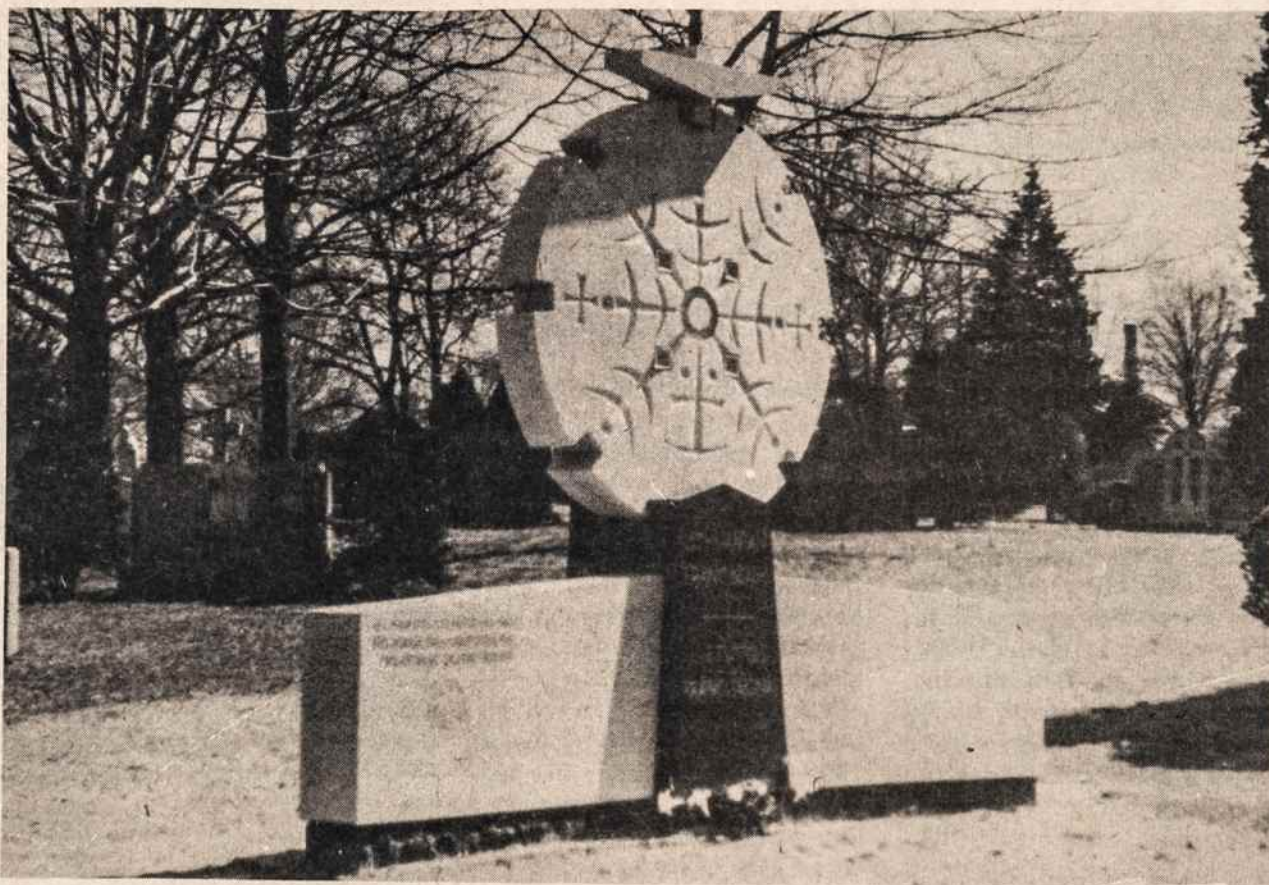
To posto vadu jau keli metai iš eilės yra nelietuviai. Šiais metais yra Magee. Ties nelietuviai veteranai priklauso Dariaus postui ir dirba su lietuviais. Magee pakvietė savo adjutantą Stasį Trapenskį, kuris pasakė žodį lietuviškai. Buvo įneštos Amerikos, Lietuvos ir organizacijų vėliavos. Kompozitorius Julius Gaidelis paskambino Amerikos ir Lietuvos himnus. Klebonas A. Baltrušėnas sukalbėjo invokaciją. Redaktorius Jackus Sonda prisiminė Lietuvos savanorius kūrėjus, perskaitė Bostone gyvenančių savanorių pavardes: Antanas Bartišūnas, Petras Bartėnas, Stasys Grižė-Jurgelevičius, Arturas Povilas Janavičius, Silvestras Kontautas, Juozas Liutkonis Kazys Merkis, Ciprijonas Maljšauskas, Stasys Santvaras, Antanas Stapulionis, Juozas Ūselis ir Juozas Valickas. Salėje esantieji savanoriai ir sėdintieji pirmoje eilėje buvo apdovanoti — jiem prisegta po gėlę. Dėl ligų salėje nebuvo: P. Būteno, A.P. Janavičiaus ir A. Strapulionio.

Visai programai pravedi buvo pakviesta studentė Aldona Dabrilaitė. Gubernatoriaus Sargento proklamaciją perskaitė Saulius Cibas, Bostono majoro White proklamaciją — Aldona Dabrilaitė. Tomis proklamacijomis jie paskelbė vasario 16 — ją Lietuvos diena. Dabrilaitė perskaitė kongresmano John J. Moakley sveikinimą. And. Keturakis pristatė svečių kalbėtoją Lietuvos atstovybės Washingtono patarėją dr. Stasį Bačkį.

Prelegentas Bačkis paskaitė iš valstybės sekretoriaus Rogers 1971 metų rašto laiško, kuriame sakoma, kad reikia tikėti, ko siekiama, tada tik galima pasiekti. Lietuviai tiki, kad atgaus nepriklausomybę. Kalbėjo apie žydų iš Izraelio liudijimą Amerikos senato pakomisijoje. Jie liudijo apie laisvės varžymą rusų okupuotose kraštuose. Dr. S. Bačkis prisiminė Kalantos žygį ir susideginimą. Pirminė prezidento Nixono pasisakymą, kur jis sakė, kad joks kraštas negalys primesti prievartos kitam kraštui. Toliau kalbėjo, kad dabar Jungtinėse Tautose yra 53 valstybės nariai, kurie turi mažiau gyventojų negu Lietuva, 35 nariai, kurių teritorijos mažesnės negu Lietuvos. Taip pat kalbėjo apie kitų žymių asmenų pasisakymus Lietuvos nepriklausomybės reikalu.

Buvo priimtos rezoliucijos, kurios bus pasiūstos Nixonui ir kitiems aukštieji pareigūnams. Be to, dar kalbėjo lietuvių-latvių draugijos pirmininkas Albert Liepinš.

Meninę programą atliko Bostono vyrų sekstetas, vedamas Julius Gaidelis. Jie padainavo: O didis Dieve, Balnok, tėveli, juodbėrį žirgėlį, Nemunėli, Jau nustėm mūs dienos, Kai saulė iš rytų pakyla ir kitas.

Paminklas lietuviams pranciškonam Šv. Jono kapinėse Brooklyne. Paminklo projektas — dail. V. K. Jonynė. Nuotr. R. Kisieliūnas

Buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalui.

Kultūrinių subatvakarių vadovybė, kuriai šiais metais vadovauja inž. Romas Veitas, kiekvienais metais vasario mėnesio subatvakarį skiria jauniui. Tų subatvakarių programą paruošia ir atlieka jaunimas. Jų pravedtų subatvakarių yra buvę gana stiprių ir silpnųjų. Svarbu, kad jie domisi ir dirba.

Šių metų vasario mėnesio subatvakario programą atliko neolitanai: Birutė Adomavičiūtė, Povilas Manomaitis ir Jurgis Lendraitis. Visi trys studentai. Jurgis Lendraitis jau ruošiasi magistro laipsniui. Visi trys gimę Amerikoje.

Savo vakaro programai jie bandė šiuo dienu amerikonišku komediniu būdu pavaizduoti savo elgesį lituanistinėje mokykloje, stovyklose, laisvalaikio ir net studijose.

Hartford, Conn.

Nėra autobusų

Jau daugiau kaip 100 dienų Hartfordas ir kiti aplinkiniai miestai neturi susisiekimo priemonių-autobusų. Dėl to labiausiai kenčia neturtingi žmonės, pensininkai. Kai kurie žmonės dėl to turėjo pasitraukti net iš darbo.

Hartfordo miestas ir apylinkės aptarnavo Connecticuto autobusų bendrovė. Bet štai autobusų vairuotojai jau nuo praeitų metų lapkričio pabaigos streikuoja. Prieš streiką važinėjimas į vieną miesto galą atsiėjo 35 centus. Kelti važinėjimo kainą nenorima, nes tai prisidėtų prie infliacijos. Pagaliau ir kiek pakelus, vis tiek visų reikalų ir vairuotojų atlyginimo nebūtų galima sutvarkyti.

Dėl to Connecticuto autobusų bendrovė kreipėsi į gubernatorių, prašydama pagalbos. Kad susidarytų kiek lėšų, gubernatoriui pasiūlyta, valstybos seimelis priimtų įstatymą, leidžiantį šiam reikalui nuo kiekvieno parduodamo gazolino galiono imti po vieną centą daugiau. Bet štai jau kuris laikas, kai tas įstatymas priimtas, o autobusai dar vis garaže.

Žmonės renka parašus, siunčia gubernatoriui, prie Kapitoliūso vairuotojai ir žmonių minios vaikšto, šūkauja, rėkauja, bet ir tai negelbsti.

Be Hartfordo ir aplinkinių miestų, kaip Manchesteris, Middletownas, Farmingtonas ir kiti, į kuriuos eidavo Connecticuto bendrovės autobusai, neturi autobusų susisiekimo ir New Havenas, Waterburis, Bridgeportas, nes ir į čia atedavo ir viduj kursuodavo tos pačios bendrovės autobusai.

Autobusai veikia tik New Britaine, nes čia jie yra privačios rankose. Atsirado vienas savininkas, kuris kas valandą leidžia kursuoti autobusą į Newingtoną (50 centų į vieną galą) ir į Hartfordą (75 centai į vieną galą). Anksčiau Hartfordo — New Britaino ruožė kursavo Connecticuto bendrovės autobusai.

LIETUVIAI WISCONSINO VALSTIJOJ

Wisconsinio valstijoje buvo ir dar tebėra keturios lietuvių kolonijos su keturiomis parapijomis. Parapijos yra išsidėsčiusios pagal vakarinį Michigano kraštą, iš pietų į šiaurę: Kenosha, Racine, Milwaukee ir Sheboygan. Prieš antrąjį pasaulinį karą Kenoshoj gyveno apie 6,000 lietuvių kilmės amerikiečių ir virš dviejų tūkstančių Lietuvoj gimusių. 1960, surašant Wisconsinio gyventojus, 13,500 pasisakė esą lietuvių kilmės.

Wisconsinio valstijoje yra dvi Lietuvių Bendruomenės apylinkės: Kenosha-Racine ir Milwaukee.

Daugiausia tautinės gyvybės rodo Kenosha-Racine lietuviai. Šiose abiejose kolonijose su vaikais yra apie 170 naujų ateivių. Organizacijų ir įvairių komitetų turim per daug. Todėl artėjant prie išsekimo. Turim LB šeštadieninę mokyklėlę, suaugusių ir mažųjų tautinių šokių grupes.

CAMBRIDGE, MASS.

Iš Moterų Sąjungos 5-tosios
kuopos veiklos

Moterų Sąjungos 5-toji kuopa gražiai gyvuoja ir darbuojasi. Jos valdybona įeina nenuilstama veikėja Anelė Ambrozaitienė, pirmininkė, El. Vizminienė, vicepirmininkė, El. Paliulienė, sekretorė, Jackūnienė, piniginių reikalų vedėja, ir Anelė Auskienė, narė.

Sąjunga buvo suruošusi labai nuotaikingas kūčias. Savo mamytėm stalus ruošti rūpestingai padėjo jų dukrelės: Onutė Anelė Auskaitė ir El. Paliulytė — Kazlienė. Stalai atrodė karališkiečiai, o valgiai buvo labai skanūs. Programą vedė El. Vasyliūnienė. Kalbėjo klebonas kun. Simeonas Saulėnas ir jo asistentas kun. Jonas Klimas.

Kuopa seniai turėjo du susirinkimus. Vienas buvo sausio mėn.; jo metu buvo perrinkta valdyba. Antrame susirinkime, vasario mėn., buvo atšvęsta keturių narių gimimo diena.

Kuopos narės dirba ir artimo naudai. Mirus El. Vasyliūnienės mamytėi, Anelė Ambrozaitienė ir El. Paliulienė rūpestingai dirbo, ruošdamos kaputę laidotuvėse dalyvavusiems. Tos ponios parodė daug širdies ir meilės savo sesei sunkioj valandoj.

Tos pačios narės ruošė ir Vasario 16 minėjimo užkandžius. Prie jų prisidėjo Dargienė.

Mes turim būti laimingi, kad savo parapijoj turim darbui atsidavusias veikejas.

V.S.

Tokiu būdu žmonės iš New Britaino pasiekia, kad ir kas valandą, Hartfordą. Bet atvažiuojo čia, jei turi reikalų kitame mieste gale ar šone, turi samdyti taksį ir mokėti 4-5 dolerius arba eiti 3-4 mylias pėsti. Tai jau per daug, ypač vyresnio amžiaus žmonėm.

Jonas Bernotas

Paminklas
pranciškonų
kapinėse

Pradėjus mirčiai lankytis vienuolynuose, pranciškonai ėmė svarstyti savo kapinių reikalą. Joms buvo minimos Kennebunkporto, Greene ir Portlando vietos, tačiau vis nebuvo prieita prie galutinio sprendimo. Tik prieš dvejus metus provincijolas Jurgis Gailiūsis padarė reikiamą žingsnį, nupirkdamas žemės sklypelį Brooklyno Šv. Jono kapinėse.

Šiose pranciškonų kapinėse pirmasis buvo palaidotas Brolis Antanas Trumpa, miręs 1971 metais. Tuojau ten buvo perkelti iš Maine Tėvo Modesto Stepaičio ir Brolio Didako Pauliukaičio palaikai. Visi trys pas Viešpatį iškeliavusieji buvo Brooklyno spaudos darbuotojai.

Šiomis dienomis pranciškonų kapinės pasipuošė bendru visiems paminklu. Paminklą paruošė dailininkas V. K. Jonynas, o jį įvykdė Otavino studija New Yorke. Trijų spalvų granito paminklas yra virš 10 pėdų aukščio ir 11 pėdų ilgio. Dviejų galingais sparnais, tautiniais ornamentais pasipuošusi, kyla didžiulė saulė, kurios viršuje granito kryžius panašus į stiliuotą prisikeliantį Kristų. Prieš jį yra iškaltas įrašas — Lietuvos Pranciškonai, o užpakalinėje saulės pusėje įgraviruoti svarbiausi pranciškonų įvykiai Lietuvoje ir Amerikoje. Sparnuose yra vietos mirusių vardams su jų gimimo ir mirimo datomis. Visas paminklas kelia aukštyn, alsuoja prisikėlimu.

Važiuodami Metropolitan Avenue į šiaurę pro dešiniuosius Šv. Jono kapinių vartus, matysite šį paminklą, nes jis yra visai prie centrinio įėjimo.

Br. Juška

Los Angeles, Calif.

Rekolekcijos Šv. Kazimiero lietuvų parapijoj vyks balandžio 11-15. Jas ves tėvas dominikonas dr. Tomas Žitraitis. Grandinė, Clevelando tautinių šokių grupė, į Los Angeles atvyks Atvelykio savaitgalį ir koncertuos balandžio 29, sekmadienį, 2 val. popiet Wilshire Ebell teatre.

Pirmosios komisijos iškilmės Šv. Kazimiero lietuvų parapijoj vyks gegužės 6.

Lietuvių diena, šiemet jau 20-ji, rengiama Šv. Kazimiero lietuvų parapijos, vyks birželio 24. Koncertinė dalyvatija solistas Arnoldas Voketaitis, bosas iš New Yorke. Šoks I. Tumiėnas vadovaujama tautinių šokių grupė "Audra". Dailininkų jungtinė parodoj sutiko dalyvauti Pranas Baltuonis iš Montrealio ir vietiniai: Iona Peterienė, Pranas Gasparonis ir Jonas Andrašiūnas. Mėgėjų parodoj užsiregistravo dalyvauti Vygis Narbutas. Kalifornijos Lietuvių Filatelistų draugija ta proga rengia pašto ženklų parodą.

Amerikos Liet. Inžinierių ir Architektų S-gos Los Angeles skyriaus pirmas š. m. susirinkimas įvyko Villa Taxco restorane.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ
VEIKLOS

Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių apskritis gegužės 20 rengia specialias iškilmes Lietuvos laisvės kovotojams ir kankiniam pagerbti ir prisiminti.

Tos iškilmės bus Pušų katedroje Rindage, New Hampshire. 5 v. popiet bus koncelebracinės mišios. Tų mišių aukoti yra pakviestas ir Manchester, N. H., vyskupas Ernest J. Primeau.

Po mišių bus partizanų pagerbimas.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

— Kun. Jonas Tomalonis, iš Somerville, N.J., yra parašęs ilgą, gražų straipsnį apie Lietuvos nepriklausomybės šventę. Trenton, New Jersey, katalikų laikraštis The Monitor, straipsnį išspausdino vasario 16.

Prel. J. A. Kučingis, Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvų parapijos klebonas, su besilankančiu Tėv. Tadu Degučiu, OFM. Nuotr. L. Briedžio

Susirinkimą pravedė skyriaus pirm. inž. V. Černius. Išklaudyta inž. V. Šliūpo iš San Francisco, Calif., paskaitos "Lietuvius inžinierius tarptautinėje taryboje". Šliūpas dirba tarptautinėje statybos industrijoje. Jis supažindino su savo darbu išsieny, papasakojo apie kitus lietuvių inžinierius, kuriuos sutiko Afrikoje ir Azijoje. Paskaitą iliustravo skaidrėmis.

Česlovo Gedgaudo knygos "Mūsų praeities beiškant" pristatymas įvyko kovo 25 Lietuvių Tautinių Namų salėje. Knygą pristatė rašytojas Jurgis Gliuda. Meninę programą atliko solistė Janina Čekanauskienė ir aktorius Vladas Gilys. Pristatymą rengė A.L. T. S-gos Los Angeles skyrius ir Santa Monica lietuvių klubas.

Vaclovas Prižgintas, lietuviškos spaudos platintojas ir vienas iš "Lietuvių Dienų" redaktorių, laimingai pergyveno sunkią vidurių operaciją.

Gediminas Rukšėnas, buvęs "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio ilgametis administracijos darbuotojas, perėmė "Lietuvių Dienų" administratoriaus pareigas. Juozas Andrius pasitraukė į pensiją. — LŽK.

Pasiuntinio K. ŠKIRPOS veikalas

SUKILIMAS
LIETUVOS SUVERENUMUI ATSTATYTI

jau atiduotas spausdinti ir bus parduodamas po 15 dolerių. Užsiprenumeravus jį iš anksto — po 12 dolerių už knygą.

Užsakymai autoriaus adr.:

2043 36 th St., SE
Washington, D.C., 20020

atkirpimui

Data

Jungdamas 12 dol. čekį (arba Money Order) prašau teiktis prisiūsti man "Sukilimo" knygą, kai ji tik bus atspausa.

Pavardė

Gatvė

Gyvenvietė

Parašas

ELIZABETHO CHORUI 75 METAI

(atkelta iš 4 psl.)

Amerikos lietuvių suruošose dainų šventėse ir aktyviai prisidėjo prie rajoninių rytų parakraščio parapijų chorų suorganizuotų dainų festivalių. Dažnai dainuodavo ir iš radijo stoties WOR. Kas metai choras turėdavo ir kitokių parengimų bei spektaklių. Visa tai buvo daroma su intencija puoselėti lietuvišką dainą, stiprinti choro veiklą, žadinti savų tautiečių širdyse tėvynės meilę.

Atvyksta muz. V. Mamaitis

Prof. Juozui Žilevičiui pasitraukus pensijon, jo vietą užėmė muz. Algirdas Kačanauskas. Pastarasis, metus pabuvęs, persikėlė kiton vieton. Tada prel. M. Kemežis po ilgo ieškojimo susirado muz. Vincą Mamaitį, kuris tada gyveno Anglijoje, ir jį pasikvietė į Elizabetę. Tokiu būdu Šv. Petro ir Povilo parapija, pergyvenusi vargonininko krizę, pagaliau susilaukė pastovaus, pareižingo vargonininko, o choras rimto chorvedžio. Paprastai sakoma, kad senas medis persodintas nepri-gyja, tačiau V. Mamaitis Elizabethe prigijo ir įsitraukė visu tempu į lietuvišką visuomeninį darbą bei muzikalinę veiklą.

Tuojuo įstojo į Vargonininkų-Muzikų Sąjungą, netrukus visuotiniame suvažiavime buvo išrinktas į centro valdybą ir po poros metų jam atiteko pirmininko pareigos. Jam vadovaujant, Vargonininkų-Muzikų S-ga sustiprėjo ir žymiai padidino narių skaičių, įgijo gerą vardą ir šiandien tvarko visus muzikinius klausimus, atsiradusius lietuviškosios giesmės bei dainos veikloje.

Užgriuo ant V. Mamaičio pečių ir "Muzikos Žinių" redagavimas. Jis beveik mirusį žurnalą atgaivino ir įstatė į tinkamas

vėžes, padarė patraukliu, rimtu vargonininkų-muzikų ir visų kitų menininkų žinių officiozu.

Vargonininkų keitimosi laikotarpis labai nukentėjo choras; daug nubyrejo — sumažėjo choro-risčių skaičius. Jaunoji karta nebuvo pratinama, o senesnieji patingo ir bendrai dabartiniu metu visi parapijai choras turi problemų. Tačiau uolus muz. Vincas Mamaitis sugebėjo nemažą būrelį sudaryti. Jo vadovaujamas choras uoliai talkina parapijai su giesme bei daina: puošia bažnyčios ir tautos švenčių iškilmes savo gražių giedojimu. Buvo suruošta giesmių ir dainų koncertai, dalyvavo Chicagos ir New Yorko dainų šventėse, uoliai prisidėjo prie regijoninių "mažųjų" dainų festivalių ir po šiai dienai dar iškilmingų mišnių metu keturiais balsais pagieda G. Šukio ar panašias mišias, o 40 valandų atilaidų metu dar suskamba prof. J. Žilevičiaus mišparai.

Sukaktuvinis koncertas

Šiuo metu chorą sudaro 25 pasišventę asmenys, jų tarpe yra ir jaunimo. Šiai chorų 75 metų gyvavimo sukakčiai atžymėti balandžio 29 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje įvyks jubiliejinės pamaldos ir po pamaldų parapijos saleje Elizabethe bus iškilmingas koncertas ir vaišės.

Programą atliks: mišrus choras, solistai — Irena Stankūnaitė ir Ona Zubavičienė, muz. Algirdas Kačanauskis ir Juozui Stankūniui talkinant.

Baigiant tenka išreikšti nuoširdžią padėką dabartiniams parapijos klebonui, kun. Petriui Žemeikiui, o taip pat ir choro dvasios vadui kun. Juozui Pragulbičui, kurie choro užsimojimus nuoširdžiai remia, visais būdais gelbsti, rūpinasi jo palaikymu. Nuoširdi padėka priklauso cho-

Rašytojas Jurgis Jankus susitinka su New Yorko rašytojais. Iš k. Jonas Rūtenis, Pranas Naujokaitis, Tėv. Leonardas Andriekus, Ona Balčiūnienė-Audronė, Jurgis Jankus, Kotryna Grigaitė, Paulius Jurkus. Nuotr. V. Maželio

ro dalyviams, kurie taip brangų savo poilsio laiką pašvenčia choro pamokom.

O labiausiai ištvėmės ir ryžto chorvedžiui muz. Vincui Mamaičiui, kad ir toliau išlaikytų savo chorą tvirtą ir gražų.

J. St.

Waterbury, Conn.

Moterų klubo meno paroda
Lietuvių moterų klubas ruošia moterų piešinių, audinių ir t.t. parodą balandžio 8, sekmadienį, Šv. Juozapo parapijos saleje, John St., Waterbury, Conn., nuo 10 v. ligi 6 val. p. p.

Lankytojai bus proga pasigrožėti lietuviškomis drobėmis bei kitais audiniais, Lietuvos gintaro išdirbiniais, naginčių rankų medžio drožiniais ir moterų piešiniais.

Šioj lietuviško meno parodoj su savo piešiniais, tarp kitų, dalyvaus amerikiečių meno parodose pasižymėjusi waterburietė Genovaitė Bemotienė, vienos šeimos net trijų generacijų piešėjos — Elena Jasaitienė, jos duklė Jurgita Kovienė ir šios dukrelė Lida Kovaitė.

Parodos lankytojai bus pavaišinti kavute ir klubo narių kepiniais.

Pernai įvykusi panaši klubo ruošta meno parodėlė labai pasisekė.

Visi Waterburio ir kitų vietovių lietuviai labai maloniai kviečiami atsilankyti. K.

KEARNY, N. J.

Kita veikla

Nuo 1924 čia veikia Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Draugija (Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N. J.). Ši lietuvių finansinė draugija žinoma ne tik Kearny, bet ir tolesnėse apylinkėse. Turi didelį pasitikėjimą ir kitataučių tarpe. Daugelis lietuvių čia yra sudėję savo santaupas arba gavę paskolas įsigyti namams.

1972 gruodžio 31 šios draugijos aktyvas pasiekė 7,494,649.63 dol.

Paskutiniame draugijos direktorių susirinkime sausio 22 draugijos pirmininku išrinktas dr. Jokūbas Stukas, universiteto profesorius, didelis lietuvių veikėjas, ilgas metus besibeldžias į lietuvių širdis per Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlę. Kitas pagrindinis tos draugijos šulys yra Julius Paknis, draugijos steigėjas, ilgametis direktorių tarybos pirmininkas, taip pat didelis lietuviškos puoselėtojas, daug nusipelnęs lietuvių gerovei.

Kita pažymėtina ir gana veikli draugija yra Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras, tampa susijęs su parapija, savo prekybine paslauga pargarsėjęs apylinkė. Draugija įregistruota New Jersey valstijoje ir turi savo įstatus.

Dabartinė draugijos valdyba: Vincas Grinevičius — pirmininkas, Stanley Przychacki — vice-pirmininkas, John McShulskis — išdirininkas, Juozas Mėlynis — protokolų sekretorius ir vedėjas, Edward Adamczyk — tvarkdarys.

PIANISTĖS ALDONOS DVARIONAITĖS VIEŠNAGĖ

Mano pakviesta pusseserė Aldona Dvarionaitė viešėjo Amerikoje ir Kanadoje. Ta proga geri ir malonūs lietuviai surengė jos piano koncertus ir padėjo kitoki būdu. Jai išvažiavus ir nespėjus viešai padėkoti, savo ir jos vardu nuoširdžiai dėkoju Hartfordo apylinkės Lietuvių Bendruomenei, kad priėmė ją netikėtai atvykusią dalyvauti baltos koncerto programoje. Nuoširdžiai dėkoju Valerijai Tysliavienei, Jonui Mekui, surengusiam Aldonos Dvarionaitės piano koncertus Carnegie Hall ir Town Hall, N. Y., kartu ir už suteiktą pagalbą.

Širdingai ačiū Irenai Banaitienei ir muzikei Nijolei Ulėnienėi, taip pat ir Conn. State Univ. dėstytojai dr. Benediktui ir jo žmonai Gražinai Mačiūnikam. Nuoširdžiai dėkoju Izido-

riui ir Elenai Vasyliūnam, surengusiam A. Dvarionaitės koncertą Bostone. Dėkoju Washingtono ir už paramą, taip pat ir Los Angeles, San Francisco lietuviams ir Santaros-Šviesos organizacijai Chicagoy už surengtus koncertus.

Maloniai dėkoju Draugo, Darbininko, Keleivio, Vienybės ir kitų laikraščių redakcijom už skelbimus ir visiem dalyvavusiam Aldonos Dvarionaitės koncertuose.

Nuoširdžiai ačiū giminaičiam Domui ir jo žmonai Vaičiui, iš Hudson, N. Y., už materialinę paramą.

Dar kartą reiškiu širdingiausia padėką visiem išvardintiems ir man nežinomiems asmenim, nuoširdžiai priėmusiems bei padėjusiem viešnagėj mano pusseserei Aldonai.

Eleonora Dvarionaitė

BALTIMORĖS ŽINIOS

Seselių kazimieriečių rėmėjų Baltimorės skyrius balandžio 1 Šv. Alfonso mokyklos saleje buvo surengęs vištienos pietus. Svečiai latorėjo laimėti gražių premijų latorijoje. Pelnas paskirtas seselėm.

Lietuvių Posto 154 padėjėjos rengia vakarienę su šokiais balandžio 7, šeštadienį, 7:30 val.

APIE VIENĄ SAVANORĮ KŪRĖJĄ, PATEKUSĮ Į VARGĄ

Hamiltono, Kanadoje, gyvena vienas Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas Petras Pleškevičius, kuris turi gana įdomią istoriją. 1944, besitraukiant iš Lietuvos, jį pagavo vokiečiai ir įjungė į savo kariuomenę. Būdamas kariuomenėje, pateko į rusų nelaisvę. Tada prasidėjo tardymai, kalėjimai, mušimai. Pasisekė jam, šiaip taip išsiskuti. Pagaliau pasisekė išvykti į Ameriką pas savo žmoną.

Prieš keletą metų jis persikėlė pas savo sūnų Algirdą į Kanadą. Čia mirė jo globėja žmona Elzbieta. Mirė ir sūnaus žmona vėžiu. Taip senam tėvui sūnus daug padėti negali.

Petras Pleškevičius yra dzūras, gimęs 1904, į Lietuvos kariuomenę įstojo 1919, kovojo su lenkais, bolševikais, bermontininkais. Kovose neteko akies, buvo sulaužyta krūtinė, išsmužti dantys, peršauti viduriai. Buvo apdovanotas visais Lietuvos savanoriui skirtais ordinais, medaliais ir ženklais.

Dabar jis yra invalidas, gyvena gana skurdžiai, gaudamas iš Vokietijos 45 dol. pašalpą. Jam reikalinga priežiūra ir mediciniška pagalba. Gal kas galėtų jam padėti. Jo adresas:

Petras Pleškevičius, 334 Emerald St. North, Hamilton 21, Ont., Canada.

B.S.B.

Šių vyrų užduotis — išlaikyti šį lietuvišką židinį ko ilgiausiai. Lietuviškos išlaikymas numatytas ir draugijos įstatuose.

J. Mėl.

IŠ VISUR

— "Baltų Draugija Vokietijoje" kovo 23-24 Lueneburge, šiaurės Vokietijoje, vokiečių Rytų Akademijos patalpose, surengė konferenciją Baltijos kraštų klausimais. Buvo nagrinėjamos trys problemos: 1) baltų jaunimas emigracijoje ir tėvynėje, 2) Europos "saugumo" konferencija ir 3) 50 metų Sovietų Sąjungai — sovietinis federalizmas. Iš lietuvių referatus skaitė dr. K. Cėginskas iš Uppsalos, Švedijos, ir dr. J. Norkaitis iš Stuttgarto. Kovo 24 konferencijos posėdžiam pirmininkavo dr. A. Gerutis iš Berno.

— Pianisto Andriaus Kuprevičiaus rečitalis Cleveland, Ohio, Music Settlement salejyje balandžio 10, antradienį, 8 val. vak. Programoj Schumanno, Brahmsio, Chopino ir Ginasteros kūriniai.

— JAV LB krašto valdyboj organizacinius reikalus nuo kovo 17 perėmė tvarkyti vicepirmininkas Juozas Gaila.

— Skulptoriaus Dagio kūrybos paroda balandžio 7-15 vyks Čiurlionio galerijoje, Chicagoy.

— JAV LB Krašto valdyba išleido patikslintas rinkimų taisykles, ryšium su artėjančiais rinkimais į VII LB tarybą. Pakaitimai padaryti renkamų atstovų paskirstyme apygardose, patikslintas išrinktų tarybos atstovų paskirstymas apygardom ir pakeistas skyrius, liečiąs skundus.

— Encyclopedia Lituanica vieno tomo kaina dabar tik 15 dolerių, bet nuo gegužės mėn. kaina pakils iki 20 dol.

— Kun. J. Venckus, SJ, yra pakviestas pravesti rekolekcijas Vokietijos lietuviams kunigam balandžio 24-27. Jis taip pat pravės gavėnijos metu susikaupimo dienas Vokietijoje gyvenantiems lietuviams.

— Jūratės Batūraitės meno paroda sausio 18-28 vyko Toronte, Kanadoje. Buvo išstatyta apie 20 paveikslų, daugiausia didelio formato. Paveikslų temos — įvairių formų medžio kamienai, šaknys ir akmenys. Tamsoką medžio foną drąsiai mostu kirto žydrių spalvų linijos ir sudarė efektyvų kontrastą. Darbas atliktas labai kruopščiai. J. Batūraitė šiais metais baigs savo studijas Toronto universitete.

— Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Los Angeles skyrius pasiryžo platinti lietuvišką spaudą. Naujos veiklos valdybos rūpesčiu sudarytas patriotinės spaudos sąrašas. Jis atspausdintas "Lietuviai Amerikos Vakarose" laikrašty, o taip pat siunčiamas atskiram atspaudė į lietuvių namus. Kreiptasi į 1,200 adresatų. Nurodoma laikraščio vardas, kryptis, adresas, prenumeratos kaina. Sąraše minimas ir Darbininkas.

— Inž. Stasys Bačkaitis, JAV transportacijos ministerijos, keilių eismo saugumo administracijoje skyriaus vedėjas, Washington, D.C., balandžio 2 skaitys paskaitą Aplinkos Mokslų Institute metiniame suvažiavime Anaheim, Calif., tema: "Žmogaus mechaninė simuliacija ir bandomų metodologija avarinė aplinkoj". Balandžio 9-14 inž. Bačkaitis atstovaus JAV-bėm Tarptautinės Standartų Organizacijos darbo posėdyje, kurį įvyks Frankfurte, Vokietijoje, ir referuos tema: "Standartizavimas tyrimų metodologijos ir instrumentacijos eismo avarijų tyrimuose".

— Sao Paulo arkivyskupijos portugalų kalba leidžiamas savaitraštis sausio 16 vedamajame "Bažnyčia, įtamos ir pavasaris" primena: "Kunigai Lietuvoj nuteisti už katekizmo dėstymą vaikams". (E)

— Graudinėlė, Clevelando tautinių šokių ansamblis, 1973 Atvelyko savaitgalį koncertuos Los Angeles, Calif., Wilshire Ebell teatre. Šokėjų grupę kviečia LB vakarų apygarda, talkinama vietos lietuvių organizacijų ir mecenatų.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKIMŲ.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tranzistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE

FLOOR 21st

New York, N.Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4695
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6448
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-8288
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	U J 3-0909
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	Tel.: GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HO 3-7500
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6786
Warren, Mich. 48092 — 29200 De Quindre 1/2 Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N.Y. 11421 — 24 05 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 700 W. Central Street	RI 3-0440

SUVENYRAI

Lietuvos Vytis — rankų darbo, su aukso "bulliono" siūlais išsiuvinėta emblema. Dugnas — tamsiai žalias aksomas. Paveikslas su rėmais 12"x15", labai įspūdingas, tinka reprezentacijai. Kaina su persiuntimu 65 dol.

Siuvinėtas Vytis — paveikslas. Skydo formoj įkomponuotas raitelis, per skydą išsiuvinėta trispalvė, kamuose ažuolo lapai su gėlėmis. Paveikslas dydis su rėmais 10x13". Kaina 20 dol.

Lietuvos himnas ant balto satino išsiuvinėtas mėlyna spalva, viršuje ant raudono dugno trys herbai: Lietuvos vytiš, Gedimino stulpai, Vytauto ženklas ir maža trispalvė. Per visą paveikslą ilgi šone pervėta išausta juosta. Paveikslas dydis su rėmais 13"x17". Kaina 26 dol.

Sagutė švarko atlapui — stilizuotas vytiš. Sidabrinės spalvos raitelis raudoname dugne; sidabrinės spalvos apvedžiojimas. Kaina 2.50 dol.

Grandinėlė raktam su Šv. Kristupo medaliu. Vienoj pusėj įrašyti žodžiai: "Aukščiausiojo malonė telaimina kelionę" ir kviečių varpos su ažuolo lapais ir Gedimino stulpais. Kitoj Šv. Kristupas su Vilniaus herbu. Kaina su pasiuntimu 2.50 dol.

Siuvinėta trispalvė su užrašu "Lithuania" ir stilizuotas vytiš užsiuvinami ant drabužio rankovės. Kaina po 1 dol.

Drožinėti rankų darbo ant sienos pakabinami kryžiai su lietuviškais ornamentais, kaina su pasiuntimu 18 dol.

Lietuvos Vytis — šitokios formos ir stilizuoto stiliaus — baltas vytiš raudoname fone, su lietuviška trispalve viršų arba skersai. Toks ženklas galima klijuoti ant automobilio lango (decal). Galima užsisakyti paštu prisiuvinant 1 dol. už ženklielį — Darbininko administracija.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — 2.50 dol. Didesnį skaičių užsakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c.

minėti suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Vai, lėkite dainos, Vyčių choro Chicagoje įdainuotos dainos: Parveski, Viešpatie, Oi, toli, toli, Tekėjo saulelė, Narsuolių daina, Išisodinčiau, Klevelis, Ūdrio daina, Saulelė raudona, Naujienos, Gegutėlė, Kad galėčiau, Laisvės daina, Rugiagėlės, Merguzėlė, lelijėlė, Saulelė nusileido, Valio, dalgeli. Stereo. Kaina 5 dol.

Gina Čapkauskienė dainuoja. Stereo. Pirmoj pusėj: Lakštingalėlė — A. Kačanauskas, Oi nėra niekur — K. V. Banaičio, Už balto stalo sėdėjau — K.V. Banaičio, Oi, tu, kregždute — G. Gudauskienės, Šauksmas — B. Budriūno, Lakštingalos giesmė — V. Kuprevičiaus, Gėlės iš šieno — V. Jakubėno. Antro pusėj: Viliojanti peteliškė — A. Campa, Lakštingala ir rožės — C. S. Saint-Saens, Be tavo meilės — M. Sandoval, Vyturelio daina — H. R. Bishop, Solveigos daina — E. Grieg, Mėlynasis Dunojus — J. Strauss. Stereo. Kaina 6 dol.

"Kokiais keliais aš keliaučiau..." Dainuoja Vokietijos lietuvių jaunimo kvintetas "Baltija", kuris tiek daug pasisekimo sulaukė pereitą vasarą jaunimo kongreso proga koncertuodamas Chicagoj talentų vakare ir kongreso uždarymo metu Toronto. Plokštelėj kvintetas palydi Neo-Lithuanų orkestras. Įdainuota: Kokiais keliais bekeiliaučiau, Karių daina, Kauno gimnazistų valsas, Užstalės daina, Vyrai prie jūros, Batukai, Pilkais keliais, Mėlynos akys, Dobiluok, Kai pamačiau aš ją, Oi neverk motinėle. Stereo, kaina 6 dol.

SACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Tallino tarptautinį turnyrą laimėjo rygtis pasaulio buvęs čempionas M. Talis, surinkęs 12 tš., maskvietis Polugajevskij 10 1/2, Balašov, Keres, Bronštejn ir Spasky po 9 tš., švedas Anderson, estas Neu ir olandas Timmen po 7 1/2 tš.; amerikietis Saidy baigė priešpaskutiniu su 4 tš.

Kapablankos atminimo turnyrą Kuboje laimėjo Sovietų didmeistris V. Smyslov, surinkęs 16 1/2 tš. iš 21 galimo; antruoju baigė Rytų Vokietijos didmeistris W. Uhlmann 15 1/2 taško.

Vilniuj Žalgirio pirmenybėse dalyvavo veik visi pajėgiausieji Lietuvos šachmatininkai. Laimėtojai taip išsirikavo: G. Piešina (Vilnius) 11 t., tarptautinis meistras Vladas Mikėnas (V) 10 1/2, P. Rubinas (V) 9, R. Barstatis (Klp.) 8 1/2, V. Baršauskas (Klp.) 8 tš. ir kiti mažiau. Moterų grupėj laimėjo: V. Kaušilaitė (V) 10 tš., J. Rozentalienė (V) 8, B. Buršteinaitė (Š) 6 1/2 tš.

Bostono MET lygos pajėgiausių grupėj (Championship Division) So. Bostono lietuvių piliečių draugijos šachmatininkai, kurie lygoj sutrumpintai vadinami "Lithuanian", kovo 23 gana įspūdingai sudorojo Cambridge komandą, santykiu 4-1, atsigriebdami už nelauktai pralaimėtas rungtynes pirmame susitikime 1 1/2 — 3 1/2. Rungėsi ir taksus laimėjo: Aleksis Klinovas 1, Algis Makaitis 1, Algis Leonavičius 1, Kazys Merkis, Jurgis Zoza 1. Iki pirmenybių pabaigos beliko dvi rungtynės: balandžio 6 prieš Bostono universitetą ir balandžio 13 prieš Harvardo universitetą II komandą.

Maisto siuntiniai į Lietuvą

Pilnai čia užmokama Greitas pristatymas

40 svarų miltų \$58.00
40 svarų cukraus \$60.00
40 svarų ryžių \$66.00

SPECIALUS 1 \$68.20
10 sv. taukų
10 sv. miltų
10 sv. ryžių
10 sv. cukraus

EKONOMIJOS SIUNTINYS \$40.70
7 sv. miltų
4 1/2 sv. ryžių
4 1/2 sv. cukraus
2 1/4 sv. makaronų
1 sv. įvairių vaisių

SPECIALUS 5 \$43.56
5 sv. taukų
5 sv. ryžių
5 sv. cukraus
5 sv. miltų

SPECIALUS 6 \$61.60
20 sv. miltų
10 sv. ryžių
10 sv. cukraus

SPECIALUS 3 \$77.00
20 sv. taukų
10 sv. cukraus
20 sv. ryžių

Yra ir daugiau maisto siuntinių Reikalaukite mūsų katalogo Užsakykit dabar Užsakykit tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

Šioje prekyboje mes turime 23 metų patirtį ir daug tuksantų patenkintų klientų!

Valgių gaminimas. Virš 500 psl. knyga, kurioje randama visų lietuviškų valgių ir kepsnių patiekalai. Parašyta įgudusių autorijų. Knygos kaina su persiuntimu 8 dol.

Vardinių, gimtadienio, velykinių kortelių su lietuviškais sveikinimais gaunama Darbininko administracijoj. Kortelių yra dvių kainų: po 20 ir po 25 c. kiekviena, įskaitant ir persiuntimą.

Sao Paulo lietuvių Jaunimo Namai

SPORTAS

L.A.K. ŽINIOS

Stalo teniso sekcija kovo 24 Kultūros Židinio patalpose turėjo lygos turnyro užbaigtuves. Rungtyniavime, kuris užsitęsė arti keturių mėnesių, dalyvavo 30 žaidėjų, dviejų klasių arba divizionų rėmuose. Pirmos klasės laimėtojai tapo "Ruptūziokų" komanda, kurioje žaidė Jonas Landsbergis, Jonas Vainius ir Tomas Vainius. II vietą pirmoj klasėj laimėjo "Pikčiurnos"; Danutė Gvildytė, Gina Vėbeliūnaitė ir Vanda Vėbeliūnaitė. Geriausių individualinių I-mos klasės žaidėjų buvo išrinktas dešimtmetis Paulius Gvildys, antruoju — Jonas Vainius.

Antroji klasėj I vietą laimėjo "Partizanai": Rimas Česnavičius, Vytautas Kulpas, Tomas ir Viktoras Lora ir Justas Vilgalys. II vietą laimėjo komanda, pasivadinus "Ara" vardu. Joje žaidė Aura Ošlapaitė, Rima Vėbeliūnaitė ir Audronė Katinaitė. Geriausia individualinė II-os klasės žaidėja — Dalia Jasaitė, antroji vietoj — Daiva Vėbeliūnaitė.

Žaidėjų užbaigimas praėjo pakilioj nuotaikoj. Buvo sužaistos parodomosios dvejų rungtynės, visi laimėtojai buvo apdovanoti gražiomis trofėjomis, o visi svečiai pavaišinti užkandžiais, kava ir pyragaičiais.

Už sklandų ping-pong turnyro pravedimą L. A. Klubas nuširdžiai dėkoja sekcijos vadovui Pranui Gvildžiui ir ypač rūpestingajai ir darbščiajai padėjėjai Inai Jasaitienei.

L.A.K. futbolininkai, kaip žinome, dalyvauja plačios apimties New Yorko ir apylinkių "German American" arba GA FA lygų pirmenybėse. Šiomet Liet. A. Klubas komanda pakopė į aukštesnę — "premier" lygą ir šiame pavasario rate dar turi sužaisti šias rungtynes: balandžio 8 — prieš Austrią, jų aikštėj, balandžio 15 — prieš Brooklyn, savo aikštėj (Kissena Corridor parke), balandžio 29 — prieš German-Americans, irgi Kissena aikštėj, gegužės 6 — Kissena aikštėj, prieš Passaic komandą, gegužės 27 — pas Croatia ir birželio 3 — prieš Shamrock, vėl savo aikštėj.

Pasimačius blogam orui, rungtynių tvarkaraštis gali šiek tiek pasikeisti. Tokiu atveju apie pasikeitimus bus pranešta iš anksto. Visuomenė kviečiama lankytis rungtynėse, ypač kai jos vyks savo, arba "namų" aikštėj, t. y. Kissena Corridor Park, truputį į šalį nuo L. I. Expressway, prie Booth Memorial Ave.

L.A.K. futbolo pirmajai komandai šiuo metu vadovauja Jonas Klivečka, treneris — Rimas Klivečka.

Rezervinei komandai vadovauja Eric Canto. Bandoma taip pat atgaivinti ir jaunučių bei jaunių futbolo vienetus. Lietuvių vaikai, kurie nori žaisti futbolą, kviečiami kreiptis į klubo vadovybę.

DAR GAUNAMOS ŠIOS KNYGOS:

Aidai ir šešėliai, V. Kavaliūno premijuotas romanas, kaina 5 dol.

Kiauros riešučios, A. Musteikio romanas, kaina 4.50 dol.

Vėjas lekia lyguma, A. Barono romano antra laida, kaina 4 dol.

Abraomas ir stūnas, A. Barono premijuotas romanas, 4.50 dol.

Kreiptis į Darbininko administraciją.

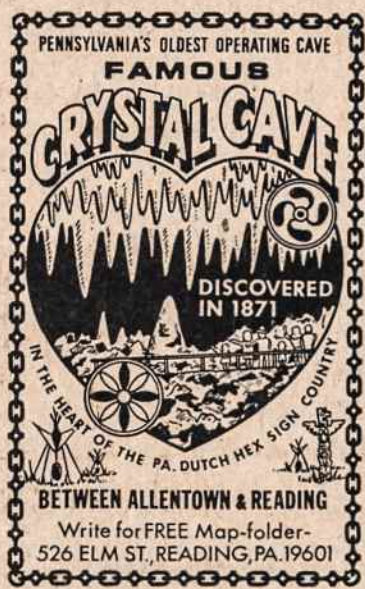
NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Baltos gėlės, sol. V. Verikaitis, kaina 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos ir dainų rinkinys, kaina 6 dol.

Dar galima gauti Grojam Jums, L.S.T. Korp. Neo-Lithuania leidinys, kaina 6 dol. Taip pat — Vivat Academia, dvių plokštelių albumas, kaina 8.50 dol.

Highland Park, 5 room apartment, private house. Adults only. 827-6750

CAMP WEDIKO

In Hillsboro, N. H. provides a 7-week summer treatment camp for emotionally disturbed boys from 8 to 15. A professional therapeutic staff structures the camping program so that each boy encounters experiences which foster emotional growth, confidence and self-control. For further information write or call:

H.M. Leichtman, Ph. D., Director
295 Longwood Ave., Boston
(617) 232-8390

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe. "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lij. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Tel: 2498 Douglass Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Filil. 7 Stuttgart, 30, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J. 2567 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

Soft Ice Cream & Short Order Take Out. Drive In. All equip. inc. Crosses \$16,000 summer only. Excellent year round potential for right party. Liberal terms and financing available. Full price only \$55,000. Act Now! (201) 244-7800. Please call collect.

Venetian Blinds. Cleaned. Residential & Commercial. Call 379-8619 or 379-6654.

RAY & RAY CONTRACTORS Painting Inside & Outside. Estimates Given. All Work Guaranteed Call 356-7046 or 212 356-7620

WAMPEE MOVING AND DELIVERY Local Lic. & Bonded for Office and Household moving. 3 Men & Truck \$25.00 per Hour Call 966-7040

OPERATORS NEEDED Inexperienced OK for Singer and Merrow for Ladies Pants. Complete Garment. Meyer Berko Company, 252 W. 37th St. (212) 564-0122 also 1155 Manhattan Avenue 3rd Floor in Brooklyn

Complete. Alterations, Full Basement, Paneling, Doors, Windows, Ceiling, Swedish Craftsmanship. Reasonable LIC 690992. Free Estimates. STENS CONTRACTING CALL: 833-2678

TYSON AND BOB-SY GENERAL TRUCKING Commercial and Residential, Low Rates Lic. and Insured, Local and N. J. Areas Call 212 FI 1-3629.

PETER MERCADO 40 Henry St., Brooklyn, Handy Man With Truck. Available Lite Hauling & Repairs. No Job too small 8 AM to 4 PM, Daily, Call UL 8-6252

DR. EMILIO BORDE Psychiatric, Hypnosis. Counselling By Appointment Only We Accept Medicaid. 801 West End Ave. N.Y.C. 663-6080

GRAND DECORATORS 2536 E. 23rd Street Brooklyn Floor Covering, All Brands available Installation and Pading Please Call: 769-8565

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį; Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 8-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 63-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višėnis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHII 1480 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS PASKOLOS — KELIONĖS ŪKINIAI PATARIMAI DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI TAKSU PILDYMAS NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc. 86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS (212) 441-6947

Litas Travel Service, 87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS (212) 846-1650

CHIARELLI'S All Religious Goods. Wholesale & Retail Outlet, Chalice, Memorials, Vestments 29 101 St. Ave. Near Drew St. Brooklyn, N. Y. AP 7-2990

JAMES BULLOCK 226-26 Mentone Ave., Laurelton, N. Y. Furniture Refinishing. Touch-Up, Polishing & Repairing. Remove Scratches & Burns. Call: 525-1677

SPONSORS Lettering, Numbers, Designs. Screen Printed on Athletic Wear. Complete Line of Athletic Apparel Come See Us for your Sporting Needs INTERNATIONAL POLYGRAPHICS Located at 240 Patterson Plank Rd. Carlstadt, N. J. (201) 935-0088

BAKER ROOFING & SIDING Specializes in Skylights & Gutters. Also Removes & Rebuilds Chimneys. No Job is Too Small Or Too Large. Prompt Service—Guaranteed Work. 50% Dis. Now—Free Est. 799-7269.

J&B HOUSEHOLD CLEANING Commercial and Residential Let us take care of all your household chores at a price anyone can afford. Baths, Kitchens, Parlors. Your entire home special Springtime rates CALL (212) 592-3612

AEGEAN ISLE RESTAURANT Open 7 Days a Week Finest of Foods We also do Catering 781 E. 31 Street, Brooklyn, Call: 434-7496

BEST CONTRACTING All — Trades Good Substantial Work Reasonable — Reliable Free Estimates Call: 243-2120

SUNOCO 32 Open 7 days a week. General Auto Repairs, Road Service. Tires, Batteries, Accessories, 322 32nd St. Union City, N.J. also located at 3711 Kennedy Blvd. Jersey City, N.J. Ask for Mr. Juan Alvarez, Rally Motors, Guaranteed Used Cars, Easy Financing Call (201) 795-1450 or (201) 795-1620

JIMMEY EDWARDS RUBGISH REMOVAL For Your Homes, All Work Guaranteed 759 MacDonough St. Brooklyn, N.Y. Call 768-1661 Days 668-1778 Nites

INVESTMENTS FULL INVESTMENT SERVICE Mutual Funds FIRST HARVARD & CO. Rosa Iannacone 212 349-6883

WEIGH-IN LTD. Knights of Columbus, 1889 North Grand Av., Baldwin, L.I. Meets Mondays at 10 A.M., 1 P.M. & 7:30 P.M. in Nassau call operator for Ent. No. 4727 Free Toll Call

KALBININKO PROF. ANTANO SALIO MINĖJIME

L.K. Mokslo Akademijos New Yorko židinys kovo 25, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros Židinyje surengė gražią akademią žymiam kalbininkui prof. Antanui Saliui pagerbti. Profesorius mirė praėjusių metų liepos 31 prie Philadelphijos.

Iš Philadelphijos ir buvo atvykę nemaža žmonių, velionies našlė, jos brolis Aleksandras Vaškelis, prof. A. Vasys, A. Gaigalas, žentas prof. Gaigalas ir k.

Zemutinė salė prisirinko pilna žmonių. Buvo gražiai išstatytas žymiojo kalbininko prof. A. Salio portretas-fotografija, daryta V. Mazelio, aplinkui buvo pilna gėlių.

Pagerbimo akademią pradėjo židinio pirmininkė prof. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė. Trumpu žodžiu ji pristatė kalbininką Leonardą Dambriūną iš Washingtono. Šis kalbėjo apie velionį A. Salį kalbininką, ką jis nuveikė šioje srityje, kokius veikalus parašė, kokias idėjas iškėlė ir t.t.

Antroji paskaita buvo skirta nušviesti A. Salio asmeniui. Tą paskaitą skaitė dr. V. Maciūnas iš Philadelphijos. Čia buvo įdomiai apžvelgta visa jo gyvenimo raida, ryškiant kokios įtakos jam turėjo didieji lietuviai kalbininkai — Būga ir Jablonskis, kaip jis profesoriavo, kaip dėstė ir taip toliau.

Abi paskaitos buvo rūpestingai parengtos, gerai paskaitytos, tad visiem buvo įdomu pasiklausyti. Po paskaitų buvo pademonstruotas įrašas į garsinę juostelę — pasikalbėjimas su prof. A. Saliu. Įrašai padaryti

KAIP RINKSIME

(atkelta iš 1 psl.)
I. Rink. kom. pirm. — Vladas Audėnas (69 Williamson St., Hillside, N. J. 07205).

Pietryčių ap. N. J. pietinė dalis, Baltimore, Philadelphia, Scranton, Wilkes Barre, Easton, Washington, D.C.; taip pat asmenys iš Delaware, Florida, Georgia, Maryland, N. Carolina, Pennsylvania, S. Carolina, Virginia, W. Virginia valstijų. Kom. pirm. — Balys Raugas (415 Main St., Delran, N. J. 08075).

Čia balsuotojo rolė ir baigiasi. Tiesa, jis galėjo siūlyti kandidatus. Bet kandidatai jau susiūlyti iki kovo 31. Toliau eina jau komisijų rolė.

praėjusių metų liepos pradžioje. Čia juos techniškai perdavė A. Sabalis.

Toliau dr. V. Gidžiūnas, OFM, papasakojo apie akademijos veiklą, naujus leidinius, kas padaryta, kas planuojama, pranešė, kad naujas akademijos suvažiavimas bus Bostone.

Kalbėdamas apie knygas, pranešė, kad knygų leidimą stambia auka parėmė mecenatė Elena Mickeliūnienė. Ji anksčiau prisidėjo prie vieno tomo išleidimo, ir dabar įteikė 5,064 dol. čekį. Dosnioji mecenatė buvo atvykusi į šį pagerbimą. Tai publika nepagailėjo plojimų. (Tą pačią dieną ji davė ir Kultūros Židinio statybai 10,000 dol.)

Po šio pranešimo visi buvo pakviesti į viršų kavutei, kurią surengė Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija. Didelį raguočių ir čia dovanojo mecenatė E. Mickeliūnienė. Visi turėjo progos pasisvečiuoti ir pasikalbėti.

(p.j.)

ČESLOVO SASNAUSKO REQUIEM

(atkelta iš 4 psl.)

Petrapičio garsenybė
Jis buvo Šv. Kotrynos parapijos vargonininkas Petrapičioje. Ir buvo pasidaręs garsenybė. Jis turėjo profesionalinį chorą, vadovavo kunigų seminarijos chorui. Savo chorų lygį buvo aukštai pakėlęs, taip jį nuolat kvietė koncertuoti ir giedoti net ir žydų sinagogose, kitų tikėjimų šventyklose. Jo koncertai buvo plačiai aprašomi spaudoje.

Su chorais dirbdavo rimtai, daug reikalaujamas. Toks įtemptas darbas pakirto sveikatą. Jis sirgo širdies liga, ir jaunas mirė širdies priepuoliu. Jis mirė 1916 sausio 5, turėdamas tik 49 metus.

Kas tas Requiem?
Missa Requiem yra pats jo didžiausias kūrinys. Pirmoje laidoje, kuri buvo išleista paties autoriaus 1915, šis kūrinys turėjo 34 puslapius. Pirmą kartą jis buvo atliktas, kai Petrapičioje buvo paminėta M. K. Čiurlionio mirtis.

Mišios išgarsėjo Petrapičioje. Išgarsino pats jį autorius su savo choru, kuriam jis dirgavo. Dažnai jo chorą kviesdavo giedoti iškilmingose laidotuose. Gražiausia šių mišių dalis —

New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, dalyvavo tautų festivalyje Bay Ridge ir viešojoje bibliotekoje atliko programą. Bibliotekoje tuo metu vyko lietuviška parodėlė. Nuotr. Charles Binkins

Vaižganto Kultūros Klubas kviečia

Vaižganto Kultūros Klubas balandžio 14, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje rengia savo vakarą su įvairia ir įdomia programa.

Šiais metais sueina 40 metų, kaip mirė žymusis rašytojas Vaižgantas. Jis ir bus prisimintas vakaro programos pradžioje. Po įvadinio žodžio bus išklausu-

ta iš plokštelės Augustino Gričiaus iškaitytas — Kaip mirė Vaižgantas.

Toliau bus pagerbtas dail. Vaclovas Ratas, grafikas, miręs š.m. sausio 3 Australijoje. Apie velionį dailininką kalbės dail. V. K. Jonynas. Ta proga bus surengta ir dail. V. Rato paroda. Bus išstatyta keliolika jo darbų, iliustracijų, ankstyboji ir vėlyboji grafika.

Programa baigiama religine poezija, skirta artėjančiom Velykom. Religinę poeziją skaito: Audronė -O. Balčiūnienė, Tėv. L. Andriekus, Kotryna Grigaitytė, Jonas Rūtenis.

Visa programa užtruks pusantros valandos. Programa vyks Židinio žemutinėje salėje, kuri bus specialiai dekoruota ir papuošta. Po programos — kavutė. Visi kviečiami.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 14, šeštadienį, Vaižganto Kultūros Klubas vakaras Kultūros Židinyje. Programoje — 40 metų be Vaižganto, dail. V. Rato pagerbimas, religinė poezija gavėnios rimčiai. Pradžią 7 v.v.

Balandžio 15, sekmadienį, Apreiškimo parapijos choro religinis koncertas jų parapijos bažnyčioje. Programoje — Č. Sasnausko — Misa Requiem. Pradžią 5 v. popiet.

Balandžio 28-29 dail. J. Kelečiaus tapybos darbų paroda Kultūros Židinyje. Rengia skaučių seserija.

Gegužės 5, šeštadienį, 7 v.v. skautams remti tėvų komiteto balius Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Gegužės 6, sekmadienį, 5 v. popiet Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo Atvelykio stalas Kultūros Židinyje.

Gegužės 12-13 — dail. M. Dobužinskio apžvalginė paroda Kultūros Židinyje.

Gegužės 19-20, šeštadienį ir sekmadienį, Hamiltono teatro Aukuro gastrolės N. Y., Teatrą kviečia LB New Yorko apygardos valdyba.

tai Dies irae. Kompozitorius studijavo šios giesmės reikšmę, studijavo Europos marų aprašymus, kad galėtų sukurti šurpą ir siaubą, beviltišką žmonių šauksmą. Ir į šią giesmę kompozitorius suteikė visą savo talentą ir jėgą.

Vienoje vietoje vystomai temai yra paimtas ir lietuviškų raudų motyvas.

Visas veikalas sudėtingas ir įspūdingas, kompozitoriaus meistriškai išvystytas ir sukonstruotas. Pirmoji laida išleista 1915. Bet tai buvo karo metai, revoliucijos. Kūrinys neturėjo progos plačiau paplisti. Antroji laida buvo išleista 1930 prel. B. Česnio rūpesčiu.

Veikalas buvo patekęs čekoslovakų muzikui prof. Gailai į rankas. Tas jį suinstrumentavo ir pritaikė simfoniniam orkestrui. Toks suorkestruotas kūrinys pirmą kartą buvo sugrotas Čekoslovakijoje.

Šio didelio, sudėtingo kūrinio pasiklausyti kviečiami visi. Visi išgirsite ir suprasite, koks didis buvo Česlovas Sasnauskas, įsirikiavęs pagrėčiui į didžiųjų kūrėjų eiles. (p.j.)

UŽGAVENIŲ BALIUS

KŪ STATYBAI PAAUKOJO 400 DOL.
LKM Sąjungos 29 kuopos Užgavėnių balius buvo vasario 25, sekmadienį, Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje. Žmonių prisirinko apie 280. Buvo ir kunigų nemaža.

Maldą sukalbėjo kleb. kun. P. Raugalas, pasveikino visus kuopos pirmininkė Eug. Kezienė. Ji su savo pagelbininkėmis paruošė šilto ir karšto valgio. Visi iki sočiai pavalgė ir buvo patenkinti. Veikė ir bufetas.

Programą pravedė muzikas Algirdas Kačanauskas. Pirmasis kalbėjo kleb. kun. Pranas Raugalas, pagirdamas sąjungietes, kad jos taip gražiai veikia savo parapijoje. Buvo iškeltas klausimas, ar Kultūros Židinis nesumažins parapijos žmonių skaičiaus.

Paskiau žodį tarė Tėv. Paulius Baltakis, OFM, Kultūros Židinio statybos pirmininkas. Jis priminė, kad Kultūros Židinis nenutrauks parapičių nuo savų parapijų, bet dar labiau jas papildys, nes Kultūros Židinis daugiausia darbuosis su jaunimu, skatins jį pasilikti gerais katalikais, išlaikyti savo parapijas.

Taip pat dar kalbėjo kun. L. Budreckas, visus prijuokindamas. Kalbėjo ir kun. A. Račkauskas ir Tėv. V. Gidžiūnas, OFM. Buvo parodytas fil-

mas iš Lietuvos. Buvo ir įvairių laimėjimų. Baigta kavute su pyragais.

Viso pelno liko 484 dol., iš jų Kultūros Židiniui paskirta 400, o 84 pasiliklo saviem reikalams. Koresp. S.

SPAUSTUVĖS STATYBAI AUKOJO

160 dol.: dr. I. ir S. Giedriai, So. Orange, N. J., anksč. K.Ž. 310.

100 dol.: E. Mickeliūnienė, R. Hill, N. Y., K. Ž. 11,000.

Po 50 dol.: prel. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y., (K.Ž. Garbės fund.) A. Kaunas, Brooklyn, N. Y., anksč. K. Ž. 100; A. Riskeinas, Maywood, N. J.

25 dol.: A. S. Trečiokai, Orange, N. J.

Po 20 dol.: S. A. Nutantai, Woodhaven, N. Y., anksč. K.Ž. 1,167; V. Dubauskas, Woodhaven, N. Y., anksč. K. Ž. 250; P. Baltrulionis, Jamaica, N. Y., anksč. K. Ž. 1,135; J. P. Strijauskai, R. Hill, N. Y., anksč. K. Ž. 80,

(bus daugiau)

Didysis religinės muzikos koncertas Šv. Petro Lietuvių parapijos bažnyčioje įvyks balandžio 8, šį sekmadienį, 3 val. popiet. Koncertui diriguos prof. Jeronimas Kačinskis. Programoje dalyvauja: solistai Daiva Mongirdaitė, Albertus Vander Post, vargonų virtuosas Albinas Prižgintas, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, Berklee muzikos kolegijos simfoninis orkestras ir tos kolegijos koncertinis choras, Arlingtono choro rinktiniai nariai ir Šv. Petro parapijos choras. Visi kviečiami pasigėrėti šia gražia muzikos švente.

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks balandžio 7, šeštadienį, 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Valdyba padarys metinės veiklos bei piniginės apyskaitas. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija.

LB Bostono Kultūros Klubas susirinkimui žiemos metu vyksta kiekvieną mėnesį Tarptautinio Instituto patalpose. Kovo mėnesio susirinkimas įvyko kovo 24. Susirinkimą pradėjo klubo pirmininkas inž. Šatas. Jis pakvietė rašytoją Stasį Santvarą pristatyti svečius iš Chicago Liūnę Sutemą (Katiliškienę) ir Marių Katiliškį. Po graakštus S. Santvaro pristatymo svečiai skaito savo kūrybos: M. Katiliškis "Paskutinią Juozapo Sudeikio" ir "Verdene", o L. Sutema — savo eilėraščių. Susirinkimas baigtas vaišėmis.

Jonas Ūselis, savanoris kūrėjas, staiga mirė kovo 21 naktį. Velionis buvo gimęs 1898 sausio 28 Taujėnų valsč., Ukmergės apskr. Palaidotas iš Šv. Petro parapijos bažnyčios Forest Hills kapinėse.

Lietuviškų margučių Vėlykų stalui pagražinti galima gauti Baltic Florist gėlių ir dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, arti kampo G St., So. Bostone. Užsisakykite iš anksto, kad nepritrūktų margučių.

Stepono ir Valentino Minkų vadovaujamos seniausios lietuviškos radijo programos Naujojoje Anglijoje metinė gegužinė įvyks rugpjūčio 12, sekmadienį, gražiame Romuvos Parke, Brockton-Montelloje.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reliabilus su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas — Aseta virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

All Accounts Compounded Daily

Puikusia Dovana Jūsų Gimimės Lietuvoje ir USSR

Naujausias FURGON (Station Wagon) modelis VAZ-2102-60 MP - 5 vietos — 5 durys

KĄ TIK GAVOME LABAI RIBOTĄ STATION — WAGON

kontingentą ir siūlome juos savo klientams — Pirmas atėjęs — Pirmas aptarnaujamas tvarka — po \$3,881.25 Šis modelis yra Lietuvoje ir USSR labiausiai pagedaujamas automobilis šeimos kelionėms, išvykoms stovyklauti, apsipirkti ir t.t.

Gaunami tik TIESIOG iš vienintelės V/O VNESHPOSYLTORG'o įgaliotos firmos

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28-tos g-vės) NEW YORK, N. Y. 10001

(212) 685-4537

Skubėkite užsakymais kol neišduotas kontingentas

Ilgametei Balfo direktorei ir Centro Valdybos narei BRONEI SPUDIENEI, jos mylimam vyrui

Pranui Spudžiui

mirus, gilią užuojautą reiškiamo

Balfo Centro Valdyba

A.A.

Marijai Geibavičienei

Australijoje mirus, jos dukrai Galiai Žilionienei, mūsų Tarybos veikėjai ir buvusiai ilgametei pirmininkei, gilią užuojautą reiškia

Pabaltijo Moterų Taryba

A A

Marijai Geibavičienei

mirus Australijoje, jos dukrai Galiai Žilionienei su šeima reiškia gilią užuojautą

Lietuvių Moterų Klubų Federacija ir jos Klubas New Yorke

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Jaunimo pamaldų dėl vykstančių jaunimo rekolekcijų šį mėnesį Kultūros Židinyje nebus.

Balfo šimtojo skyrus popietė bus šį sekmadienį, balandžio 8, 1 v. Kultūros Židinyje. Bus išstatyta įvairiausių tautinių audinių, gintarų, medžio drožinių, papuošalų ir net margučių. Visa bus galima įsigyti. Apie lietuviškus audinius kalbės mokytoja Jadvyga Kregždienė (ne dr. Marija Žukauskienė, kaip anksčiau buvo skelbta). Bus didelė loterija, kur bus galima laimėti visokiausių vertingų daiktų. Visi bus pavaišinti kava ir pyragaičiais. Popietės pradžia 1 val. Visi kviečiami atsilankyti ir tuo paremti Balfo veiklą.

Tautinių šokių ir žaidimų vienos dienos pamokos ruošiamos šį šeštadienį, balandžio 7, Apreiškimo parapijos salė, 259 No. 5 Street, Brooklyne. Kviečiami artimųjų vietovių mokytojai, kurie dirba ar norėtų dirbti. 9-10 val. registracija ir susipažinimas, 10-12 val. tautiniai šokiai ir žaidimai nuo 1 iki 4 skyrus, 12-13:30 priešpiečiai, 13:30 — 16:30 v. tautiniai šokiai ir žaidimai nuo 5 iki 8 skyrus. Šias pamokas savo iniciatyva, gavus Švietimo Tarybos pritarimą, rengia tautinių šokių mokytoja Jadvyga Matulaitienė. Kviečiami visi pasinaudoti šia reta programa.

N. Y. lietuvių vyrų choras Perkūnas gegužės 12 koncertuoja Hartforde. Ten atliks programą Hartfordo lietuvių klubo rengiamame koncerte. Pradžią 7 v.v.

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židyns.827-9865

Vitalis Žukauskas, dramaturgas, šį savaitgalį išvyksta į Los Angeles, Calif., kur radijo valandėlės koncerte dalyvaus programoje.

Lietuviška parodėlė surengta Bay Ridge miesto bibliotekoje, 73 St. ir Ridge Blvd., Brooklyne. Paroda pratęsta iki balandžio 6. Ją globoja New Yorko Lietuvos vyčių senjorų kuopa. Parodos proga bibliotekos salė pasirodė ir lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės. Akordeonu palydėjo Rūta Raudys iš Lindeno, šokius paaiškino Algimantas Bružas. Helen Kulber bibliotekai vyčių vardu įteikė dovanėlę — dr. Jack J. Stuko — "Awakening Lithuania".

Vyr. sk. židyns Vilija balandžio 7, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., rengia popietę Skautų Aido aukšniajam jubiliejui atžymėti. Pašnekesį praves buv. ilgametis Skautų Aido redaktorius, LSS tarybos pirm. v.s. Antanas Saulaitis. Po akademijos bus trumpa literatūrinė valandėlė. Ten pat vyks ir skautiškos spaudos parodėlė. Po programos kavutė. Vyr. skautai-ės, skautų bičiuliai širdingai kviečiami.

Apreiškimo parapijos choro metiniai komunijos pusryčiai bus balandžio 8 d. po 11 val. mišių parapijos salė. Kalbėtoju pakviestas dramaturgas Juozas Boley-Bulevičius. Biliety galima gauti pas choristus.

L.K.M.S. 29 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 8, sekmadienį, Apreiškimo parapijos salė tuoj po 11 val. mišių. Visos narės prašomos dalyvauti.

Anelė Zabelienė iš Long Island City, N. Y., savo sesers Mary Parzel, gyv. Jersey City, N. J., gimtadienio proga užsakė jai Darbininką ir prisiuntė spaudai paremti 7 dol. Ta pačia proga linki savo sesutei sveikų ir ilgų metų.

Už a.a. kun. dr. Stanislovo Valiušaičio vėlg mirties metinių proga mišios pranciškonų koplyčioj 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y., bus aukojamos balandžio 28, šeštadienį, 11 val. ryto. Draugai ir artimieji kviečiami dalyvauti.

Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda praėjo labai sėkmingai. Atidaryme dalyvavo labai daug žmonių. Parduota 25 paveikslai iš 40. Plačiau kitame Darbininko numeryje.

Maironio liuanistinės mokyklos vakaras balandžio 1 Apreiškimo parapijos salė praėjo sėkmingai. Apie 60 vaikų vaidintojų suvaidino spalvingą pasaką "Grybų karas", režisavo R. Česnavičienė, šokius parengė R. Kregždytė. Jaunųjų žitrovų su tėvais buvo pilna salė. Po vaidinimo žemutinė salė buvo loterija, vaisės, pasisvečiavimas.

Valerijos Kazlauskienės brolis yra ne pirmo karo veteranas, kaip paskelbta Darbininko nr. 13, bet antrojo karo veteranas, sužeistas 1944 metais.

Sporto šventė Elizabeth, N. J., kuri įvyks balandžio 7-8 George Washington mokykloj, galima pasiekti važiuojant New Jersey Turnpike — išsukti exit 13, arba U. S. Route 1 ir 9 — išsukti į East Jersey Street, arba Verrazzano tiltu per Staten Island ir Goethals tiltą — tiesiai į Elizabeth. George Washington mokykla yra tik keli bloškai nuo lietuvių Laisvės salės, 269 2nd St.

Elena Mickeliūnienė Kultūros Židinio statybai įteikia auką — 10,000 dol. čekį. Auką priima statybos komiteto pirmininkas Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Nuotr. Lino Vytuvio

ELENA MICKELIŪNIENĖ K.Ž. STATYBAI PAAUKOJO 11,050 DOL.

Kovo 25 Kultūros Židinyje, kai buvo surengtas prof. Antano Salio pagerbimas, publika buvo pradžiuota žinia, kad Elena Mickeliūnienė pasidarė viena iš didžiųjų mecenatų. Tą dieną ji Kultūros Židinio statybai atnešė 10,000 dol. čekį. Prieš tai statybos reikalavimas buvo davusi 1050 dol. Taigi, iš viso Kultūros Židinio statybai davė 11,050 dol.

Paskelbus specialų vajų spaustuvės statybai, ji irgi įteikė savo auką — 100 dol. Akademijos leidinių mecenatė

Liet. Fronto Bičiulių New Yorko sambūrio susirinkimas bus balandžio 7, šį šeštadienį, Kultūros Židinyje. Apie Pietų Amerikos lietuvių kongresą kalbės Tėv. B. Mikalauskas, OFM. Po paskaitėlių — organizaciniai reikalai. Visi bičiuliai kviečiami dalyvauti.

Ji taip pat yra didelė Lietuvos Mokslo Akademijos leidinių mecenatė. Jos parama neseniai išėjo stambus Akademijos metraščio tomas. Tame prof. A. Salio pagerbime ji įteikė kitą čekį kitiem Akademijos leidiniam. Tas čekis buvo per 5000 dol.

Daugiau tokių rėmėjų Tikrai šios aukos ir didelės ir

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

Cypress Hills apylinkė išnuomojamas butas iš 4 gražių kambarių, kurie galimi užimti tuoj pat. Pageidaujama dviejų suaugusių asmenų. Tel. 277-5985.

įspūdingos. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, statybos komiteto pirmininkas, priimdamas čekį, pareiškė: "Jei Dievo Apvaizda parūpins daugiau tokių nuosirdžių Kultūros Židinio statytojų, mes ne tik galėsime laiku atlikti kontrakte numatytus statybos darbus, bet ir jaukia jį įrengti."

Auka lietuviškam kryžiui

E. Mickeliūnienės auka dar ne visa. Užtuot pasistačiusi sau paminklą kapinėse, ji nori prie Kultūros Židinio pastatyti gražų lietuvišką kryžių. Tuo būtų papuoštas Kultūros Židinio fasadas ir sodelis.

-o-

Kultūros Židinio statybos komitetas ir visa lietuvių visuomenė labai nuosirdžiai dėkoja Elenai Mickeliūnienei už tas dides ir gražias aukas ir už gražų tautinio susipratimo pavyzdį.

Balfo popietė —

AUDINIŲ PARODA

bus balandžio 8, šį sekmadienį, Kultūros Židinyje Brooklyne.

Apie audinius kalbės mokytoja **Jadvyga Kregždienė**

Bus galima įsigyti gintarų, audinių, įvairių papuošalų, medžio drožinių.

Įvairūs laimėjimai. Kavutė.

Pradžią 1 val.

Popietę rengia ir visus atsilankyti kviečia

Balfo 100-sis skyrius

ŠALFAS Sąjungos Rytų Sporto Apygardos

SPORTO ŽAIDYNĖS

BALANDŽIO 7-8 d.

George Washington School, Elizabeth, N. J. Kampas 2nd St. ir Broadway.

Įėjimas pro parking lot, E. Jersey St.

Dalyvaus aplinkinių miestų krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų komandos.

Rungtynės vyks Šeštadienį nuo 9 v. ryto iki 6 v.v.; Sekmadienį nuo 12 val. iki 6 v.v.

Šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių "Laisvės" salėje, 269 2nd St. bus užkandžiai ir šokiai.

Prel. Jonui Balkūnui,

klebonui emeritui, pagerbti

BANKETAS IR ŠOKIAI

bus balandžio 27 d. 8 v.v. Queens Terrace salėje, 69 St. ir Roosevelt Ave. kampas, Woodside, N.Y.

Kviečiame visus atsilankyti

Bilietas asmeniui — 17.50 dol.
Biliety galima gauti Maspetho klebonijoje

8 val. — kokteiliai

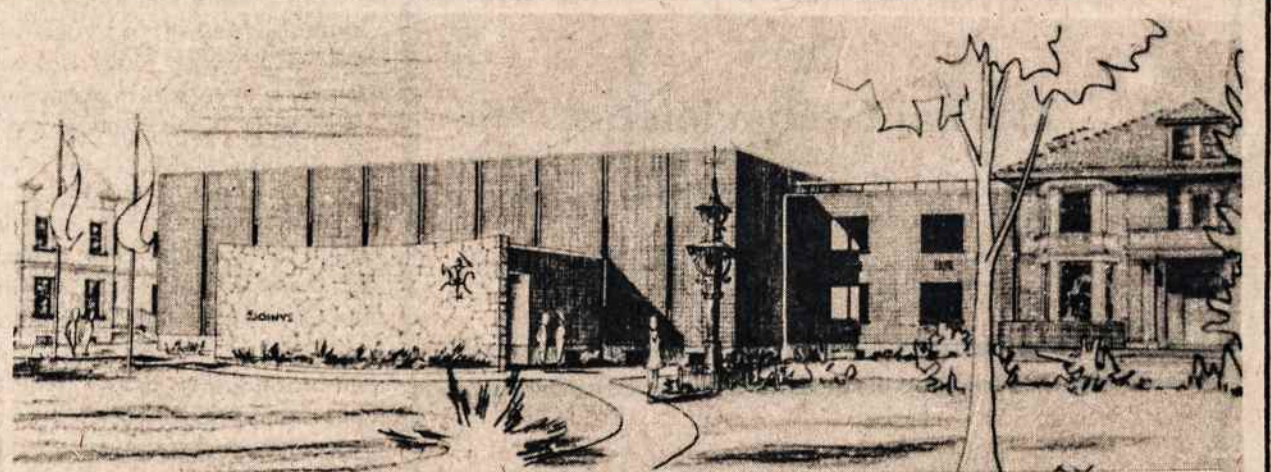
Groja Joe Thomas orkestras

Rengia —

Parapijos organizacijų komitetas

Kultūros Židinio statyba dabar sparčiai varoma pirmyn. Priekyje vyksta salės statyba, gilumoje spaustuvė. Nuotr. P. Bivainio

— KULTŪROS ŽIDINIO pagrindiniai darbai bus užbaigti š.m. birželio — liepos mėnesį;
— kontraktoriui sumokėti šių 4 mėnesių laiku dar turime sutelkti 160,000 dol.
— šią trūkstamą pinigų sumą pajėgsime sutelkti tik bendromis jėgomis;
— kurie iki šiol dar neatėję į pagalbą, nepalikite visos naštos ant kitų pečių;
— kurie pažadėjote, bet dar nepasiruošėte savo aukos pasiūsti, padarykite tuoj pat;
— kurių aukų dėka jau kyla Kultūros Židinio sienos, prašome papildomos aukos vardu jų, kurie iki galo liks pavieniais stebėtojais ir kritikais.
Savo solidarumo auką prašom siųsti:

Franciscan Fathers Building Fund
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn, N. Y., 11221